

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ328536	ImageGroup:	I4CZ329667
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ལྷོ་དགེ་རྒྱལ་རབས། sde dge rgyal rabs/
Author:	ཚེ་དབང་རྟོ་རྒྱུ་རིག་འཛིན། tshe dbang rdo rje rig 'dzin/
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa accAcc.No.D33105
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	sde dge phu nu gros/ /
Date:	2013
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

ཀླ 1 བོད་ཁྱིམ་མཛོད་ཁང་།

D33105

ལྔ རྩེ་དགེ་རྒྱལ་རབས།

མཛད་པ་པོ། རྩེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་རྒྱུ་རིག་ལོ་ན།

བྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་རྩེ་དགེ་ཕྱ་ལྷོ་ས་རས་པར་སྒྲན་ལྱས།

༥ ལེ་དགེ་བྱུང་པོ་ཆེས་བྱུང་བལྟན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ལ་ན་མོ།

1678-1738

ཐེ་དགེ་རྒྱལ་རབས།

ཐེ་དགེ་ཚོས་རྒྱལ་རིམ་ཕྱོད་གྱི་ནམ་ཐང་།
ཐེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ཆོ་དབང་དོན་རིག་འཛིན་གྱིས་བརྒྱུ་མཁས།

ཐོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༠

ཐེ་དགེ་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༡

ཐུ་ལོ། ༡༩༩༢

ཐེ་དགེ་ཕུ་ཁུ་ཕོས་རས་པར་སྐྱོད་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ཕུ་རུ་ཤོ་ས་རས་ ༢༠༡༣/༡༠/༥ རིམ།

གསལ་བཤད།

ས་སྤྱི་ལྷེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་རྟོག་རིག་འཛིན་ (1797-1847) མཆོག་གིས་
རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱེ་ (1828) ལོར་བཅུ་མས་པའི་《དབལ་ས་སྤྱི་ལྷེ་
དགེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་དགེ་ལེགས་ཞོར་བུའི་ཐེང་བ་འདོད་དགུ་
རབ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་》ཆོག་ལེན་བྱས་པ་འདི་ནི་རྟོག་ཐེང་གི་ཆོག་སྟན་དག་
གི་ལམ་ལས་བྱུངས་ཤིང་། བཞིན་བུའི་དོན་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱུང་གི་ཞོགས་བཞིན་
བསྟུས་གསལ་དུ་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟན་ཚུལ་ཞིག་རེད།

རྒྱལ་རབས་འདིའི་ནང་གཏུང་རབས་མཆེད་ཚུལ། བཀའ་འབངས་
སྟོན་གྱི་གནས་ཚུལ། སྤྱི་མཆོད་གནས་བཤད་པ་བཅས་གསུམ་དུ་ངེས།
གཏུང་རབས་མཆེད་ཚུལ་ལའང་། ཐོག་མར་རིགས་རྒྱུད་ངོས་གཞུང་། དེ་ལས་
ཇི་ལྟར་མཆེད་པའི་ཚུལ་ལ་དཔལ་གྱི་མཆོད་ཅན་བཅུ་གཉིས་དང་། སྤྱི་མའི་
མཆོད་ལྟན་ལ། རྒྱལ་མཆོད་ཐོགས་པ་ལྔ་ཞོགས་བྱུང་བརྒྱུད་རིག་པ་འཛིན་
པའི་གཏུང་བརྒྱུད་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་པ་དང་།

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱི་རིང་ལ་ལྷེ་དགེ་ཆོས་སྤྱི་
ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ནས་ས་སྤྱི་ལྷེ་བས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་
བསྐྱུངས་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཁྱེད་

དུས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་མཛད། དེ་ནས་ཆེན་པོའི་ཁྱིལ་མངའ་གསོལ་
པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོ་བཞེངས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བསྐྱེད་སྦྱངས་ཚུལ་བཅས་
བསྟན་འཕྲོར་སྟན་པའི་བྱ་བ་ལག་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་མཛད་པ་སྟགས་གྱི་རྣམ་
ཐར་དང།

ལྷ་སྐས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ནས་ཆེད་བའ་རྩོམ་པ་ལྟེན་ལྟེན་བཅས་གྱི་
ལྟ་སྒྲུབ་ཆ་ཆའང་བ་བཀོད་འདུག་པས་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་རབས་དང། དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྡེ་རིས་དང། ཆོས་སྤྱིད་གྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་ལ་ཞིབ་
འདུག་བྱེད་པར་ཉེ་བར་མཁོ་བས་འདིར་དཔེ་སྟན་བྱས་པ་ལགས་ཤིང། རང་རེ་
ཤེས་རྒྱ་དམན་ཞིང་སྦྱངས་པ་རྒྱུད་བས་དཀར་ཆག་སྒྲིག་ཚུལ་དང་ཁྱེད་གྱི་
རྒྱ་སྟགས་ལ་ནོར་འཁྱུལ་ཡོད་པས་པས་ལྟོག་པ་པོས་སྟོན་བཞིན་དང་ཡོ་བསྐང་
མཛད་པར་བྱ།

༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༠ ཉིན།

མཁས་དབང་བླ་བ་བསྟན་ཉི་མ།

དཀར་ཆག

རིགས་ཅུས་ངོས་གཟུང་བ།	13
གཏུང་རབས་མཆེད་ཚུལ།	14
མགར་གནམ་ཆ་འབྲུག།	14
མགར་སྤྲ་མཆོད་ཆེན་པོ།	15
མགར་སྤྲ་མེས།	15
མགར་སྤྲ་བཅོན་ཡུལ་བཟུང།	15
ཡོན་ཏན་རྒྱལ།	15
མགར་ཆེན་ཨ་ཁྱེ་དགོ་བ་དཔལ།	15
ལྷ་རྩེ་བྱམས་པའི་དཔལ།	15
དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན།	16
དཔལ་གྱི་ཕུར་བྲུ།	16
དཔལ་གྱི་འབྲུང་གནས།	16
དཔལ་གྱི་ཤེས་རབ།	16
དཔལ་གྱི་བཀྲ་ཤིས།	16
དཔལ་གྱི་སྤྲ་མ།	16
བཀྲ་ཤིས་སྤྲ་མ།	17
ཡོན་ཏན་སྤྲ་མ།	17
ཤེས་རབ་སྤྲ་མ།	17

བྱང་ཆུབ་སྒྲ་མ།.....	17
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཛན།.....	17
དགོན་མཛོག་རྒྱལ་མཛན།.....	17
དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཛན།.....	17
བྱམས་པ་རྒྱལ་མཛན།.....	17
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཛན།.....	17
དཔལ་གྱི་བྱམས་པ།.....	17
དཔལ་གྱི་འབྲུམ་པ།.....	17
དཔལ་གྱི་གྲགས་པ།.....	17
དཔལ་གྱི་རྩི་རྩི།.....	17
དཔལ་གྱི་བསོད་ནམས།.....	17
དཔལ་གྱི་ཆེ་མོ།.....	17
གཞོན་ནུ་རྩི་རྩི་མཁར་ཆེན་ཆོས་སྤྲེངས་པ།.....	17
དེ་དེ་གཙུང་མཁར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་གཙུག་ཏྲར་འབྲུམ།.....	18
དར་མ་ཡོན་ཏན།.....	18
ཁོང་གི་གཙུང་སྟོན་སྟོན་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་མཛན།.....	18
དེ་དེ་གཙུང་དགེ་སྟོང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དང་ ཅུ་པ་སྐུ་སྐུ་ ༼བཤད་ཚུལ་	
གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་རྣམ་གཞིས་མཁར་ཆེན་ཡེ་བཟང་གི་སྤྲེང་ཡོན་པར་བཤད།.....	18
༡༽ དགེ་སྟོང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།.....	18
༢༽ རྩི་དགེ་འཕེལ་མེད་ཐོགས་ཚུལ།.....	18

༡༽	ཐེང་གི་འཛིན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་མངའ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	19
༢༽	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་.....	19
	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
	དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
	པལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་.....	20
	བྱང་ལྷ་པོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
	ཁོ་གི་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
༡༽	དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
༡༽	ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་.....	20
༡༽	བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	20
	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	21
༡༽	སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	21
༡༽	བསྐྱེད་པའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	22
༡༽	སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	23
	སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	24
	དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	24
	དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་.....	24
༡༽	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་.....	24
༡༽	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་.....	24
༡༽	གཙུང་ལྷ་པོ་སྐྱེ་བའི་.....	24

༡༽	གཡུ་རྒྱུ་.....	40
	སྒྲ་མ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་.....	40
	སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་.....	40
༡༽	ཐོས་བསམ་བྱས་ཚུལ་.....	40
༡༽	ལུགས་བྱུང་གི་མཛད་པ་བསྐྱུངས་ཚུལ་.....	41
	ལུ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐྱེ་མཆོད་བཞི་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་.....	50
༡༽	སྤྲུལ་ཆེ་བ་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་.....	50
༡༽	ས་རྒྱུང་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་.....	51
༡༽	མི་རྩེ་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་.....	52
༤༽	ཚོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་.....	54
༥༽	སྤྱི་རྒྱུང་གཙུང་དབང་ཆེན་མཐོན་པོ་.....	55
༦༽	སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་.....	55
༧༽	ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་.....	55
	དབང་ཆེན་མཐོན་པོ་.....	55
	བསྟན་པ་ཆེ་རིང་གི་རྣམ་ཐར་.....	56
༡༽	ཐོས་བསམ་མཛད་ཚུལ་.....	58
༡༽	གདན་ས་བསྐྱུངས་ཚུལ་.....	64
༡༽	ཆེན་པོའི་ཁྱིལ་མངའ་གསོལ་ཚུལ་.....	64
༤༽	རྟེན་བཞེངས་མཛད་ཚུལ་.....	65
༥༽	པར་ཁང་བཞེངས་ཚུལ་.....	70

བཀའ་འབངས་ཆོས་ཐོན་གྱི་རྒྱུད།.....	115
སྤྲི་ཡི་མཆོད་གནས་གྱི་རྒྱུད།.....	117
མཆུག་ཏུ་ཤེས་པ་བརྗོད་པ།.....	120

བྱེད་ཐོན་ཁག

ཐེང་པེ་འཇུག་རབས།.....	123
ཐེང་པེ་རྒྱལ་རབས།.....	125
ཐེང་པེ་ཁྱི་རབས།.....	127
ཐོག་ས་བཞི་དཔོན་འགོ་བཞི།.....	127
ཐེང་པེ་མཆུག་རྒྱུད།.....	128
ཐེང་པེ་རྟོག་འབྲ།.....	129
ཐེང་པེ་རྫོང་རྒྱུ་མོ་སྐུ་སྐུ།.....	130
ཐེང་པེ་འབྲོག་ཐེང་པོ་ལྷ་སྐུ་སྐུ།.....	131
ཐེང་པེ་ཕྱི་དཔོན་འགོ་སྐུ་སྐུ།.....	132
ཐེང་པེ་ཁྱི་ཆུ་ཆེ་བཞི།.....	132

༩ དཔལ་ས་སྤྱོད་ཐེད་གེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་
ཐར་དཔེ་ལེགས་ནོར་བུའི་ཕྱོད་བ་འདོད་དག་
རབ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

རྒྱལ་ཀྱན་མཁུན་བཅའི་རང་ག་བྱུགས་འཇམ་པའི་དབྱངས།
ཅུར་སྤྱིག་སྒྲ་ཤོས་འཆང་བ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི།
ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་དང་སྤྱི་དགའི་སྒྱབས།
ལེགས་འབྱོར་གནས་གསར་འཇམ་མགོན་སྤྱི་པོས་མཛོད།

རིགས་གསུམ་སྤུལ་པའི་རོལ་གར་ས་སྤྱོད་པ།
ཐེག་གསུམ་སྤྱོད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐར་ལྗེ་མེ།
རྣོམ་གསུམ་ལྡན་པའི་གཙུག་རྒྱུ་སྒྱབས་ཀྱན་འདུས།
ཡར་ཁྱུངས་རྩོམ་འཆང་ལ་སྤྱིང་ནས་འདུད།

ས་གསུམ་སྤྱི་དགའི་སྒྲ་མ་ཤུའི་ཏོག། །པག་འབས་འབྲེལ་བཤད་མཛད་
པོ་བྱང་སེམས་དང་། །པཎ་གྲུབ་ལོ་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་སོགས།
བསྟན་འགྲོའི་དཔེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་རྣམས་ལ་འདུད། །དཔལ་

ལྷན་བཟོན་གཡོ་ཀྱན་ཁྱབ་ཀྱི་དོ་རྩེ། ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་
 དཔལ་གསང་འདུལ། ཡང་ཕུར་བཟོ་ལྷ་ར་ཆོ་དཔག་མེད། རྒྱུད་
 རྩེ་བཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་འདུད། དྲན་པས་སྤྱིང་གི་ཐུན་སེལ་
 དོ་རྩེ་གྲུ། རལ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་དཔལ་མགོན་
 ཞལ། སྤྱ་ཏ་དམག་ཟོར་ནོར་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱལ་དང་། བེག་གདོང་
 ལྷམ་པལ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོར་འདུད། སྤྱིད་གསུམ་དབང་སྤྱད་རིག་
 ཐུད་ཆོགས་ཀྱི་བདག། འདོད་རྒྱལ་ནམ་མང་ཐོས་སྤྱས་ཇི་སྤྱོད་ལྷ། །
 ནོར་རྒྱན་ནོར་ལྷ་རྒྱ་མཆོར་ཆོགས་སོགས་ལ། བྱས་པས་འདུད་དོ་ཤིས་
 པའི་དཔལ་སྤྱེལ་ཅིག། གཙང་མ་འཆི་མེད་རིགས་ལས་སོན་པའི་བརྒྱད།
 ཇི་མེད་ཆོས་ལྷན་སྤོམ་བཅོན་གྲུབ་པའི་བརྒྱད། སྤྱལ་བྱང་དགེ་སྟོབས་
 ལྷན་པ་ས་སྦྱོང་བརྒྱད། འཕགས་ཆོས་སྤྱམ་ལྷན་རིམ་བྱོན་ལན་བརྒྱར་
 བསྐྱུགས། རང་འདོད་ཞེན་བྱལ་སྟོབས་ཤུགས་བཅན་པོ་དང་། མ་ནོར་
 ལུགས་མཐུན་ཆོས་སྦྱོད་འཛིན་སྤེལ་གྱིས། བོད་ཆེན་བདེར་བཀོད་རྒྱལ་
 བསྟན་དར་བཟོན་སྤེལ། རང་རིགས་གོང་མའི་ནམ་ཐར་བསམ་གྱིན་
 དད། ཉེ་དག་རིམ་པར་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོགས། སྤྱ་ཆོགས་མཆིས་ལས་
 དཔུད་གསུམ་དག་པ་ཡི། སྤྱོད་སྤྱིང་པོར་དེལ་བ་ཆད་མའི་གཏམ། །
 དགེ་ལེགས་ནོར་ཐེང་འདོད་དགྲ་རབ་འཕེལ་སྟོ།

༥ བོད་ཆེན་སྦྱངས་ཀྱི་འགོ་བ་འདི་དག་ཀྱན། སྤྱ་འབྲུ་སྤྱ་གདོང་
 བཞི་ལས་ཆད་མོད་ཀྱང་། ཉེ་དག་ཀྱན་གྱི་ཞང་པོར་འོས་པ་ཡི། ཆོ་རིང་

གནམ་གྱི་མཐོངས་ནས་འོད་གསལ་ལྷ། ཁས་མ་བཞིན་མི་ཡི་ཐེ་བོར་མེབས་
 པ་ཡི། ཁང་པོ་ལྷ་སྒྲེ་དཀར་པོ་སྒྲེ་རིགས་ལས། ཁང་དེ་སྟོང་སྒྲུང་ཕྱགས་སུ
 ཡོད་ནང་ནས། རྩ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ཆོ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། ཞེས་སོགས་མདོར་
 བསྟན་བཅོལ་པ་ཡི་བཟང་པ། མན་ཆད་རིམ་སྒྲོས་འབྲུམ་དང་བཀའ་བསྟན་
 གྱི། དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་གསུངས་ཤིང་ཞེ་བྱང་པས།

༥ ལྷ་བབས་ནས་བརྒྱད་སྟོང་བཅོན་ཡུལ་བཟུང་ནས། དེ་ལྷ་འི་བར་
 དུ་རིམ་པར་བྱངས་པ་དང་། དེ་ལས་རྩ་ཆོ་ཉེར་གཅིག་གྱིས་རྩལ་བཤད། འཆོ་
 བྱེད་མཁས་དབང་གུ་རུ་འཕེལ་ལགས་གྱིས། རུས་ཆེན་(འདི་གུ་རུ་ལགས་གྱི་སྟེར་
 བཞེད་དུ་མངོན་སྲོལ་ལས་འཕེན་པོ་བྱངས་བྱུང་ཞིང་། སྟོང་དགེ་ཞེས་ནས་བརྒྱད་
 པ་ཡིན་པར་བཞེད། དེ་ལྷ་ར་གཏུང་རུས་དོས་འཛིན་གནང་ལུགས་དང་། སྒྱུ་
 སྤང་མཆོན་གསལ་ཡོད་མེད་སྒྲ་ཆོགས་ཞིག། མཆིས་ཀྱང་འདིར་ནི་དཔལ་
 ལྷན་ས་དོར་གྱི། ལྷན་བརྒྱད་མངའ་བདག་བསྟན་སྤང་བཅོ་འཕྲོལ་བའི། རྒྱབ་
 དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤུ་ནས། སྟོང་བཅོན་ལྷ་རིགས་སྒྲོ་ཡི་གཏུང་
 རིགས་ལས། རྒྱུང་དང་དེ་མཐུན་རྗེས་འབྲང་འཆད་པ་ལ།

༦ བོད་རྫོངས་འགོ་འདི་ཆགས་ནས་རིང་ཞིག་ནས། འཆི་མེད་ལམ་
 བས་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་བྱ། ཤར་ཕྱགས་བཞག་ར་ལྷ་ཅེའི་ཅེ་མོར་བབས། དེ་
 དུས་མི་རྣམས་གྱིས་ནི་ནམ་མཐའ་ལས། ཁབས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་
 ལ། མཆོན་མགར་གནམ་ཆོ་འབྲུག་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས། དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་དང་
 པོ་ལྷ་བབས་ཞེས། འབོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ལེགས་བྲིས་པ་རྣམས་ནི། ཤར་པ་

ཆ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱེས་པ། ཁེམས་རྒྱུད་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་ལ་གཅང་སྤང་དང།
ལྷན་པས་འགྲོ་མོངས་གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས་བྱ། བསྐྱུགས་སོ་སྣམ་ན་དེ་ཡི་
རིགས་སོན་ཀུན། བྱིངས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དཔོས་པར་མཛོད།

༥ འཆི་མེད་གཞོན་ཅུ་དེ་ཡི་བརྒྱུད་པ་མགར། ཁྲ་མཆན་
ཆེན་པོ་དེ་སྲས་མགར་སྟོང་མེས། ཁྲི་ཆགས་དེ་སྲས་བྱག་ན་པད་
དཀར་འཆང་། མི་རྗེའི་ཚུལ་བསྟན་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས། ཁྲོན་
པོའི་མཆོག་གི་ཡ་གུལ་གསང་བདག་གི། རྣམ་སྤྱུལ་སྟོང་བཅན་ཡུལ་
བཟང་ཞེས་གྲགས་པ། འདི་དང་འཇམ་དབྱངས་སྤུལ་པ་ཐུ་ཡི་མིས། རྒྱ་
བལ་ཡུལ་ནས་ལྷན་ཏུ་རེ་མ། རྣམ་གཉིས་སྤྱན་དངས་ཚུལ་དང་ཆབས་
ཅིག་དུ། སྟོན་པའི་ཞལ་སྐྱེན་རྩོ་ཤྱཀ་ཡིད་བཞིན་ནོར། སྟོ་ཤའི་བསོད་
ནམས་མགོན་དུ་སྤྱན་དངས་ཆོ། ཆོས་སྟོན་སྟོང་བཅན་ཡུལ་བཟུང་
འདི་ཉིད་གྱིས། རིག་པའི་འཕྱུལ་གྱིས་ཡ་མཆན་མཛད་པའི་ཚུལ། །
འགྲན་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟོན་པ་ཡི། སྟོན་པའི་གྲགས་པས་ལྟ་
མི་ཀུན་ལ་བྱབ། ཞིབ་པར་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་སོགས་ལས་གསལ།

༦ དེ་ཡི་སྲས་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བཟུང་ནས། ལྟ་གཅིག་སྟན་ཞེས་བྱ་
(དང) བྲི་བཟང་དུམ་བྱ། འདི་ལ་སྲས་གཉིས་འབྱུངས་པའི་ཅིག་ཤོས་ནི། བྲི་
གཞེར་བྲི་ལྷགས་ནས་འཕེལ་དབྱས་ཕྱོགས་ཀྱི། ཆལ་པ་བྲི་དཔོན་བྱུང་བ་ཡིན་
ཞེས་གྲགས། ཅིག་ཤོས་མགར་ཆེན་ཨ་ཁྱེ་དགེ་བ་དཔལ། དེ་སྲས་ལྟ་རྗེ་བྱམས་
པའི་དཔལ་ཞེས་པ། ཁངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི། བྲགས་སྲས་

ན་མཆོག་རིལ་པའི་བཀའ་བབས་པ། རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་རྟོགས་པ་མཆོག་
 ལྡན་པ། གཤམ་སྒྲིལ་པོ་བོད་ལྷལ་རབ་བྱུང་ཅེ། འཕོན་སྟོན་སྒྲུ་དབང་སྤྱང་
 ཞེས་ནམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་མའི་མཆོག་གྱུར་ཟབ་གསང་ཐེག་པའི་ཅེ། རྟོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གྱུར། སྒྲིལ་སྤྱང་ལ་ཁམས་གྱི་ལྡན་བྲག་ར།
 སྤྱིང་ཆེན་ཞེས་པར་ཐེབས་ནས་སྦྱབ་པ་མཛད་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མཐོན་པོས་
 འལ་བསྟན་ནས། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་དངོས་སྤྱུལ་བ་དང་། ཇི་བཞིན་དཔལ་
 ཆེན་རྟ་མགྲིན་གྱི་ལྷ་ཡའི། འལ་གཟིགས་རྟ་མཆོག་སྦྱབ་རྟེན་རིལ་བྱ་མེད། རྟ་
 སྐད་སྒྲོག་པ་འཕྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་མོད། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོད་དངོས་སྤྱུ་འཕྲོན་པ་དང་། རྟོ་
 རྟེན་པའི་སྦྱབ་རྟེན་རིལ་བྱ་ནག། རྟོ་སྒྲོག་པ་འཕྲོལ་བས་དབྲ་བཞེགས་
 རྣམས། ཁོར་གཅོད་རྣམས་ལྡན་དམ་ཅན་སྤྱི་བྱུང་པར། རིགས་གྱི་སྤྱང་མ་བམེ་
 བྲབ་བྲན་བཞིན་འཕོལ། རྟེན་གས་འཆང་ཏེ་རུ་ཀ་དེ་ཁམས་ཕྱོགས་གྱི། ལྷལ་
 སྐད་ཨ་ཁྱེ་བྱམས་པ་དཔལ་ཞེས་གྲགས། འཆི་མེད་སྦྱབ་པས་དགྲང་ལོ་
 བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། རྩ་བཞིའི་རུས་སྤྱུ་རིལ་མེར་རྟ་སྐད་ཅན། བསྟན་མས་ནས་
 སྤྱུ་ལུས་མ་སྤྱངས་མཁའ་སྤྱོད་གཤེགས།

༩ དེ་སྤྱིས་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡི་སྤྱིས། དཔལ་གྱི་སྤྱིས་སྤྱི་
 དེ་སྤྱིས་དཔལ་འབྱུང་གནས། ཇི་སྤྱིས་དཔལ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡི་སྤྱིས། དཔལ་
 གྱི་བཀའ་ཤེས་ཞེས་གྲགས་དེ་དག་གྱུང་། མི་རྒྱུ་མྱེ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྦྱབ་
 བརྟེན་ཤ་སྟག་བྱུང་ཞིང་མཛུམ་མཛུམ། རིལ་བྱ་རྟོ་སྒྲོག་ཅན་བསྟན་མས་སྤྱུ་དངོས་
 ལྷ། བྱུང་ཕྱོགས་སྤྱང་ལོ་ཅན་རུ་གཤེགས་པར་གྲགས། ཇི་ཉིད་གྱི་སྤྱིས་དཔལ་

གྱི་སྒྲ་མ་དང་། ཇི་སྒྲ་པ་གྲགས་སྒྲ་མ་དེ་ཡི་སྒྲ་ས། རྟོན་ཏན་སྒྲ་མ་ཞེས་དང་དེ་
ཡི་སྒྲ་ས། ཤེས་རབ་སྒྲ་མ་ཞེས་དང་དེ་ཡི་སྒྲ་ས། བྱང་ཚུབ་སྒྲ་མ་དེ་སྒྲ་ས་གྲགས་
(པ་)ཀྱི་ལ་(མཚན་)པ། ཇི་སྒྲ་ས་དཀོན་མཆོག་ཀྱི་ལ་མཚན་དེ་ཡི་སྒྲ་ས། ཇི་གེ་
འདུན་ཀྱི་ལ་མཚན་དེ་སྒྲ་ས་བྱམས་ཀྱི་ལ་(བྱམས་པ་ཀྱི་ལ་མཚན་)པ། ཇི་སྒྲ་ས་ཡི་
ཀྱི་ལ་དེ་སྒྲ་ས་གྲུབ་པ་འདི་ཅེ། ཇི་དཔལ་གྱི་བྱམས་པ་ཕྱི་མར་གྲགས་དེ་ཡང་། མཆོག་
གི་གྲུབ་ཚོས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། བཞེས་དུས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲང་གྲུབ་པ་
སྤྱ་སྤྱ་ལུས་མ་སྤངས་བྱ་ཤོད་ལྷུ་པ་ཞིག་མཐུན་པས་ཏེ་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་འདི་
དུང་དུ་གསལ་གསལ། མེ་འདི་མཚན་ཅན་གྱི་མ་དེ་ཡི་སྒྲ་ས། ཇི་དཔལ་འབྱུང་ (དཔལ་
གྱི་འབྱུང་པ་) དེ་སྒྲ་ས་དཔལ་གྲགས་(དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་)དེ་ཡི་སྒྲ་ས། ཇི་དཔལ་གྱི་རྩོ་
རྩོ་ཞེས་སྤྱ་གྲགས་པ་བྱུང་། ཇི་ལས་ཆད་དེ་སྤོ་བོ་ལྷུ་ལྷུང་གི་སྤོ་བ་ཀ་པ་ཞེས་པ་
ཡོད་པར་བཤད། ཇི་དཔལ་གྱི་རྩོ་རྩོ་དེ་སྒྲ་ས་མགར་དཔལ་གྱི། བསོད་ནམས་དེ་
སྒྲ་ས་དཔལ་གྱི་རྩོ་མོ་ལོ།

༥ དེ་ནས་མེ་མདོར་ཞེས་པ་བཞུགས་གཞིས་ཆགས། རྩོ་མོ་འདི་
མཐུན་ཅན་དེ་ལ་སྒྲ་ས་གསུམ་གྱི། སྤྱབ་པ་འདི་དབང་ལྷུག་གཞོན་ལུ་རྩོ་རྩོ་ཞེས།
མགར་ཆེན་ཆོས་སྤངས་པར་གྲགས་དེ་ཉིད་ནི། སྤོ་བ་དཔོན་ལྷུང་དེ་མེ་ལྷུ་ལ་
པར་གྲགས། འཇམ་པ་འདི་དབང་ས་དངོས་ས་སྤྱ་པ་རྩོ་། འབྲི་གུང་འཇིག་རྟེན་
མཐོན་པོ་གྲགས་པ་དང་། སྤོ་བ་སྤོ་བ་གཞོན་ཏོར་འབྱུང་སྤོ་བ་སྤོ་བ་སྤོ་བ་
གསང་སྤོ་བ་གསང་བ་མང་ཞོས་གྲུབ་པ་བརྟེས། ལ་མེ་དེ་མ་རྒྱ་གི་ཀ་ལྷུ་བ།
བརྩོ་རྩོ་བརྩོ་གི་ལྷུ་ལ། བརྩོ་ལྷུ་འདི་ཞེས་གསལ་ཆོས་ཀྱི་ལ་དང་། སྤོ་བ་

ལྷ་ལ་མོགས་དམ་ཅན་ལས་ལ་འཕྱོལ། ལྷ་རི་ཏྲ་དང་དྲགས་པོ་འགར་ལུག་
 མོགས། རྩོན་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་བསྐྱངས། ལྷ་འདྲེ་མཐུ་
 ཆེན་དབང་བསྐྱུས་བྲན་དུ་བྱས། ལྷོ་པོ་མོགས་སུ་སྐྱེ་བོ་འཛོགས་མང་པོར། ལྷ་
 འབྱུལ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ས་བོན་བཏབ། ལྷོན་ལས་ཤིན་དུ་རྒྱས་ཤིང་ས་སྐྱ་
 པ། མོགས་ལ་འབྱུལ་སྐྱེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅེས་ཐོས། རྡོ་འཛིན་གཙུང་མགར་ཆེན་
 ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དང་། ལྷོ་མ་སྤོན་གཙུག་རྡོར་འབྱུང་ཁེས་བྱ་བ་གཉིས། ལྷོང་
 ལྷོ་བས་མཐུ་ཆུལ་མད་དུ་བྱུང་བའོ། གཙུག་རྡོར་འབྱུལ་སྐྱས་དར་མ་ཡོན་ཏན་
 ཞེས། ལྷོས་ཆེན་གྱུབ་དབང་ཞིག་རྩོན་དེ་ཡི་གཙུང་།

༩ གྲོམ་སྟོན་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལུགས་བྱང་མཁས། ཁྲི་ལ་
སྲས་གསུམ་ཕྱོད་པའི་ཚོ་རྒྱན་པར། བེར་མ་པ་ཡིས་ཞལ་བསྟན་ཞལ་གདམས་
བསྟུལ། ཉམས་སྟོགས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་ཆོས། ཁྲི་ལ་གཙུང་དགེ་
སྟོང་བསྟོད་ནམས་རིན་ཆེན་དང་། རྩ་པ་སྟུ་རུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་
ནི་མགར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་དེར། སྲས་གཉིས་བྱང་བ་དགེ་སྟོང་རྩི་
འཛིན། གྲོམ་སྟོན་བསྟོད་ནམས་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ། རྩ་པ་སྟུ་རུ་མཆེད་
གཉིས་ཡིན་པར་གསུངས།

༥ རྫོམ་རྫོམ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནི། གཙུག་ལག་
བྱུང་གི་གཞུང་ལ་མཁྱེན་རབ་རྒྱས། །ཡ་རབས་རྫོད་རྩལ་མཛངས་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷན། ། ༥ གང་དེས་བོད་ཀྱི་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེ། །ལམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་བ། །འགོ་མཁོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཞབས་པད་བྱ། །

བཅར་ཆེ་འཕགས་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། ཁལ་ནས་སྡེ་བཞི་དགེ་བཅུ་འི་
ཡོན་ཏན་གྱིས། ལྷག་པའི་སྤྱིས་བྱ་ལེབས་ཞེས་བཀའ་འཇུག་བས། སྡེ་དགེ་ཞེས་
པའི་མཆོན་ཀྱང་དེ་ནས་ཐོགས།

॥ ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་ཐོག་མར་གསེལ་དངོན་གྱི། ལུང་ཁྲེང་ས་
 འབས་པ་ད་ལུན་བསྟེན་འཕགས་མཆོག་དེའི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱུར་འཕགས་པ་
 དབང་ཕྱོགས་ཀྱི། རྒྱལ་པོ་མེ་ཆེན་གན་གྱི་མཆོད་གནས་སྟུ། ཁབས་ནས་བོད་
 ལམས་མ་ལུས་དབང་མཛད་སྐབས། །འཇའ་ས་ཤེལ་ཐམ་ལེ་ཆོ་དགུ་བ་དང་། །
 ཉག་འགོ་ནོར་བུ་གསུམ་པ་སོགས་བསྟུལ་ནས། ཁ་དོ་སྒྲུང་སྟོང་དཔོན་རྒྱལ་
 པོར་དབང་བསྐྱར་ནི། རྟེན་ས་ས་དམར་དགོན་དུ་དགེ་འདུན་སྟེ། རྟོང་ཕྱག་
 ཅམ་སྟོང་བསྟེན་པའི་གཞི་ཆེན་བཅུ་གསུམ། ཁ་ཆོན་དེའི་རྟེན་འབྱུང་སྟེ་བཞི་ཞེས་
 པ་ནི། རྟོན་དང་འདོད་པ་ཐར་པ་ཆོས་ཏེ་བཞི། སྤྱིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱུར་ཀྱུན་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཆང་། རྟེན་ཞེས་སྟེ་ནས་སྟེ་བའི་སྟེང་བ་བྲ། །བདེ་བ་ཁོན་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུ་མ་ལམ། རྟེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་གཙོར་སྟོན་ཆོག་ཁ་སྟེན་པ་ཕྱི་
 དར་སྐབས་ཀྱི་གངས་རིའི་བདག་ རབ་བྱུང་འབུམ་སྟེའི་གཙུག་རྒྱན་འཕགས་
 མཆོག་དེས། རབ་བྱུང་རྟེན་ཅན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལ། རབ་མཐོའི་གོ་
 སར་དབང་བསྐྱར་ལུང་རྟགས་བསྟུལ། རབ་དུ་བསྟུགས་འོས་ལེགས་ཆོགས་དེ་
 བས་འཕེལ། སྟེ་དགེའི་ལུགས་བྱུང་སྟོང་ལ་ཆོས་ཚུགས་ཀྱི། རྟེན་པའི་གཏན་
 ཆོགས་དང་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། ॥ ॥ རྟེ་ཡི་གཙུང་པོ་རུ་བསྟུ་བྲུ་ལ། སྤྲུལ་
 དགུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མཆོག་གྱུར་པ། སྤྱིད་ན་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་པོན་

ཏན་དང་། ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་ནུས་ལྡན་སྒྲགས་འཆང་ཆེ། ཁྲི་བ་བཟང་
 རོ་ཞེས་སུ་གྲགས་དེ་ལ། ལྷ་ར་བཞིན་གོང་མ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཡོན་གྱིས། ལྷོར་
 དཔོན་ལུང་དང་ལས་རྟགས་མང་འདབ་བསྐྱར། ཇི་སྤྲུལ་དཔལ་ལྡན་སེའི་
 རྒྱལ་བཟང་པོ། ལྷ་མས་ཆོས་མཛད་ཕྱི་མར་སྤྲུལ་གཉིས་ཕྱོག། ལངས་རྒྱས་
 བཟང་པོ་བསྐྱབས་སྤྲུལ་གཉིས། ཕྱི་མར་སྤྲུལ་གཉིས་བྱུང་བ་བསོད་ནམས་
 འཕུམ། དཀར་ཆེན་བྱང་ཆུབ་འཕུམ་ཞེས་རྣམ་གཉིས་ཕྱོག།

༥ བྱང་ཆུབ་འཕུམ་ལ་སྤྲུལ་གསུམ་དང་པོ་ནི། དཔོན་ཆེན་དག་
 འདུན་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་པ་ནི། བདེ་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་གསུམ་
 པ་ནི། རྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་སུ་གྲགས། དང་པོའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད་མཐོན་པོ་
 གཟུངས་ཞེས་ནས། འཕེལ་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ས་དམར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། རྩ་པ་ཆོས་
 ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་འགྲུར་བསྐྱན་པ་བསྐྱེད་མེད་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ། ལྷག་ལྷས་
 ཞལ་གཟིགས་རྒྱུང་སེམས་རང་དབང་ཕྱོག། མཛོན་པར་ཤེས་དང་ནུས་མཐུ་
 དཔག་མེད་ལྟོ།

༦ གཅེན་པོ་བདེ་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དེ། ལུས་བྱུང་
 གཤེགས་པའི་སྤྱི་བ་རྩྱུང་དགེ་སྤྱི་བ་ལ། ཀཾ་ཐོག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲུར་ཕྱོག།
 དེ་ནས་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོན་འདུན་དང་། ལྷ་དང་པར་གྲུབ་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་
 རྡོ་རྗེ་ཡིས། ལྷོར་རང་འདི་ནས་ཡར་ལ་སོངས་ཤིག་དང་། ལུང་པ་ཉ་ལུང་བསྐྱན་
 པའི་གནས་གཞིར་ས་དཔེས་འདི་བཞིན་ཆང་དཔོས་རྒྱར་མ་ལས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་
 རོའི་གཡར་ཁྲལ་དུ་ལུལ་གཞན་དུ་རོས་བཟུང་བ་རྟགས་དང་ལ་བྲལ་བས་བཞད་གད་གྱི་

གནས་སྤྱུང་ལྟ། བཀའ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་དགོ་མཆོན་གྱིས། རྟེན་གསུམ་རྒྱུ་
 དབང་རྩྱུགས་ནས་འབབ་པ། ཞིག་མཆིས་གནས་དེར་ལེགས་བྱུངས་ཡིད་ཅི
 བདེས། རྟག་པོ་རྩོད་དང་བྱ་བ་རྒྱུད་ཅི་བཟང་བྱ། འགྲོ་བར་ངེས་ཞེས་ལུང་
 གིས་དབྱགས་དབྱུང་བསྟུན། རྟེན་རྟེན་སྤྱུགས་བཅངས་རིམ་ལེགས་ལྟགས་རར་
 བསྐྱེད་པ། རྟེན་ཆེ་ཆེན་པོ་བདག་བྱུང་ཞེས་བྱ་བས། ལྷུ་ལ་དེ་འཛིན་སྐྱབས་དང་
 འཕྲད་དེ་འཛིན་ཚུལ། ཀུན་དུས་ལྷུ་ལ་སྤེར་དགོ་མཆོན་ཅི་ཡང་གསལ། །
 དེ་འདྲས་རྒྱ་མཆོན་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས། རྟེན་དགོ་ཞེས་བྱེད་མིང་དུ་རབ་
 བསྐྱེད་པ་ཏེ། འཕགས་ཆེན་སྤྱི་མཐོང་(དཔལ་སྐྱེད་དགོ་སྤྱོད་ཅི་འཛིན་པ་)ལུང་
 དོན་ཆེས་གསལ་གྱུར།

༥ དེ་ལ་སྤྱུགས་བཞི་ཕྱོད་པའི་མཆོག་གྱུར་པ། རྟོག་པོས་སྤྱུགས་
 ལྟན་པོ་ཐར་ཞེས་པ་ཕྱོད། རྟེན་ལ་སྤྱུགས་མོ་མཛེས་ལྟན་ཞིག་བྱུང་བ། སྤྱིང་དཔོན་
 དེ་ཡིས་ཞལ་དེའི་སྤྱིང་འཛིན་བཞེས། རྟེན་ཡི་མོ་རིན་ས་ཞིང་ཉིན་རྩིས་ཤིག་ཤིང་
 འཕྱིས་ཤོང་ཁྱེར་དུ་མ་བཅས་སྤྱིན་ལས་སྤངས། རྟེན་ཆེན་པོ་དཔོན་རྒྱལ་རྒྱུ་པོ་
 ཐར་གྱིས། ཉིན་རྩིས་སྤྱུགས་མིན་སྤྱུགས་དཔོན་བྱུང་གི་ མི་དྲག་ཅིག་ཤིང་མཛོ་
 གཉིས་རྩིས་དོར་བཅས། རྟེན་ལངས་འཕྲོ་ལོ་མཛོ་ནས་རྩིས་བཅུགས་དེ། །
 དཔོན་མོ་སྤྱུགས་ར་སྤྱུགས་མཛོ་ཉིན་དོར་སྤྱེད་པ། རྟེན་ཆེན་པོ་བཞེད་བསྤྱུགས་
 པས་བསྐྱེད་མཛོ་སྤྱེད། རྟེན་རྟེན་སྤྱུགས་པོས་པའི་སྤྱུགས་ཅིག་གིས། རྟེན་ཕྱོད་དེ་
 རྟེན་ལྷུ་ལ་གྱུར་རང་དབང་། སྤྱུགས་མཛོ་ལྟན་དང་འཕྲོ་མཛོ་མཛོ་གྱི་ལྷུ་ལ་རྒྱུད་གྱི་
 རྟེན་འདི་རྩིས་ཤོག་མ་ནས་ཆབ་འབངས་སྤྱུགས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཤིས་པ་ཅན་ཡིན།

སྒྲིལ་ཏེ་ནས་འཁོར་འབངས་མཐའ་དག་ཚྲིས་མཐུན་གྱིས། བསྐྱེད་པས་ཀྱང་
 གྱིས་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བཀྱེད། བོམ་བུ་ཚྲིས་འཛོངས་ཞེས་གྲགས་པ་དེ།
 ལྷམ་མོ་ཕྱི་ལ་བཏང་བས་འཛོངས་པ་ཡིན། །

[illegible]

༩ དེ་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒོ་ཤོས་ཆུལ། རྒྱས་ཏེ་གྲུབ་པ་
ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ཡོས་རྒྱུད། །ཆེ་མེད་གྲུབ་པ་ཐང་རྟོང་རྒྱལ་པོ་དེ། རྩ་གསུམ་
རྒྱུ་གཞུགས་པ་རྣམས་ལྟ་མཁན། །འོད་དང་འོད་ཆེན་འཕྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ།

བསྐྱལ་དང་སྒོ་ལྷོགས་གནས་དེར་སྦྱར་བྱངས་ཐེབས། རྫོང་བཅུད་ལྷ་
གཡང་ལྷན་ཚོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པའི་ལྷོགས་ན་ནོར་བདག་ལྷ་ཡི་
དབང་། རྟོན་བཅས་དེ་བཏུལ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པར་བསྐྱོས། དེས་ཀྱང་དམ་
བཅས་གྲུབ་དབང་སྤྱོད་ཀྱིས། མཆོ་བསྐྱབས་སྟེང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
བཅུགས། དགེ་འདུན་བསྟེན་གནས་བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་བཞེངས། གཙུག་ལག་
དེ་རུ་ཚོས་རྫོང་བསམ་འཕེལ་ནོར། བོང་རྫོང་ཅ་རྩ་ལའི་ལྷགས་བསྟེན་
གནང་། དེ་ལྟར་ཨོ་རྒྱན་གཉིས་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས། རྒྱལ་ཡོང་བཞིན་གནས་
གཞི་དམ་པ་འདིར། རྒྱལ་ས་ཚོས་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་མ་བཅོན་གྱིས། བིམ་པར་
བསྐྱུངས་ན་ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་ཞིང་། སྤྱི་པའི་ལྷོགས་ཚོགས་ལྷན་གྲུབ་ས་
སྟེང་འདིར། རྒྱན་ལྷོ་ལོ་པ་བདེ་འབྱུང་བར་དེས་གཟིགས་ནས། རོ་ཐར་
མཆོན་ལ་བཀྲ་ཤིས་སེལ་ཤོར་གསོལ། དགོན་པའི་མིང་ལ་ལྷན་གྲུབ་སྟེང་ཞེས་
བསྐྱུངས། དགེ་ལྷོགས་རབ་འཕེལ་བསྟེན་གཞི་དང་པོ་ཚུགས། དེ་ཡང་སྟེ་
དགེ་རྩོམ་ཚུགས་དགེ་བ་ཡི། རྒྱན་ཚོགས་མཛོན་སྐྱེས་གྲུབ་པ་གཉིས་པ་
ཡིན།

༥ རོ་ཐར་སྐྱེས་གཉིས་བྱུང་བའི་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་
སེལ་ཞེས་སྐྱུགས། རྒྱང་དེས་རྒྱལ་བས་ལྷང་བསྟེན་དོར་ཆེན་གྱི། རྒྱན་ས་
བརྒྱད་པ་མཐུན་ཆེན་རྒྱལ་བ་མཆོག་ ལྷ་མཆོག་སེལ་ལོགས་དམ་པ་བསྟེན།
མདོ་སྐྱེས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། སྦྱོར་བའི་སྟེང་པོ་ལྷར་
མཛད་དུལ་ཕུ་ཡི། རྒྱག་སྐྱེས་སེལ་རྫོང་དུ་སྦྱོར་གནས་གནང་། དེ་ལ་བཞེན་

ནས་ད་ལྟ་རྒྱུ་ཡི། བྲག་ལ་སེང་གེ་རྒྱུ་ཞེས་འདྲགས་པ་ཡང་། དམ་པ་དེ་
ཡི་མཚན་ལས་བྱུང་ཞེས་ཐོས། ། ༥ དེ་ཡི་མཆེད་ཡ་རྒྱལ་མཚན་འབུམ་
ཞེས་པར། སྲས་བཞི་བྱུང་བའི་དཔོན་ཆེན་ཨ་ལྷ་ཡི། སྲས་མཆོག་དོན་ནམ་
མཁའ་ལྷན་བཟང་ཞེས། ལྷ་མ་མང་བསྟན་གདམས་པའི་མཛོད་ཆེན་འཛིན། །
འཇམ་དཔལ་ཁྲོས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་ར་བཟུང་ཞིང་། ཆ་སྒྲགས་དུང་ལྷ་ར་བསྐྱས་
མཚམས་ལྷགས་ཐོག་ལ། ལྷགས་ཀྱི་རིལ་བུ་རང་རྩོལ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་
རིམ་བརྟན་པས་ཉེ་བར་གནས་དག་གིས། རྩོམ་འཛིགས་བྱུང་དཔོས་སྲུ་
མངལ་ཞེས་ཐོས། རྩོམ་གསུང་ཡ་རྒྱལ་འཕེལ་ལ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་སྤྲུལ་
ཀྱན་དག་འཕྲོད་ཆེན་པས། རྩོམ་ཆེན་བྱམས་པ་ཀྱན་དག་འབྲུག་གིས་སོགས། །
ཡོངས་འཛིན་མང་བསྟན་ཟབ་ཆོས་བདུད་ཅི་བཞེས། ཡི་དམ་མང་དང་བྱུང་
པར་ཆོས་སྦྱང་གི་བསྟན་པ་བཞུགས་ཆེ་སྤྲུབ་པའི་ཁང་པ་ལས། མེ་འོད་འཕྲོ་བ་
ཀྱན་གྱིས་མཐུན་སྤང་བྱ་བ། རྩོམ་ཆེན་པོ་ཉན་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེས། །
ལྷ་ཁང་སྤྱི་བྱུང་བྱུང་འབྲེལ་གསར་བཏབ་མཛད། ལྷ་ར་སྤྱི་གའི་ཁང་བའི་རབ་
བྱུང་འདུས་པའི་སྤྱེ། ཁང་དུ་བསགས་སོགས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་མཛད། རྩོམ་
ནས་སྤྱི་དགོ་ལྷ་ཁང་པ་ཞེས་བྲགས། རྩོམ་ཆེན་གྱིས་ད་ལྟ་གཟུངས་གཞུག་གི།
པར་ལ་སྤྱིན་བདག་སྤྱི་དགོ་ལྷ་ཁང་པ། ལྷ་དཔོན་ཞེས་པ་བྱུང་བ་འདི་བཞིན་
ཡིན།

༩ དེའི་གཞུང་ནས་མཁའ་དེ་རྩེ་ལྷན་གྱིས་གནིས། རྩོམ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ནི། བྱིས་ཐབ་འཛིན་པ་ཀམ་ཁུང་ཞེས་དང་། དགོ་

སར་བེར་ཞེས་གྲུ་དེས་ཨེ་ཤི་པ། ལྷ་མཆོག་སེལ་བ་སྟེན་ནས་ཟབ་ཆོས་ནོས།

༥ རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་གྲགས་པ་ལྷན་གྱུ་བ་མཆོག། སྤྱང་མའི་དབང་པོ་
 རྟོལ་གྲུ་གྱི་མཐོན། སྤྱགས་དམ་སྟོང་པོར་མཛད་པས་ལྷག་པའི་ལྷ། རྟན་
 པས་སྟོང་གི་ཐུན་སེལ་རྟོལ་གྲུ། རྟེན་ལ་མཛོན་བསྟན་ལུས་དང་གི་བ་
 བཞིན་འཕྲོགས། རྟོལ་གྱུ་པའི་རྟེན་ལ་གསང་མཐོན་འདི། རྟེན་ནས་
 རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛད་པའི་ཆོ། ལྷ་མཆོག་པོ་མཛོན་སྤྱུ་ཐེམ་པ་
 ཡི། བྱིན་རྒྱལ་གཟི་བྱིན་འབར་བའི་སྤྱན་སྒྲིལ། རྟེན་མཐོན་ལང་ཆེན་
 མོར་བཞུགས་འདི་ཡིན། རྟོན་དུས་རྟོང་ས་འདིར་འཆོ་བའི་པ་རོལ་གྱི། རྟུང་
 ཆོགས་བྱུང་ཆོ་མཐོན་ལང་སྤྱུ་མ་ཡིས། རྟག་པོར་བསྐྱུལ་བཅས་ཐོག་ལང་
 གདན་བྱངས་ཏེ། ལམ་ནི་དག་ཕྱོགས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཆོ། མཐོན་པོ་རྟ་
 བག་བཅིབས་ཏེ་མཛོན་སྤྱུ་ཏུ། རྟམ་དཔུང་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་པ་ཀུན་
 གྱིས་མཐོང་། རྟེན་ཐག་ཏུ་དཔུང་ནམས་རང་ཁྱེད་སོང་། ལྷ་མཆོག་ཆེ་བའི་
 སྟན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང་། རྟེན་ས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྷའི་བར་དག་ཏུ། ཕྱོགས་
 འདིའི་ཚུལ་ལྷན་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི། བྱིན་ལས་མཛད་ཅིང་བདག་
 གི་བསྟན་འཕྲོད་དང་། རང་གི་འདོད་དོན་བྱིན་ལས་ཞུས་པ་དག། རབ་དཔེ་
 འབྲུབ་པ་ཕྱིར་བས་གྱུ་བ་པ་ཡིན།

༦ གོང་གི་ནམ་མཁའི་སྤྱུ་ལ་བསྟན་ནམས་གྱི། རྟོན་པ་
 ཀླུ་པ་ལྷན་གྱུ་བ་ཅེས་པ་དང་། རྟུང་མེད་སྟོན་བྲལ་མཆོན་ལྷན་སྐལ་ལྷན་
 ལྷམ། ཀུན་དག་འཇམ་མཐོན་པར་མཛོན་བྱུ་མཆོག། སྤྱིས་ཆེན་མཆོད་དུག་

འཕྲུལ་པའི་ཆེ་བ་ནི། བསྐྱེད་ཐུགས་སྤུས་དོན་དཔུང་འཛམ་གྱི། རྣམ་
འཕྲུལ་རིག་འཛིན་ཆོད་ཀྱི་ལྡེམ་འཕྲུ་ཅན། ཁྲོད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཆོད་ཞེས་
དེའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ། ཁྱེད་གཉིས་མ་ཀུན་དག་འཆུ་མཆོད་ཞེས། ཁྲོད་དེས་འཇམ་
དབྱེད་སྤུལ་རྣམ་འཕྲུལ་སྒྲུ་པ། འཇམ་དབྱེད་སྤུལ་པ་མཆོད་ནམས་དབང་པོ་ཆེ་
གཤོང་གི། བདག་ཆེན་ཀུན་དག་འཕམ་ཆོད་ནམས་ལྟན་གྲུབ་པ། ཁྲོད་ཆེན་
མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྟག་ཞེས་པ། ཤར་པ་བདག་ཆེན་ཀུན་དག་འཕག་ཤིས་
དང་། ལྟན་ལྟ་ཀུན་དག་འདོན་གྲུབ་ཁྱིེད་ཀྱི། རྣམ་འཕྲུལ་བྱང་པ་བཀྲ་ཤིས་
སྟོབས་རྒྱལ་དང་། རིག་འཛིན་མཆོག་གི་དབང་པོ་འཇམ་འཆོན་སྟེང་། རྟོགས་
པའི་དབང་ལྟག་དབང་དྲག་རྒྱུ་མཆོད་སྤྲུལ་། ཁྲོད་སྤུལ་པ་མཆོད་ནམས་གསང་
སྤྲུལ་གསང་སྟེང་གི། ཁྲོད་མས་པ་རྒྱུ་མཆོད་གསང་བས་སྟོབས་མཐར་ཕྱིན།
བསྐྱེད་རྒྱལ་ཆོད་རྒྱུ་ལྟན་ལྟ་ཀུན་ཀྱི་དབང་པོ་ཆེ་གྱིས། ལྟན་གསང་དྲག་བཅེགས་གནས་ལ་
ལྟན་བཅེན་གནང་། ཁྱིེད་སྟེན་ལྟན་ལྟ་ཀུན་ཀྱི་དབང་པོ་ཆེ་གྱིས་གནས་མཛད།

གཞན་ཡང་ཁྱུ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དངོས། །འཇའ་ཚོན་སྒྲིང་
 རོས་སྒྲེལ་ཚོགས་འཁོར་རྒྱལ་ས། །ཐབ་ལས་ཆེ་མཚོག་པ་སྒྲེལ་ཐོད་ཐེང་གི། །ཕྱག་
 རྟགས་ཐྲེགས་གཟུགས་བཅོས་ནས་ཁྱེད་རང་གི། །བརྒྱད་པས་འདི་འདྲའི་ཕྱག་
 རྟགས་བཅངས་ན་དགེ། །གསུང་བཞིན་ཕྱིས་སུ་པ་སྒྲེལ་ལུང་འཛིན་པ། །འབྲུལ་
 མེད་གཏེར་ཆེན་མོར་གསལ་སྒྲིང་པོ་ཡིས། །སྤྱིག་ཐམ་གཏེར་སྒྲངས་སྡེ་དགེར་
 ཕུལ་མཛད་པས། །སྲིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བརྟན་དུ། །ཁྱུར་ནས་
 ད་ལྟའང་དེ་རྒྱུ་གནས་འདི་ལོ། །རི་རྩ་རི་སྒྲེང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱང་མཁྱེན། །

རིས་བྲལ་འགྲོལ་བྱམས་སྣན་བཅེ་བ་ཆེ། ཁུམ་རྩོམས་ཀུས་པའི་དབང་ལྷག་
 ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱུང་འཛིན་འཆིང་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་ཡིས། རའེན་རྟགས་
 རིམ་སྒྲ་མཁེགས་བྲག་རི་ལ། འཛིན་པའི་ཕུང་པོར་བཞིས་འདྲའི་ཞབས་
 རྩེས་བཞག། སྒྲིག་ཅན་འབྲུང་པོའི་ཆོགས་ནམས་དམ་ལ་བཏགས། རྟོག་ཏུ་མ་
 རྟགས་པའི་དམག་ཆོགས་ལས་ལ་བཀོལ། རབ་འབྱམས་ཕྱིན་ལས་ནམ་བཞི་
 རོགས་མེད་པས། རྟོགས་འདིའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྟེ་བཅས་ལ། འཆོ་
 བྱེད་འོག་སྟོན་དག་སྟེ་ཐལ་བར་བསྟགས། རྟོན་བཅུད་ཐུབ་བསྟན་རབ་བྱུང་
 སྟེ་དང་བཅས། རེ་འཛིན་སྟེ་དག་སྒྲ་མ་མི་རྟེན་མཆོན། རྟོས་བཅས་ཆོས་སྟིང་
 རྟོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་མཛད། རྟུང་པར་གཙུག་ལག་བསམ་འགྲུབ་མཐོང་གྲོལ་
 ཆེ། རའེངས་དུས་ས་འདུལ་གྲུབ་ནས་རབ་གནས་དང་། རྟུན་གྲུབ་སྟེང་གཅོས་
 རྟོགས་དང་རྟོགས་བྲལ་གྱི། རྒྱུལ་བྱ་ནམས་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་བསྟོན།
 རྟོས་བཅས་ཆོག་འི་ཕྱག་ལེན་སྤྲིབ་དག། རེགས་འདོམས་བསྟན་ལ་བཀའ་
 རིན་ཆེ་བར་མཛད། རྟུང་ན་འད་འཆུལ་བསྟན་ཆེ་དཔོན་སྟགས་གྱིས།
 རྟུ་གཏུང་ཞུགས་འབུལ་བཞུས་ཆེ་ངོ་མཆར་སྟུག། རུ་མ་རིང་བསྟེལ་རང་ཕྱོན་
 དཔག་མེད་ཕྱོན། རེ་དག་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ། ར་ལྟ་ཕུར་ཁང་
 རྟུག་ཏུ་བཞུགས་འདི་ལོ།

༥ གཉིས་པ་དཔོན་ཆེན་གྱི་འཕེལ་ཞེས་པ་བྱུང་། རྒྱུམ་པ་རྒྱལ་བ་
 རྟུན་གྱི་མཐུ་རྩོམས་རྟུན། རྟུན་འདུས་གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོན་རྟེན། རྟིགས་
 རུས་མ་རུངས་གདུག་པ་རྟུན་འདུལ་ཞིང་། རྟོམས་བཅུ་མང་འབའི་བསྟན་

པ་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲིབ་ཅས་དར་ཁིང་འཕོ་ཀྱན་ཐར་པའི་ལམ། བཀྲི་ཕྱིར་རྩོམ་
བཅོན་ཀྱི་ཡ་པོ་ཆེ་ལ་འཆང་བ། །

༥ སྒྲིབ་བྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བྱོ། ཚོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་
སྒྲིབ་ཐོབ་པོན་ཏན་གྱི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེས་སྒྲིབ་ཡང་རང་ཉིད་རྒྱད། སྤྱངས་
ཚུ་ལ་སྟོན་ཕྱིར་བྱུབ་པའི་རིང་ལུགས་མཚོ། ཁ་དོར་བསྟན་པའི་སྒོར་ཁྱགས་
ཤར་ཆེན་པ། ཞེས་རབ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་དམ་པ་བསྟེན། ཡོངས་རྫོགས་
སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས། རིག་འཛིན་སྤྱགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་དང་རྒྱུ་
འབྲེལ། རབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དོམས་གསོལ་བས། བྱུགས་རྒྱུ་སྟོན་ཅིང་
གོལ་ཏེ་འཇམ་དཔལ་གྱི། སྒྲོ་གོས་པད་དཀར་འཛིན་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། ལག་
ན་རྩི་ལྷུ་དཔལ་གསུམ་ཆར་རྫོགས། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
གཞན་དོན་ལ། འཇུག་ལུས་བསྟན་འཕྲོར་ཡན་པའི་ངེས་པ་རྟེད།

༦ དེ་ཆེ་རོག་མོ་རྫོངས་ཀྱི་ཁྱོན་འདི་ན། སྤྱིགས་མའི་སེམས་
ཅན་གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་ཅན། བྱིས་ཁུད་མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྲིད་ལ་མཛོན་
པར་ཞེན། བརྒྱབ་སེམས་ཞེ་སྤང་བདོ་བས་རང་གཞན་འབྲུགས། རང་སྟོབས་
ངན་དབང་བཅོན་པོའི་རྒྱལ་དང་། བཞན་འཕྲོར་ལ་སྤང་སྤྱག་དོག་འབྲུལ་
འཕྲོར་ཅན། སྤྱིང་གི་དཔོན་སྤྱན་འགའ་དང་བེ་རི་སོགས། སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་
འབྲས་ལ་སྦྱོད་བྱུབ་བསྟན་ལ། སྤང་ཁིང་འཆོ་དང་འགའ་ཞིག་གསལ་ལོ་ཅན།
བྱས་ཀྱང་བསྟན་དང་དགེ་སྦྱབ་ནལ་མ་ཞིག། ཁ་ཡིན་སྟན་པའི་བསྐྱལ་པར་
འབྲམས་པའི་ཆོ། བཀའ་བདག་སྤྱལ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འདིས། །

མ་ལར་རྫོང་བྱང་མེད་སྟོབས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རན་བ་སེམས་གཞིང་པ་སྦྱོར་
བའི་ཞེ་སྤང་དང་། ཁྲོ་ཆལ་ཤེད་དཔུང་ལྡན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། གཞན་འཕྱོར་
ལུན་ཆོགས་མ་བཟོད་ཕྲག་དོག་སོགས། གཏི་མུག་ལ་འཕུན་སྲིད་ཐབས་མ་
ཡིན་པར། དཔུ་རྫོང་གཏུལ་ཀའི་ཆོགས་རྣམས་ངན་འགོ་ཡི། རྒྱུན་བཅད་ཐར་
པའི་ས་ལ་འབྲེན་འདོད་དང་། སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་འབྱུང་བའི་སྟོག་ཅིག་ལྟ།
འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་གནས།

ཤུའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་ཡང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན། ལྷུང་ནི་བཀའ་དང་བཀའ་འབྲེལ་ཆོད་ལྡན་དག། རྟོགས་
ཞེས་དེ་དོན་ཁོང་ཆུད་གང་ཟག་སྟེ། རྟོགས་ཚུལ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་
བསྟན་དོན། ཁ་ཁོར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི། བྱ་བ་ལ་གཞིལ་གནས་
དེ་བསྟན་པ་ལོ། དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིའི་སྟོན་པ་དང་། དོན་གཉེར་སྟོབ་མ་
བཤད་སྒྲུབ་མ་ཁོར་སྟོལ། ཁ་ལྟན་རྒྱུན་འབྱོར་པ་ཀུན་ཆོད་གནད་གཅིས་ཀྱང་།
སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ལ་མོས་པ་དགོན། མོས་དག་རང་སྟོབས་དམན་
པས་མཐུན་རྒྱུན་དཀའ། དེས་ན་བསམ་པ་དགེ་ཁིང་ཆོས་དོན་ཤེས། རྟོབས་
དང་ལྡན་ན་ཤོང་གི་ལེགས་ཆོགས་ཀུན། འཕྲུབ་པར་ལུས་པའི་དགོས་པ་དེ་
གཟིགས་ནས། ཐབས་ལྡན་སྟིང་རྩི་ཁོས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། དཔུང་
ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གཡུལ་བཤམས་ཏེ། ཁ་རུངས་ར་རྒྱལ་གནམ་རུ་
ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་། ཆེ་རྩོམ་གཞན་གྱིས་དགུག་ཏུ་མ་བཏུབ་རྣམས། ཆོགས་གཉིས་
མཐུ་རྫོགས་(འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་(རྟོགས་བྱེད་བན་དུ་འཁོལ་བའི)

ལུས་ཅལ་གྱིས། དྲག་ཤུལ་ལས་ཀྱི་རྒྱད་པ་གི་མ་པོ་ཡིས། དཀའ་བ་མེད་པར་
 རྒྱུད་ཅིག་དབང་དུ་བསྟུས། ཞི་བས་འདུལ་དུ་མི་འོས་གཏུག་པ་ཅན། རུད་
 སྤུལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་བཅོན་པ་དག། རས་ད་བཅད་བསྒྲལ་བས་ངན་སོང་སྟེ་
 སྒོ་བཅད། རྩོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་འགྲུག་བྲལ་སྟོབས་ཅལ་གྱི། རྟན་པས་པོད་
 ཆེན་སྟེ་པོ་པལ་མོ་ཆེ། རང་དབང་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཀོང་གུས་ཕྱག་བཅས། ཞབས་
 ཀྱི་པ་སྒྲོར་གཏུག་བཏུང་སྒྱབས་སུ་བབྱུང། དཀའ་གནད་པོད་བཅིངས་ལམས་
 གསུམ་དབང་དུ་བསྟུས། དཔུང་དང་སྟོབས་ཀྱི་སྟེ་མས་ལྡན་ས་ཡི་བདག་ཀྱང་
 བྱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང། ལྷ་ཆེན་འདི་ལ་གུས་བཏུང་དཔུང་
 གཉེན་བཅོལ། རེགས་གསོལ་ཆབ་འབངས་མང་པོ་འདྲ་གུས་ཕུལ་ཞུས། རྩོ
 བྲང་ལྟ་དང་མི་མེར་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས། རྟོན་ལྟ་གསར་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་
 ཅམ་ཡོད་ཆོད་ཀྱང། ཕྱིས་སུ་མ་ལུམ་བདེ་གཤེགས་དེ་རྟེན་ཀྱི་སྐུ་བས་པོ་བྲང་ལང་ལས་ཞིག་
 གསོས་གནད་བའི་ཞར་ལ་ལྟ་གསར་དཀར་ཆག་རྩེས་མེད་དུ་བསྟུས་པར་མཛད་པ་དང།
 འགའ་ཞིག་གིས་རྩོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལའང། འོ་པ་ཆོད་ལྟ་བུ་ལས་ཞིབ་གསལ་མེད་པ་དང།
 ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བཞིན་པར་རྩོམ་མོགས་ཀྱང་ས་བཅད་
 ཅམ་སྟོན། མེ་ཤོད་ནི་སྤྱིང་དཔོན་དུ་སི་ཟེར་བ། བྲང་གེ་སོགས་པོ་ལྟ་གི་ནང་འཕྲུགས་མོག་
 ལྷ་ཆེན་གྱི་དཔུང་ཤུགས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་ཆབ་ལྟ་བུ་བསྟུས་ནས་གསོད་མ་ལན་ནམས་ལ་མི་
 རྟོར་ཡང་བཀལ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ད་ལྟའང་དུ་སི་བས་ད་རྟོར་དུ་སྤྱིང་ཞེས་མོག་འཇལ་རྒྱན་
 ཡོད་འདུག། ཐེ་མར་ནི། ལྷ་ཆེན་གྱི་དཔུང་གིས་ཞབས་ལྟ་བུ་བཅུག་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་ས་
 བདག་མ་ངས་པ་ཞིག་དང། ཡང་བེ་རི་དོན་ཡོད་ཀྱི་སྟེ་དེ་རྒྱུས་ཉེས་ནས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་

ཀྱུ་ཀྱིས་ཐེངག་ལ་བསྐྱུལ་ཟེར་སྟོལ་ཀྱང་མཆིས། མཁར་མདོ་ཚུ་རི་ནི། མྱིང་དཔོན་ཞིག་གི་
ཐེལ་དཔོན་དེ་ཕྱགས་གཞན་ཏུ་འགྲོ་ཆོ་ཆོ་མི་རྣམས་ཐེངག་ཏུ་བཏང་སྟེ། དེར་སྤྲེལ་
གིས་དམག་དབུང་བཏོག་ནས་འབངས་སུ་བྱས་པར་གྲགས།

མཁར་མདོ་པར་རི་ནི་བེ་རི་ཐེལ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་ཕུལ། ཀྱུ་མེ་ཐེ་རྟིང་ཉག་
གཤིས་བཅས་གོ་འདྲི་དཔོན་མའི་ཁྲིངས་གཏོགས་གསེར་མདོག་སྤྲེལ་ཟེར་བས་བདག་
པ་ཞིག་ལ་སྤྲེལ་གྱིས་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་པ་དང་། སྟོལ་ཡང་གོ་འདྲི་དཔོན་
མའི་ཁྲིངས་གཏོགས་ཞིག་ཡིན་པ་སྤྲེལ་པ་སྟོལ་སྤྲེལ་མ་གཞན་དཀར་པོ་སུམ་ཚན་གྱིས་
བརྒྱད་ནས་མགོ་བཏགས་ཞུས། ཀྱུ་མེ་ཐེ་གསར་ཡང་གོ་འདྲི་ཁྲིངས་གཏོགས་ལ་སམ་པ་
ཕུན་ཚོགས། གནས་ར་ཨ་ཤོ་ སྤྱང་ཁིང་ཕུན་ཚོགས་གསུམ་གོ་འདྲི་པ་དོ་འོག་ནས་སྤྲེལ་
ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས། སྤྲེལ་དང་དཔལ་འབར་ཡང་རྟོང་ར་ཐེལ་འི་ཁྲིངས་གཏོགས་ལ་ཐེ་
བཟའ་ཞིག་སྤྲེལ་ཐེར་ཕྱིར་གནང་བ་སྟོན་གྱི་གཡོ་ཐབས་དང་། ཐེ་ཕྱིར་དམག་དབུང་གིས་
ཆབ་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་སྤྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་པར་མདོ། དཔལ་ལྷུ་ཡང་འདི་དང་
འོག་མཚུངས་ཤིག་ཡིན་ཆོད་འདུག ཅམ་མདོ་ནི་དཔོན་ཚུང་གི་འཕན་ཨི་གཞི་ཐེལ་པ་
སྤྲེལ་ལ་གཅིང་འབུལ་ཏུ་ཞུས། དཔོན་རྟོན་ཚུ་རི་ནི། སྤྲེལ་ཞིག་གི་ཐེལ་པ་དབུང་གིས་
སྤྲེལ་བཀོད་ནས་འབངས་སུ་བྱས། པ་རི་ནི་བེར་ཐེལ་པ་ལ་སྟོན་ཀྱུ་ཀྱིས་སྤྲེལ་པ་ཕུལ།
ཡེན་ནི། ཏུང་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པས་སྤྲེལ་པ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ནས་ཕུལ། འཁོར་ལོ་
མདོ། རག་ཆབ། འདྲི་མཐོག་བཅས་གང་གཞིར་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཁྲིངས་སུ་གཅིང་འབུལ་
ཞུས། ལྷགས་ར་དང་། རབ་བརྟན་ནི་ཨ་ལྷ་མདོ་མང་དང་། ཀམ་པ་ཏུང་པ་གཉིས་བཀུམས་
ཏིང་བཏུ་བྱས། ཡིད་ལྷང་བ་ནི། བེ་རི་འདྲོག་ཐེལ་གྱི་བསྐྱུ་འདྲི་ཆོས་ཀྱུ་ཀྱིས་ཐེ་

དགེ་ལེགས་གསོལ་ཕྱིན། ལྷ་དུང་པོན་ནི་འདི་རྩྭ་ལས་ནས་རྒྱ་མི་པདུན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་
 ལྷུང་དུ་ཆགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་མགོ་པར་བསྐྱོས་པའི་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་ལས་འཕེལ་
 བའི་མི་བརྒྱད་ནམས་ལ་ལྷ་སྟག་གཉིས་གྲགས་པ་ཡིན། ལྷགས་ར་ཆེ་ཆེ་ཆོ་པ་མགོན་པོ་ཟེར་
 བ་བཀུམས་ཏེ་བདག་གིས་མཛད། ཏྲུང་པོ་ཨ་གོ་སྟེ་ཁར་ཟེར་བའི་སྟེ་ཡིན་ཆོད་སྟོགས་དེ་
 དག་གིས་མཆོན་མདོ་སྟོན་རྩྭ་ལས་ཀྱི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་སྟེ་ཆེན་མཆོག་གིས་མཆོག་ཀྱི་
 དགེ་བའི་ལས་དབང་གསེར་གྱི་འཕྲོ་འཕྲོ་རྩྭ་ལས་ཀྱིས་ཆབ་འབངས་སུ་གྱུར་པ་ཤི་
 སྟག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་གོང་རྩྭ་ས་བཞིན་ཞིབ་ཀྱི་རྩྭ་མཐེས་པས། སྟར་རྒྱ་མཆོན་དང་
 པོ་ཁྱེད་ས་ཐུབ་འདྲ་བྱུང་ན་རིམ་གྱིས་སྟེལ་བར་སྟོ། ། དེ་སྟོགས་ནི་ལོ་ཤིང་གས་ལྷན་མ་
 ལུས་ཀྱིན། ཀྱན་གྱི་སྟེ་ཆེན་གནམ་བསྐྱོས་མི་ཡི་བདག་ བདག་ནི་ད་ཆེ་འདི་
 འབས་པ་ད་གཙུག་ཀྱི་བཀུར། བཀུར་སྟེ་ཅི་བསྐྱོས་བཀའ་བསྐྱབས་བཞེད་ཀྱན་
 བསྐྱབས། དེ་ནས་གོང་དུ་རྩྭ་ས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བཞིན།

༥ བསྟན་འགྲོའི་དགེ་ལེགས་སྒྲེལ་བར་མཛད་པ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་
གསེར་གྱི་གཏམ་ཤིང་དང་ལ་སྒྲི། ཁྲིམས་ཁྲིམས་དར་གྱི་མདུད་པ་འཇམ་ལ་དམ།
སྒྲི་དགེ་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་བསྐྱམས་ཐར་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་བྱས་སྤོང་
བཅུད་དགོ། རྩོག་ཆགས་གསོད་ཅིང་མ་བྱིན་གཞན་ནོར་ལོན། ། གཞན་གྱི་
བྱད་མེད་བསྟན་ཅིང་རྒྱན་གྱི་ཆོག། ། དག་འབྱུང་ཕྱ་མ་ཆོག་རྒྱབ་བརྒྱབ་སེམས་
དང་། གཞོད་སེམས་ལོག་ལྷ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་སྤངས། ཁིན་ཆེན་གསུམ་ལ་
གྱུས་ཤིང་དམ་ཆོས་བསྒྲུབ། སྤམ་ར་བཀུར་སྟེ་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཤོད་དུ་
ཁྱར་ཁིང་རིགས་མཐོ་ཡ་རབས་དང་། རྒྱན་པར་ཞེས་བྱེད་ཅིང་མཛའ་བཤེས་

ལ། ཁག་འག་ཁྱེང་བསྐང་ཁིང་ཡུལ་མིར་ཀུན་པན་འདོགས། ཁང་སྒོ་བྱང་ཁིང་
མིག་སྒྲོས་ལ་རབས་ལ། བལྟ་ཁིང་བས་དང་ཁོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྒྱིད། །

དིན་ཆེན་དག་ལ་དིན་ལན་སྒྲོད་པ་དང་། བེ་སྐང་གཡོ་སྒྱུ་མེད་ཅིང་ཐམས་
ཅད་པ། སྒྱི་ལ་སྒྲོམས་ཤིང་ཕྱག་དོག་མེད་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཁ་ལ་མི་ཉན་དག་
འཇམ་ཁིང་། སྒྲུ་མ་པས་བཟང་ངན་གང་ཡང་ཕྱོགས་པ་ཡི། ཁྲོ་ལོག་ཡངས་
པར་བྱེད་སྐྱེས་མི་ཡི་ཚོས། ཁའ་ང་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡི་བྲིམས་བཅས་ནས། །

རྒྱལ་བྲིམས་གཅིག་གི་ལུང་ལས་བརྒྱད་པ་ལས། ཁ་ལ་ང་ཆེ་ཡུལ་ལ་ང་དབང་
གི། ཁ་ཆོག་སོ་དཀར་རྒྱབ་ལ་བྱང་མི་ལུས། ཁ་ཐོ་བའི་གཉའ་བཅག་དམའ་བའི་
ལོག་ནས་བསྐྱངས། ཁ་བསད་བྱ་དང་པ་ཤི་བྱ་གཉིས་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བར་མི་
ལུས་ལྟན་ཅིག་སྒྲོད་ཆོག་ཅིང་། ཉམ་རྒྱུང་རྒྱན་མོག་སེར་ཁྱར་བདེ་བར་གྱུར། །

ཡོ་བྱང་ཐིག་འདེབས་སྡེ་དགའི་བྲིམས་རྒྱན་ཞེས། བྱི་ནང་ཀུན་གྱིས་
ཆོད་དང་དཔང་པོར་འཆལ། ཁང་གི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་རྒྱང་གཞིས་རེར། རྩི་
ལ་འདུན་བརྟན་འབངས་ལ་བྱམས་སེམས་ཅན། ཁྲོ་ལྟན་བྱང་པོར་སྒྱིད་པའི་
རྒྱང་དཔོན་བསྐྱོས། ཁྲོ་འདི་རྒྱལ་པོ་དག་གི་ལུགས་སྟེལ་བཞིན། འབངས་ལས་
དྲུག་ཆའི་དབྱ་ཐང་ཚུལ་བཞིན་བཞེས། ཁྲེ་ལྟར་མི་ཚོས་གའ་ང་མ་བཅུ་དྲུག་
གིས། འཇགས་བརྒྱའི་སྒོ་བཏོད་བྱང་གི་མེ་ལིང་སར། བྱང་རམས་ཀླུ་ལྡིམ་
ལ་སྐོས་པའི། ཁྲེ་འདུན་མང་པོ་འདུ་ཆོགས་བསྐྱེན་བཀྱར་མཛད། །

༥ ཁྲེ་ལྟར་ཐར་པ་མཆོག་གི་སྒོ་བཏོད་ནས། ཁྲེ་བྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་རྣམ་གྲོལ་
ལས། ཁོང་ལ་མ་ཁོར་མདོ་སྐྱེས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན། སྒྲེ་བཅས་དར་བར་བྱ་

ཕྱི་གངས་རྒྱུ་ལྟོས་འདི་ལྟེ། རྒྱུ་དབང་གཉིས་པ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་པའི།
 བསྟན་འཛིན་ཀླུ་པོས་ལུང་བསྟན་ཞེ་སྟེ་པ། རྒྱུ་ལྟོས་ཆེན་ཀླུ་དགའ་
 བཟང་པོ་ལྟེ། ཀླུ་ཆེན་སེམས་དཔལ་ལྡན་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན། འཕམས་བྱང་
 དཔལ་མཆོག་ཀླུ་མཆོན་སྐྱེ་བྱངས་ཐེབས། མཆོད་ཡོན་བཀའ་བཀོས་ཀླུ་
 བའི་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་ས་དགོངས་གཙོ་པོར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱུ་ལྟོས་གི། རྒྱུ་
 གཙོ་ཆེ་ཀླུ་དང་ཆོས་སྟེ་ལྟེ། འབྲེལ་མར་མཛད་ནས་དགོན་སྟེ་བརྒྱ་ཅ་བཏབ།
 ལྷན་གྱུ་སྟེ་གི་ཉིན་སྟེ་དགོན་སྟེ་དག། ལྷན་ལས་ཆེན་སྟེ་ལྟོས་གཙོ་ལྟོས་
 ལང་ཆེན་པོ། བསམ་འགྲུབ་མཐོང་གྲོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བཞེངས།

དེ་ལི་ཐོག་མའི་ས་འདུལ་ཉེན་བཟོན་པར། རབ་ཏུ་གནས་པར་
 སྟེ་དགོ་གྱུ་ཐོབ་པ། ཀླུ་དགའ་ཀླུ་མཆོ་མཐོན་ཆེན་སྐྱེ་བའང་པ། འཇམ་
 དབྱངས་དཔལ་མཆོག་ཀླུ་མཆོན་མཆོག་དཔལ་མཛད། མཆོད་ཡོན་དེ་དག་
 བཀའ་བཀོས་མངའ་འཛིན་གྱི། དགོན་སྟེ་པལ་ཆེན་ཞེ་སྟེ་ཆོས་ལྡན་བྱ། ལྷ་ཀླུ་
 ཆགས་འཕྲི་མེད་པའི་སྟེ་ལྟོས་ཀྱང་བཟུགས། ལྷ་ཆེན་དེ་ཉིད་རྩོགས་རྣམས་ཀླུ་
 ལས་ཀླུ། ཉམ་ང་བཀའ་ཆོ་དགས་པའི་ཀླུ་ལས་གྲོ་ལ། འཇིགས་སྐྱེ་དགོས་པ་
 མེད་ཅིང་སྟེ་དཔ་གསུམ། འཕྲོར་པས་ཕྱག་སྟོགས་ལེགས་སྟོན་ལྟེ་ལྟོས་
 ལ། རེ་བ་མེན་ཡང་ཀླུ་བསྟན་བཤད་སྐྱེ་བཟུན། རྒྱལ་ས་བཅངས་ཉིད་ཀྱང་
 བསྟན་ལ་རབ་བྱང་གི། བརྒྱུ་ལྟོས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཏོས་ཤིང་། ལྷ་ད་
 གྱི་ཆར་ཡང་ལྷ་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་ལྟོས་ཉིད་ལྷ་ཆེན་སྟོན་བཟོད་
 ཅིང་། ལྷ་ཆེན་བཀའ་མངགས་གྱུ་དབང་ཐང་རྒྱུ་ལ། རིག་པའི་ཆུ་ལྡན་

བཀའ་ཤིས་སེལ་ཡི། བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཆོས་སྤེར་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་གཞི་བཅུགས། དེ་
དག་དཔོངས་དོན་དཔོན་སྐྱོད་པས་ལྷན་གྱིས། དགེ་ལུན་འཆོ་བ་སྦྱར་བའི་
བསྐྱར་སྦྱོར་ཅན། ལས་གཞན་ཐུབ་གསུང་མདོ་ལྷགས་གྲུབ་མཐའ་ཡི། ཆོས་
མིག་མི་གསལ་ཀུན་སྦྱོར་ཐ་དད་གྱི། ཁྱེད་ལས་དད་གསུང་ཅན་པོ་བཞིག་
ལས། ཁྱེད་འདོད་ཡིད་ཆོས་མཐར་ཐུག་དད་མི་སྦྱོ། ཆོས་དོན་འོར་ལུམ་
བསལ་བའི་ཤེས་པ་བྲལ།

དེས་ན་བཤད་སྐབས་བསྐྱར་བ་རྣམས་མཁྱེད། ཁྱེད་པའི་བདག་ཁྱེད་
འཁྱུར་བ་འཇགས་ཅན། ལྷག་པར་སྒྲིགས་མ་ལྷ་བའི་མཐར་སྒྲིབས་ཆོ། འཕྱོ་
ཀུན་འོན་མོངས་དུག་ལྷགས་ཆེར་བདོ། ཁྱེད་འཕྱོར་རྒྱ་བསགས་ལས་ལྷགས་
གྱིས་འཇུག། ཆོས་ལ་ཆོས་པ་དཀའ་ཁེངས་འགལ་ཁྱེད་མང། དེ་ཆོ་གང་ལ་གང་
འདུལ་ཐབས་ཆེན་གྱིས། སྦྱོ་དགུ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཇུད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་
མིག་ལྷན་ཆོས་བཞིན་འདོམས་མཁས་ཤིང། ཁྱེད་བསྐྱར་ལུས་སྐྱོད་པས་ལྷན་ལ་
ཆོས་སྦྱོར་ཅན། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གཙོ་བོས་གང། སྦྱོར་ན་འཁོར་
ཡང་དེ་ཡི་རྩིས་སུ་འབྱངས། ཁྱེད་དད་མཐོངས་སུ་དེ་ཉིད་ཆེ་བས་ན། ཁྱོད་
ལྷན་རྒྱལ་པོ་འཇུག་འཆང་གང་ཡིན་པ། བསྐྱར་ལ་ཁྱེད་ཤིང་ཆོས་ལ་སྦྱངས་
པ་ཡི། ཆོས་སྦྱོར་ལྷན་པས་ཆོས་སྦྱོར་སྤང་དོར་གནས། ཁྱོད་ལ་མཁས་ཤིང་
སྦྱོར་ཚུལ་མཐུན་པ་དང། ཁྱེད་པའང་བཞི་ལྷན་མཆོག་གསུམ་དབུ་འཕང་
ཡང། ལྷགས་གྱིས་མཐོ་ཁེངས་བསྐྱར་དང་དེ་འདྲིན་སྦྱོ། བཤད་སྐབས་འཇུག་
མེད་རྒྱུན་གཙང་རྣམ་དག་རྒྱུ། འཕེལ་བརྟན་ཆ་ཁྱེད་འབད་མེད་རང་གྲུབ་

ཏྲ། འཕྱར་བའི་དཔོན་པ་དེ་གཟིགས་སངས་རྒྱལ་གྱི། རྟ་འདྲོས་འཇམ་
དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང། རྟ་མཐར་སྡོམ་བཅོན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་ཅན་
གྱིས། རྟ་ལྟོ་འཕྲོའི་པན་བདེ་སྤེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། རྟེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་དང། རྟ་མཐུན་ཞོང་མ་ལྷ་པོ་དག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་
མཆོ་སྟགས། རྟེ་ལྟོ་གནང་བས་འཕྲོལ་པན་པ་དང། རྟ་ལྟོ་རྒྱུན་གཙང་
ཞིང་བསྟན་པ་དར་བ་སྟགས། རྟེ་ཕྱོད་སྟོན་སྤྱི་རང་རིགས་ཤོང་མའི་དུས། །
རྟེན་འབྱུང་གསལ་བར་དེ་དག་དོན་རི་བཞིན། རྒྱལ་ས་གདན་སའི་ལྟོ་བ་ས་
སྟངས་གི། མཛེས་རྒྱན་ལྷན་གྱུབ་སྟངས་གི་ཆོས་གྲུ་ཆེ། རྟོ་བྱང་གཅོ་བོར་མཛད་
ཅིང་གདན་ས་པ། རབ་བྱང་ཞོན་ས་གནང་བའི་སྟོལ་རྒྱུན་བཅུགས། རྟེ་
སྟགས་རིམ་གྱིས་ཡབ་མེས་སྤྲུ་མ་ཡི། རྒྱལ་སྟོད་རིམ་པར་སྟོན་ནམས་སྟེ་དགོ་
ལ། ཆོས་རྒྱལ་ས་དགོ་བའི་གདན་ཆོགས་གསུམ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ས་སྟོང་སྟོན་འཁོར་རབ་བྱང་གིས། རྟེ་ཅོར་མཛད་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་སྟེ་དག། རྟོངས་གྱི་སྤྱི་རང་འཕགས་ཅོད་པ་ལས་གྲོལ་བ།
དཔལ་ལྷན་ས་རོར་མདོ་སྟགས་གྱུབ་མཐའ་འཛིན། རྒྱལ་བས་ལུང་བཞིན་སྤྱི་
མའི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་གྱི་རྒྱུབས། ཆོས་
གྱི་མཛོད་འཛིན་ཆོས་སྤྱི་མཆོག་གྱུར་པ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་དཔལ་མཆོག་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས། རབ་བྱས་སྤྱིན་གྲོལ་ཆོས་སྤྱི་འདི་ལྟར་བྱས། རྒྱུད་སྟེ་ལྟོ་པོ་གྱི་
རོར་མན་དག་ལུགས། རབ་བྱང་རྒྱུད་གྱུར་དང་རོར་དབྱིངས་སྤྱི་ཀྱང། རྟགས་
འདུས་འཕགས་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཉིའི་ལུགས། རྟེ་མཐའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཆོ་དམར་

ནག་འདིགས་གསུམ་སྟོན། ལྷ་མེད་རྣོང་དང་ཀུན་རིག་མི་འབྱུགས་པ། རྣམ་
རྒྱུ་རྣམ་འདྲིམས་འཆིམ་མཐོན་པོ་སྟོན། ལྷ་མེད་པའི་ཡི་ཐུན་ཕྱེད་
དབང་ཕྱེན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་གནང་བྱ་མ་ཡོངས་རྣམས་བསྟན་པ་ཡི། ཉམས་ལེན་
གསུང་དག་ལམ་འབྲས་ཟབ་བྲིད་དང་། རྩ་ཆེ་སེམས་འདྲིན་གཤེད་དམར་
རྣོང་མེད་སྟོན། ཁྲོམ་ཕྱེད་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་དཔག་མེད་བསྟུན།

རྩོམ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིམ་བཅས་ཆོག་ཡི། །ཤག་ལེན་སྤྲིབ་
 རྩོམ་མེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི། །ཟབ་གནད་ལ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀའ་བྲིན་
 བསྟུལ། །ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་བསྒྲེམས་པས་གཏན་པབ་ནས། །མདོ་སྨྲ་
 རྩོངས་འདིར་ལྟན་གྲོལ་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕྱག་པའི་དགོ་འདུན་སྡེ་ཡིས་ཕྱར་
 བུར་གཏམས། །ས་སྒྲིང་སྤྱ་མར་མངའ་རིས་རྩོམ་སོཙ། །ཤལ་ཆེར་སུམ་ལྟན་
 རྩོམ་འདིན་པ་ཡི། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་རྒྱུད་ལ་
 མ་བཞག་གཅིག་ཀྱང་མེད། །ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་མཛད། །
 དགུས་པ་རྩོམ་གྱིར་དང་སྦྱུ་ཀ། །པདེ་མཆོག་གསང་བ་འདུས་སོགས་རྩོམ་
 ལུགས་ཀྱི། །དགྲིལ་འཁོར་ལྟར་གྲགས་རྩོམ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི། །གཏོར་བསྒྲིག་
 ཆོས་སྡེ་བྱིངས་ལ་རྒྱན་འཇགས་སོགས། །ཆོད་ལྟན་ཁུངས་ཐུབ་སྐྱབ་མཆོད་
 ཏུ་མ་དང་། །མཆོག་གསུམ་ཉེན་བཞེངས་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱུན་སྡེལ་སོགས། །
 དགོ་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟོལ་བཏོད་ནས། །ཆབ་འབངས་དབྱ་ཁྲལ་
 ཟང་ཟང་དངོས་པོའི་ཆོགས། །རི་མཆིས་བྱེད་ཀ་དགོ་རྒྱན་ཐེབས་སུ་སྦྱར། །
 བོད་གི་ཆབ་འབངས་མངའ་རིས་རྩོམ་སོཙ། །འབྲེལ་ཆད་ཆོགས་གཉིས་

རབ་རྒྱུས་གཏུག་གི་བདེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་གྱང་། །
 ལེགས་པར་བཏབ་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་ཕྱིན་ནི། མ་ཉམས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 གནས་འདི་ལོ་དེ་དུས་སྤྲེལ་ཆེན་མཆོག་དེའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱན། བྱུང་སྤྱུང་གོང་
 དང་དབྱེར་མེད་མཐུན་ན་འདོན། དག་སྤོང་གུན་དག་འཁྱུལ་མཚན་ཞེས་
 བྱ་བ། མེད་ཐབས་མེད་པའི་འཕྲུལ་སྤོང་མཆོག་གྱུར་དེས། ལ་སྤྱོད་རྩེ་འདིའི་
 ལུགས་བྱུང་ཕྱིན་ལས་གྱི། ཞབས་འདེགས་བསྟན་ལ་བཀའ་འདྲིན་བསམ་མི་
 བྱལ། དེ་ཉིད་སྤྲེལ་ཆེའི་མཐུག་དེར་ལྟ་འབྲང་མགོད། སྤྱུབ་པར་བཞུགས་ཤིང་
 ཉིང་འཛིན་རབ་བཏན་པས། རྩོག་གི་འཛིགས་པས་མ་ཆུགས་པད་དཀར་
 འཛིན། ཞལ་གཟིགས་ལ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་དང་། དེ་ལོག་དག་བཤེས་
 ཉམ་ལ་ཆེ་རིང་ཐར། དེ་ནམས་ཤོག་མར་སྤྲོས་འདི་འཛིན་མཛད་ཆོ། ཞབས་
 འདེགས་ཆེ་ཡང་ད་ནི་དེ་དག་གི་ མི་བརྒྱུད་ཀྱགས་ཆེན་སྤྱུང་མེད་ལགས་
 སོ།

རྩོགས་འདིར་སྤྲེལ་ཆེན་ལུང་གིས་ལེགས་བྱུང་དུས། མེ་ལིང་འདུ་བ་
 བཅུགས་ཆེ་གུན་དོན་པས། ཁོང་གི་ཞབས་ལ་གཙུག་བསྟན་སྤྱུབས་གསོལ་
 བའི། ཆུད་ལས་གད་ཤོག་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྩོག་ཏུ་སྤོང་རབས་འཆད་
 པའི་སྤྱུབས་སུ་བཤད། མ་རུངས་ཆར་གཙོད་མ་དག་ཐུན་པའི་གླིང་། ཡང་
 དག་དག་བསྐྱར་ཡང་དག་ལམ་ལ་བཀོད། བསྟན་པའི་གཞི་བཅུགས་བསྟན་
 འཛིན་སྤྱུང་དངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཞོར་སྤེལ། བསྟན་
 འཛིན་འདུས་པར་འཆོབ་སྤྱིན་མཁན་ཅམ། མ་ཡིན་བསྟན་པའི་མཐུན་ཁྱེད་

མ་ལུས་ཀྱི། བདག་ཆེན་བྱེད་ཀྱིས་ས་བདག་རྣམས་བཅོམ་གྱིས། མཛད་པའི་
སྲོལ་བཏོད་ལུགས་གཉིས་མཛད་བཟང་གི། རྒྱུ་མཛར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
མཛར་གཏམ། བཛྲེད་གྱིས་མི་འོང་མདོར་བསྐྱུ་ཙམ་འདིར་བཛྲེད། རྟེན་
ས་སྐྱོང་སླ་མ་གསང་བདག་དངོས། བྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་པ་གང་དེ་ནི།
རྩོགས་འདིའི་བསྐྱེད་འཕྲོགས་གི་རིགས་སྐྱེས་པ། ཀྱུན་ལ་བཀའ་འདྲིན་གཞུགས་
དུ་མེད་པ་ལོ། རྟེན་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་འཛིན་རིམ་ཐེབས་ཀྱི། སླ་ཆེན་གང་
དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་བཟང་སྟོ། མ་ཞོར་སྲོལ་རྒྱུན་བསྐྱུངས་ན་བསྐྱེད་འཕྲོ་
དང་། རང་གཞན་གཏན་བདེ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བྱ།

༥ བཞི་པ་དཔོན་ཆེན་ཀམ་ཞེས་པ་ཕྱོག། རྩ་པ་སླ་མ་ལྟ་སྤྱང་
བསྐྱེད་བསྐྱེས་ལ། རྟག་འབྲུས་སླ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་པ་འདེགས་བཅོམ།
དུག་པ་ཀམ་བསམ་འབྲུབ་དུགས་བརྒྱུད་པའི། སྐྱུ་མཐར་ཞུགས་ཤིང་དཔོན་
རྟོན་གདན་སར་བཞུགས། དཔོན་པོ་སྤྱུ་འཕེལ་ལྷུ་མ་གཉིས་བཞེས་པ་ཡི། རྩ་
མར་སྐྱུ་གསུམ་འབྲུངས་པའི་དང་པོ་ནི། སྤྱུ་རྒྱུན་བཀའ་ཤིས་ཞེས་པས་སྤྱིད་
སྤྱེལ་མཛད།

༥ གཉིས་པ་སླ་མ་ཀྱུན་དག་འཕུན་ཚོགས་ཞེས། ཡ་རབས་
གཙུག་ལག་བྱུང་གི་པོན་ཏན་ལྟ། སླ་ཆེན་གཤེགས་ནས་གོང་དེའི་རྒྱལ་ཆབ་
བྱ། རྟེན་ཁྲིར་ཐེབས་པ་གདན་རབས་དང་པོ་ལོ། དཔོན་པོ་རྒྱ་བོད་པོན་རྟོན་
གདན་སར་བཞུགས། ལྷུ་མ་མོ་གཉིས་པའི་སྐྱུ་ཞི་རྣམས་བཅོམ་མཆོག། སླ་མ་
སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་གང་དེ་ལོ། ་༥ དཔོན་པོ་ཀམ་ར་སྐྱུ་ས་

གསུམ་བྱུང་བ་ཡི། ཁྱི་བ་སྤྲུལ་ཆེ་མཆོག་ལུགས་བྱུང་ལ། བཟུམ་རབ་སྤུལ་
བྱུང་ག་དན་རབས་གཉིས་པ་མཛད། གཉིས་པ་རྗེས་ལེགས་དམ་ཅན་སྤུལ་པར་
གྲགས། དཔལ་ཆུལ་ཐོགས་མེད་ལུགས་རའི་གླིང་དཔོན་ལ། དམག་དཔུང་
འདེགས་དུས་རྒྱུ་ཆོད་ཆང་འབྱར་ཐོག་ནས། བཟང་འཕམ་སྤྱིང་གི་གསེར་
འབྲུལ་ཐོག་པ་ཐོགས། རྩོམ་ཆར་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཐོས་དེ་ཡི་གཙུང་། གཡུལ་
རྒྱལ་ཞེས་པ་དཔལ་ཆུལ་སྤྱིས་གཞུགས་ཐོགས། གླིང་རྗེ་གོ་སར་ལ་འགྲུབ་བྱུང་
ཞེས་ཐོས། དེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དག་དབང་བཀྲའི་ས་ཞེས། རྩོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཆོས་
མཐུན་ཁོན་རབ་བཞུགས། དཔལ་ལྷན་མི་ཡི་ནོར་བུ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ། ཆོས་
རྒྱལ་རྣམས་བཅོམ་སྤྲུལ་མཛད་སྤྲུལ་ཆོས། ཀྲུན་མཐུན་འགྲོ་ཀྲུན་གཏན་བདེར་
འགོད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་ཉི་ལྷར་གསལ་མཛད་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། སངས་རྒྱལ་
བསྟན་འཛིན་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཞེས།

༩ གང་དེ་རང་བཞིན་བཟང་ཁིང་བསམ་པ་དགེ ཡིད་
གཞུང་གཞུག་ལག་བྱུང་ལ་སློབས་གསལ། གང་དེ་ཐུབ་བསྟན་ཅ་ལག་ཡོན་
དན་གྱི། འབྱུང་གནས་ཞེས་ཆོས་ལྡན་ཆོས་གྲུང་པེབས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་
ལས་སྐྱུང་བ་པོ། ཁྱིའའི་ན་མ་ལན་(འཇམ་མགོན་ཕྱུག་གྲུབ་དཔལ་ལྡན་ཡིན་སྟེ།
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོངས་རྫོགས་སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི། རྣམ་
པ་གསང་སྤགས་སློན་བྱེད་དབང་རྩེས་གནང་། བྱིན་རྒྱབས་དུ་མ་གསུང་དག་
ལས་འབྲས་ཀྱི། ཟབ་ཁྲིད་གསལ་བ་ཅིང་ཉམས་ཁྲིད་རྩལ་བཞིན་བསྐྱུངས། །
དམིགས་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཉམས་གང་སྟེས། བོད་ལ་ཁྱེད་འབུལ་སློན་ཁྲིད་

དབྱིས་ཕྱིན་མཛད། རྟེན་འཛིན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་འཇམ་པའི་དབྱངས། བརྟན་
པའི་འཁོར་ལོ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱག་དང་། སྤྲུགས་འཆང་ཀྱན་དགའ་བཟླ་
ཤིས་ཞབས་པད་དུ། བརྟེན་ནས་སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསལ། རྟེ་ཆེ་
སྤྲུགས་འཆང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེས། མཁྱུར་ཕུར་ས་སྐྱོང་སྤྲུམ་འདི་ལ་
བསྟུལ།

དེ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཕུན་ཆོགས་དང་། མཁན་ཆེན་
བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་མི་ཉག་པ། བཟླ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་ཀྱན་དགའ་ཆོས་འཕེལ་
དང་། རྟོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་རིས་བྲལ་གྱི། རྟམ་པ་མང་བརྟེན་མང་
དུ་ཐོས་པའི་མཆོག། རྟེ་ལྟར་ཐོས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་བཟང་ལ། བསམ་
པས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་ཆོད་ཐེག་གསུམ་གྱི། རྟོན་ཀྱན་སྤྲུགས་སུ་རྟུང་ཅིང་ས་
ངོར་གྱི། སྤྲུམ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་གར་འཆམ་དབྱངས། གདངས་དང་རོལ་མོ་
འབྲུད་དགྲོལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། ཁྱི་ཐིག་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་ལ་སོགས་པ།
རྒྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོ་ཡི། ཉམས་ལེན་དོད་རྟགས་མདོན་
དུ་གྱུར་པ་སོགས། སུམ་ལྷན་དོན་འཛིན་པའི་ཅེ་མོར་གྱུར།

༥ སྤྲུམ་ཆེ་མཆོག་གཤེགས་ནས་གདན་ས་ཡི། སྤྲུགས་གཉིས་འགན་
བཞེས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་བར་མཛད། རྟེ་ཆེ་སྤྲུགས་བྱུང་ཕྱིན་ལས་བསྐྱུངས་
ཚུལ་ནི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འགང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཁྲོལ་འབངས་
སྟོབས་འཕྱོར་སྤར་ལས་ངེ་ཆེར་འཕེལ། ཁྱིད་གསུམ་དབང་དུ་རྟུང་པའི་ས་
སྐྱོང་མཆོག་རིགས་ཀྱི་དཔོན་སོགས་འཁོར་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐོར། ལས་སྤྲུགས་

གཤེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ས་སྤྲད་ཀྱི། ལྷ་ ། མི་བསྐྱུན་པའི་ཕྱེ་ ། དཔལ་ལ་སོགས་དུ་
 རྟོད་འགྲོ་བ་རྣམས། ། བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་མེད་བཅའ་ནས་སྤར་ཡང་ནི། ། བཀའ་
 བློ་མས་རྩོམ་པ་བར་འདེད་མེད་བཅུག། ། ལྷགས་ར་ཕོ་བྲང་རྩོད་ཤོད་འབྱུང་
 རྒྱུ་ས་ཞེས། ། ལ་སོགས་ཕོ་བྲང་གསར་བཀོད་མཛད་ཅེས་ཐོས། ། ཞེས་བསྐྱབས་
 ལེགས་སྤེལ་ཆབ་འབངས་རྩོད་བཅུད་ཀྱི། ། བདེ་ཐབས་བྱིམས་སྤོལ་སྤར་རྒྱུ་
 འབྱུགས་མེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི།

ཁྱད་པར་བསྐྱུན་པའི་ཁྱད་པའི་སྤོལ་གཙོ་བོ་རྩོད་ཀྱི། ། ལམས་བཅུན་
 འབྱུང་སྤེལ་གཙོ་བོ་རྩོད་ཀྱི་ལོ་མེད་ཀྱི། ། རྩོད་འཆང་དངོས་སངས་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་
 དང་། ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་བཟང་ཕོ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས། ། མདོ་
 རྩོད་སྤོལ་འདིར་སྤོལ་བྱངས་ཟབ་རྒྱུ་ཀྱི། ། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པར། ། མཛད་པའི་བཀའ་འདི་བྱང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ། དཔལ་ལྷན་དཀྱེས་
 པ་རྩོད་པའི་བཀའ་བཟང་བཞི། ། བཀའ་འདུས་འཕགས་ལྷགས་མི་བསྐྱེད་རྩོད་
 དང་། ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་འཇམ་དཔལ་རྩོད་ཀྱི་དབང་། ། བདེ་མཆོག་ལྷ་ཉི་
 པ་དང་ནག་པོ་པའི། ། དབང་དང་ཉི་ལྷ་ལྷ་དཀྱེས་ཕྱིན་ལྷུངས་དང་། ། ལྷ་རོ་
 མཁའ་རྩོད་ཕྱིན་ལྷུངས་བྱིད་དང་བཅས། ། དམར་མོ་རྩོད་གསུམ་དམར་རྒྱུ་
 རྩོད་གསུམ་དང་། ། དབྱལ་ལྷགས་པག་རྩོད་གསུམ་དང་གསེར་ཆོས་མཆོག། །
 དམར་ཕོ་རྩོད་གསུམ་ལ་སོགས་སྤོལ་མིན་ཀྱི། ། ཕྱིན་ལྷུངས་ལས་ཆོགས་དུ་མ་
 ལྷུང་པའི་ཐབས། ། རྒྱ་མཚོ་བརྒྱ་རྩ་ལྷུང་མཉེར་གཅིག་སོགས། ། བཀའ་གདམས་
 ལྷ་བཞི་ཐེག་ལེ་བཅུ་དྲུག་དང་། ། དབྱེས་སྤོལ་སྤོལ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ལེགས་

པར་གནང་། གཤེད་དམར་དབང་དང་སྒྲོལ་མེད་ཀྱི་དབང་ལོ། འཛིགས་ཀྱི་དབང་
ས་ལུགས་རྩ་ལུགས་ལྟ་དགུ་དང་། རྡོ་རྗེའི་འཛིགས་ཀྱི་དབང་གསུམ་མ་ཡི་
དབང་། རྩ་ཆེ་སེམས་འཛིན་རྒྱུ་ལེན་ཀྱི་དབང་སྒྲོལ་དང་། རྩ་པད་དཔལ་པོད་
སྒྲོལ་གྱི་ལུང་དང་བཅས། སྐུ་ཁྱེད་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་། འཇམ་
མགོན་སྐུ་མ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གསུང་དག་ལམ་འབྲས་ཟབ་ཀྱི་དབང་
གཙོ་རྒྱུར་པའི། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་བལ་སྒྲོལ་གྱི་བཀའ་དང་། རྒྱུར་བཀའ་སྒྲོལ་
བརྒྱུད་ཆོས་བཀའ་ཟབ་རྒྱས་བསྟུལ།

དེ་བཞིན་མི་ཉག་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་འབྲས་
རྒྱལ་མཚན་རྣམ་འབྲེན་གྱི། གྲུག་དག་འཆོས་འཕེལ་ལ་སྒྲོལ་དེ་དག་གིས།
རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་རྒྱུས་གནང་། ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲིན་ཀྱི་དབང་
བསྟུལ་ལུང་ལ་སྒྲོལ་བ། རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བའི་བདག་པོའི་རྒྱེད་དུ་གྱུར།

སྒྲོན་ནས་པོད་པའི་སྐུ་མཚན་གཏོར་བསྐྱོད་དང་། བཤད་
རྒྱུད་སྐུ་ཁྱེད་དང་དཔལ་བདེ་མཆོག་། རྩུ་ལའོར་ལྷར་བཀྲ་ལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
མཚོ་དང་། གསང་འདུས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་། ལྷ་ཉི་ལུགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐུ་མཚན་ཆོས་སྒྲེ་པལ་ཆེར་གྲུག་ལ་བཅུགས། བྱང་
པར་པོད་ལུལ་བསྐྱེད་པ་སྒྲུ་དར་དུས། རྒྱོབ་དཔོན་བསྐྱར་འཁོར་སྒྲོན་གོང་མ་
ཡིས། ཁོས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱུན་ལྷན་སྒྲུ་འགྱུར་ཆོས། བསྐྱེད་མེད་རྡོ་རྗེ་ཕུར་
པའི་སྐུ་མཚན་དང་། རྩ་འཆོས་བསྐྱེད་འཆོས་ལ་སྒྲོལ་དཔལ་སྐུར། །
རི་ལྷར་གནང་བཞིན་ལེགས་པར་འདུགས་མཛད་ལའང་། བར་ཆད་མ་བྱུང་

འཇམ་མཁོན་པོར་མ་ཡིས། ཁྱིལ་འབྲེལ་བསྒྲིགས་བཞིན་བཟང་དགུ་ལྟོན་གྱིས།
 གྲུབ། བསྟན་སྲུང་གཙོ་བོ་གུར་གྱི་མཁོན་པོ་ཡི། རྒྱལ་པོ་པོ་གཏོར་བསྒྲིགས་ཆེན་
 པོར་མ་ཡི། བཞེད་པ་མ་ཁོར་ཆར་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། རེགས་བཀྲལ་དམར་ཆེན་
 གཏོར་བསྒྲིག་གཏོར་རྒྱལ་དང་། ལ་སྤྱིའི་བསྟན་འཛིན་པོར་དཀར་བ་ཆེན་པོ་ཡི།
 བཞེད་སྟོན་སྲུང་མཛེད་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི། སྤྱི་འཆམ་ཕྱག་ལེན་ནམ་
 པར་དག་བཞིན་བཅུགས།

མ་ཁལ་ཆེན་སྒྲ་མ་བུ་རྒྱའི་མཆོན་ཅན་དང་། ལ་སྤྱིར་བྱི་ཆེན་བུ་རྒྱའི་
 མཆོན་ཅན་བྱུང་། ལྟོན་གྲུབ་སྤྱིར་འདིར་བཀྲལས་གནས་རྒྱུན་ཆགས་དང་།
 གདན་ས་གཉིས་པ་ལྷགས་ར་བསམ་འབྲུབ་ཅེ། ཡེན་བཀྲའི་སྤྱི་ཆེ་དང་དཔོན་
 པོ་རྣམས། ལྟོན་པོ་ཆེ་དང་སྤྱི་མར་རྟག་བརྟན་ཅེ། རོགས་སྤྱོད་ལས་ཕེབས་ཆོས་
 རྩེ་དེ་དག་གི། ལྷ་སའི་སྤྱི་གཏོར་གྱུན་རྒྱུན་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི། ཁྱེད་དོར་ཕོས་
 བསམ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དག་ཀྱང་། ལྟོན་གྲགས་གཟི་བརྒྱུད་སྤྱི་ཆེས་
 བརྒྱད་དང་། ཁོན་མ་རྟོགས་པའི་ལ་རྒྱལས་རྩོང་ས་དང་དང་། སྟོན་རྒྱུད་ཕྱི་
 གྱིས་གཡར་ཁལ་ཏོར་བཀོད་སྟོགས། རྩོད་བཅུད་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་
 བསྟན་པ་དང་། ཁོར་མའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་མཁོག་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར། རྩོག་སྤྱི་
 འཇུག་པ་གཅིག་ཤིང་ཁུར་བཞེས་པའི། དམ་རྩོད་རྩམ་པར་གཡེང་བས་ཁུར་
 དག་ཀྱང་། རྩོགས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་འབྱུང་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་
 རུང་ལས་དམན་དག། ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་དབྱགས་དབྱུང་མཛད།
 རྩོགས་བཅས་དབྱུངས་གདངས་འབྱུང་དགོལ་བྱི་ཐིག་སྟོགས། དམ་པ་དེ་དག་

ཞལ་རྒྱ་ཕྱག་ཤིང་བཞིན། ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་ཐེབས་མཛད་ནས།
 ཀུན་ལ་ཕྱག་ཤིང་བསྐྱེད་ཅིང་ཚོགས་དཔོན་ ༼འདི་ལྟར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་
 ལུ་ཕྱགས་བསྟན་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱག་ཚོགས་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་དམིགས་བསལ་
 བོད་པ་ཐེ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་གིས་བོད་མའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཅུག་པ་མཛད་
 པ་ངེས་པར་གསལ། ༽ ཤེས་ནས་འཁྲུལ་པ་བསལ་ཞིང་རྣམ་དག་གི་ ཕྱག་
 རྒྱ་སྤེལ་སྟོན་སྟོན་ས་ངོར་གྱི་ ལྷ་མ་བོད་མའི་ཕྱག་ལེན་དག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི།
 ལྷ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤེལ་རྒྱ་བཞིན། ལ་འཕྱགས་རྒྱ་གཙང་གནས་པའི་
 བསྐྱབ་ཤིང་དང་། རེ་འཕྱིམས་དེ་རྒྱུ་ར་བ་ལྟར་བརྟན་མཛད།

དེ་ཆེ་རོལ་མོ་སྤྱོད་རྩེ་ལ་འདུས་ཚོགས་ལ། ཕྱག་ཤིང་ཁོན་སྤེལ་
 བས་ས་སྤྱོད་རྒྱུ་ ཕྱག་སེན་གསུམ་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། རེ་བཞིན་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ལག་ལེན་ཀྱང་། ལ་ཁོར་གནད་ཟེན་རྒྱུ་ལ་འཕྱོར་ངེས་
 པའི་ ཐབས་རྩལ་བསྐྱབ་བོད་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད། རེ་དུས་ལམས་
 རྟགས་ཀུན་རིག་སྟོན་ལ་ཡང་། ཚོགས་པར་ཆང་འདྲེན་ཁྱེད་ཅིང་སྤྱོད་
 ཀྱང་། འཕྲལ་དུ་བྱིང་སྤྱོད་མཐུན་རྒྱུ་བརྟན་དང་། རིམ་པར་ཉམས་ལེན་
 དབང་གིས་ལམ་ཁྱེད་དུ། འགྲོ་རིས་དམ་རྒྱུད་མཐའ་གཉིས་མ་ལྟར་བའི།
 ཚོགས་པར་ཆང་འདྲེན་དགོན་ནང་ཆང་བཙོ་ཆོང་། ར་གྲག་ནས་ཆང་ཁྲལ་
 བས་ཀྱི་འགྲེད་གནད་བའི། སྤེལ་བཟང་མཚོད་པོན་དམ་པ་བྱུང་གིས་མཛད།
 ལ་བརྒྱུད་གཙུག་རྒྱུ་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། རོ་བོ་རྒྱུ་ལོད་དུ་འཕྱོན་
 རི་བཞིན། རེ་སྟོན་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཀྱི་སྤྱོད་རྟགས་དང་། ཅིང་སྤྱོད་ཁོར་

འབྲུལ་ཀུན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི། སྤྲུལ་སྤྲོལ་མཐུན་ཐབས་མཁས་དུ་མ་
ཡིས། རེགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་མཛད་བཀའ་དེན་ཆེ། རི་བཞིན་རྣམ་དག་
སྤེལ་བའི་བསྟན་རྒྱུ་ཀྱང་། རྒྱུན་མི་རུབ་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་སྤེ་ཀུན། རེར་
གནས་བླ་མ་འབྲུལ་སྤྱད་ཐབས་ཅད་ལ། བཀའ་ཆེར་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པ་སྤེལ་
དགོས་དང་། བཀྲུལ་བྱའི་དད་ཟས་དགེ་རྒྱུན་ཁོན་སྲ། ཁྱིན་པར་བཀའ་ཡིས་
བཅད་པར་མཛད་ཅེས་ཐོས།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་དབྱུག་གཙང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི། གཙུག་རྒྱུ་རྩེ་ར་
 ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་། གཙུག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ཐུགས་སྒོ་བཀའ་མཛད་
 བས། བསྟན་འགྲོ་རྫོང་བཅུད་དགེ་བའི་ལུང་བྱས་པ། རྩོམ་ཆེན་རྩེ་ཡིས་ལུང་
 བསྟན་འདི་ལྟར་བསྟུལ། དེའུ་མདའ་ལུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་རྩིས་མདའ་རྒྱ།
 མཚོད་རྟེན་བཞེངས་དང་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱབ་འོགས་ལ། ཁ་མང་གཡག་འཕྲའི་
 རྩེད་དུ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས། བྱང་ཕྱོགས་རི་ཡི་རྫོང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པའི། བཞི་
 མདའི་ལྷ་ཁང་ཅེ་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེ། མཚན་བརྒྱད་སྟུ་བཞེངས་དེ་སྐབས་ལེའུ་
 རོ། གནང་རྒྱུ་རི་བོ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པ། ཉེ་ཉིད་སོར་བཞག་མཛད་དགོས་
 ལ་སོགས་གདམས། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་སྟེ་བཞི་དང་། མཚོད་
 རྟེན་བཞེངས་དང་བྱང་གི་ཚུན་སྟོན། གྲགས་པའི་ཤུག་ཕུང་མ་བྱ་ར་བ་ཡི།
 ལུང་ར་གསེར་ཉའི་དབྱིབས་སོགས་བཀའ་ཤིས་ཀྱི། རྟགས་རྣམས་ཉམས་མེད་
 གསོ་སྟེལ་དགོས་པ་དང་། བྱང་དུ་ཕྱིང་པ་ཆགས་བཀོད་མི་རུང་སོགས། གཞན་
 རྩོམ་མཆིས་པར་འདི་གས་ཡིན་པར་མཛོེ། རི་བོ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་འབྲུག་

མཁམ་པ། བད་དཀར་སྒོ་མ་ལྟ་དབང་སྒོ་ཤོས་ཀྱིས། བྱིད་ལྷ་བ་དཔོངས་
མཐུན་བསྐྱེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང། ཏེ་ཡི་ལེའུ་ཐོ་སྒྲ་མ་ཐུན་ཆོག་ས་དུས། ལྷག་
ཁར་འཕྱར་ཞིང་དེ་བཞིན་ཅི་གནང་བས། ཞལ་རྩོལ་གས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་
ཐོས། ཏེ་ལས་གཞན་ཡང་མཚོད་གནས་རིམ་གྱོ་པ། ལྷ་རྒྱན་གཉིས་པ་སྒོར་
གསལ་སྟེང་པོ་དང། རྒྱུགས་ཆེན་པ་རྒྱ་རིག་འཛིན་དེའི་སྒོ་མ་ལ། བཀྲེན་སྟོན་
ཉི་གྲགས་སོགས་ལའང་བསྟེན་བཀྲེན་གནང། རྒྱུགས་ཆེན་དཔོན་དང་འཛིང་
གི་སྟག་མོ་དཔོན། ཏེ་པལ་ཡུལ་དཔོན་སོགས་འདེབས་གནང་བདག་སྟེན་
མཛད། ལ་སྒྱུར་རྩེ་འདིས་རིས་བྲལ་བསྟན་པ་ལ། བཀྲེན་ཆེན་ཆེན་བསྐྱེད་ས་
སྟེག་དང་ཆོས་རྒྱུད་སོགས། བྱི་དོར་ཡང་ཡང་མཛད་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི། ཆོས་
ལྷེ་མཐའ་དག་སྟེག་སྟོལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

དེ་སྐབས་རྩེ་ཡི་ཞལ་འདོན་ཆོག་གྲ་པ། ཉི་གནས་གང་གི་ལྷག་ལེན་
མིག་མཐོང་དུ། རྒྱུན་ཆགས་ཤོས་ས་པས་ལྷེ་དགེ་གྲ་ཆོང་ཞེས། འབྲན་བྲལ་
དཔེ་སྒྲ་མེད་པ་བྱུང་ཞེས་ཐོས། བོད་གི་ཞལ་འདོན་གསར་རྟེན་ ཏེ་ལྷ་དཔོན་གྱི་སྟེ་
རིམ་སྟེན་སེལ་ནི། སྤྱིར་དགེ་བའི་པོ་ལོན་ཡོན་གྱིས་སྟེན་སེལ་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་ཁྱབ་ཆེ་བའི་
སྟེ་སྟོལ་ལ་སོ་སོའི་རྣམ་རྟོག་བྱེད་དང་ཆ་མཐུན་དུ་སྤྱང་སྟེལ་བསྐྱོག་གསུམ་ཁོན་ར་གཙོ་
མོར་འདོན་པའི་ཆོག་བྱེད་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་ལ། འདིར་སྒྲ་མའི་དུས་དྲན་དང་ཆོག་སྟེན་
ལྷན་ཁོན་སྐྱེས་ཆེ་བ་འདི་འདྲའི་རིགས་བྱིངས་ཆོས་གྲ་ཀྱང་ལ་སྟེ་ཐེབས་ཀྱི་དུས་མཚོད་དུ་
བཞག་ཡོད་བཞིན་ལས་སྟེ་འབྲིས་སྟེ་སྟེན་ག་ལ་དཔོས། འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ནི་ལྷེ་དགེ་བོད་མ་
རང་གི་ཞལ་འདོན་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་སྤྱང་

གི་རིམ་གྱི་བཀྲགས་པ་ལ་དབུ་ལྟ་། གཏོ་ཚྭ་མཁན་ལ་གཏོ་པ། སྤང་སྤེལ་མཁན་ལ་ཆོ་ལྷ་
 ཞེས་ད་ལྟ་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདྲོགས་འོས་ཤིང་། དུས་ཇ་ཟེར་བ་འདི་ཐེང་གི་སྤྲུལ་ལྟ་ ཉེ་
 གནས་གྲ་ཚང་དང་བཅས་པའི་དོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆ་འཕམ་དུས་དུས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཡིན་པའི་དུས་
 ཇར་བདགས་པ་བརྟོན་མེད་དུ་གྱུག། གཞན་ཡང་དབང་འཁོར་ལས་ཚན་དང་སྐྱུ་གསལ་ལ་གྲ་
 གྱི་མེ་མདའ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གྲ་ཚང་ནམས་ལ་གྲ་དེལ་དང་རིགས་ལྡན་སྟོན་རྒྱུ་འདི་ཞལ་
 འདོན་གྱི་ཚྭ་གྲ་བའི་དབང་འཁོར་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་རྒྱུན་ལེགས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་
 པ་ལ་མཉམས་སྦྲེལ་ཡོན་འབྲུལ་སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་བ་ལས། སྤྲུལ་མཆོད་ལ་དོར་དེལ་བཅའ་
 ལག་སྦྱིན་བདག་གིས་སྟོན་པ་གལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤོས་རྒྱུགས་དང་གྲ་མཆོས་སོགས་
 འདི་དང་ཆ་འདྲ་འགའ་མཆོས་༽ དཀྱིལ་ཚྭ་དང་། སྐྱུ་བ་ཕྱིན་རིགས་བདག་
 ནམས་ཀྱིས་དུས་བྲན་དུ། ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་གནད་རྒྱུན་ད་ལྟ་ཡང་། སྤྲུལ་མཆོད་
 དུས་ཇ་གྲགས་པ་འདི་བཞིན་ནོ།

དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་མཁས་གྲུབ་མཆོག་ནམས་ཀྱིས། ཁ་འོངས་
 ཉེན་འབྱུང་གསལ་བར་སྟོན་བཞིན་དུ། རྟོགས་ཀྱི་དབང་ཕུག་སྤྲུལ་མ་ཕུན་
 ཚྭ་གསལ་པས། རྟོགས་བཏོད་དེ་བཞིན་དཔོན་བརྒྱུད་ཆེ་འདི་སོགས། དེ་བཞིན་
 བསྐྱུངས་ནས་ཐེབས་འབྲུལ་ལ་སོགས་ལ། རྟོགས་སྤྱང་(མཐོན་པོ་དང་ཐེག་
 ཆེའི) དག་གི་ཉེན་པོ་རྟོགས་སྤྱང་གི་ཉེན་ཕུག་སྤྱུ་འཕྲིས་སུ་ཁྱུང་བ་ནི། སྤྱང་མ་བཞེན་
 སྤྱུ་བ་མཁན་གྱི་དོན་འདིན་པ་ནམས་ཀྱི་འཕྲིས་སུ་ཁྱུང་འོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཐེ་སྤིང་
 སྟོང་བའི་མེད་པོན་དུ་གྲགས་པ་ཕུགས་ལ་མེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གཙོས། ཟེ་ཁྱོད་ལིང་གི་རྒྱལ་
 པོར་གཏོགས་པ་སུ་ཡང་ཉེན་ཕུག་ཁྱུང་མཁན་མེད་པ་མིག་ཡོད་ཀྱུན་གྱིས་འོས་ཤེས། རྒྱ་

མཆན་དེས་ན་འདི་བཞིན་དར་ཐུག་ཁུར་བའི་སྲོལ་ཉམས་མེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱུང་
 བ་འདིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་དགོས་པའི་རྟགས་གསལ་བསྟོན་
 མེད་ཐུག་ཤུག་བསྐྱམས་པ་དང་། བོད་སྟོས་སྤྱེད་ཆུང་མ་བཞག་འཕྲོན་
 སྐར་གྱི། ཁ་སྲོལ་སྟོགས་ལའང་སྡེ་དགེ་སྤྲུང་། འཛིན་བདག་སྤྲུང་ལས་བྱུང་
 བའི་སྡེ་དགེ་སྤྲུང་ཞེས་པ་དང་། འདིའི་སྡེ་བྱང་ནང་ལ་ཡང་ལྷ་ཁང་ནང་ཞེས་འབོད་
 པ་དང་། གནའན་ད་བར་གྱི་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་རྟེན་བཞེངས་གྱི་གཟུངས་
 གཞུག་གི་འདོད་གསོལ་ལུལ་དང་འབྲུལ་བཞིན་པའི་གཟུངས་གཞུག་པར་ཡང་། སྡེ་
 དགེ་ལྷ་ཁང་སྡེ་བའི་སྤྲུང་དཔོན་ཞེས་ཆོག་གསལ་ཡོད་པ་བཅས་སྟོན་བཅོན་རྒྱལ་པོའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྒྱན་སྟོར་གི་དག་རྒྱུན་བསྐྱུང་མེད་པ་མཛོན་གྱི་ཀློག་ཤོ་ཞེས། བྲགས་
 སྟོགས་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་རྒྱུན་གནའ་བོའི་སྲོལ། ཡིན་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་
 པའི་རྟགས་འགའ་མཆིས། སྤྲུབ་ཁང་མཁན་ཆེན་དཔོན་པོས་ཨེ་མི་པའི།
 སྤྲུལ་བོད་མའི་ཐུགས་དམ་བརྒྱུད་རྟེན་པ། སྤྲུང་གཉིས་ཤན་སྤྱུར་ཅན་གྱི་ཕུ་སྟེ་
 ཀ། རྩེ་འདིར་ལུལ་བར་ཆོས་སྦྱིན་པར་བརྟོན་པའི། དབྱུ་ལྷ་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་བཀོད་པ་དང་། བྲུས་དག་ལ་སྟོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་འབྲན་བལ་གྲུབ།
 དེ་ཡི་རབ་གནས་དཀར་ཆག་ལ་སྟོགས་པ། བཤམས་སྤྱབ་སངས་རྒྱས་ཕུན་
 ཆོགས་བོད་གིས་མཛད། རྩེ་རས་འདིར་བཀའ་དང་དཔོངས་འབྲེལ་བཅས་པ་
 ཡི། ཆོས་སྦྱིན་མི་ཟད་ལེགས་ཆོགས་སྟོབ་རྒྱ་ལྷག་འབྲེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་
 པོ་འདི་ནས་འགྲིགས། སྦྱི་དགུ་ཡོངས་དང་ཁྱད་པར་མང་འདིས་སྤྱ། བཀྲོགས་
 སྟོགས་ལ་དངོས་བརྒྱུད་པན་འདོགས་པའི། བྱམས་པ་ཆེ་དང་སྤྱག་བསྐྱུ་

འབྲས་ལ། དམིགས་བསལ་སྤྱིར་རྒྱུ་མཁྱིལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། འགྲོ་ལམས་རྒྱ་
 མཆོ་འཕྲུལ་ཡུན་བདེ་བ་ལ། འཕོད་པའི་ཐབས་ལ་རྟག་ཏུ་གཞིལ་མཛད་ཅིང་།
 དེ་ཆེ་ལྗོངས་འགའི་གནས་ཚུལ་བརྟག་དབྱེད་གྱི། ཁྱིལ་དུ་སྤྲུལ་སྤྱར་ཏུ་བྱས་
 སེབས་ཞེས་ཐོས། ཁྲ་ཆེན་ (ཡུན་ཆོགས) མཆོག་དེས་བཞེངས་པའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་། བསམ་འབྲུབ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་པོར་ཉམས་གསོ་ཡི། བཀོད་
 རྩལ་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱེད་སཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་། ཉིན་མོ་མི་ལས་མཆོན་མོ་
 གཟུགས་མེད་གྱིས། ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་བྱུང་བེད་ཆེས་ཆེ་བ། བྱུང་བ་
 ཀུན་གྱིས་མཛོད་སྤྲུལ་གྲུབ་པ་བཅས། གཙུག་ལག་ཆེན་མོའི་ཕྱི་ལོག་ལེགས་
 པར་གྲུབ། ཉན་བཀོད་པལ་ཆེར་ལྷགས་བཀོད་བསྐྱེད་སེམས་མཛད་ནས། སྤྱི་ལ་
 སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་རྟགས་སྤྱ། འཇའ་འོད་མེ་དྲོ་ཆར་སོགས་དགེ་མཆོན་
 དང་། ཉན་རྟགས་སྤྲུག་པའི་སྤྱ་མཆོག་དུ་མ་ཡི། ཞལ་གཟིགས་དང་བཅས་
 ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ཆེ། མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་རྟགས་དུ་མ་བཅས། །
 དགུང་གངས་དོན་གཉིས་དུས་སུ་གཟུགས་སྤྱ་ཡི། བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་
 བསྐྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཐོས། ཁྲ་མ་སྤང་དུ་གོད་གི་སྤྱི་གདུང་མཆོག་ཁེ་
 མཆོད་འབྲུལ་ཡུལ་ལྗོན་པའི་ཤིང་བཟང་པོ། ཆེ་མོ་བཅུ་གསུམ་ཅན་སྤྱིས་བཅུ་
 གསུམ་མ། མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་མར་ངེས་པ་དང་། མཆོག་གི་གདུང་
 རྟེན་སྤྱར་ཁང་བཞུགས་འདི་ལོ།   ལྷ་རྒྱུན་བཀྲ་ཤིས་སྤྲུལ་བཞི་
 འཁྱུངས་པ་ཡི། དང་པོ་སྤྲེལ་མ་བསོད་ནམས་ཡུན་ཆོགས་ཞེས། ཤིན་ཏུ་མཐོ་
 བའི་རིགས་སུ་གྱུར་མོད་ཀྱང་། དྲེགས་དང་ཁེངས་པ་མི་མང་འར་བཞེན་

51

འཁོར་ཀྱན་ཀྱང་སྒྲིབ་དུ་ཆུང་བར་ངེས།   ༥   བྱང་པར་མི་རྒྱུ་མ་
 བསྟན་པ་ཡི། །ལྷ་ཁང་བསམ་འབྲུབ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོའི་ཁང་། །ཉམས་གསོ་
 རྒྱས་སྒྲིལ་གནང་བའི་མཛུགས་སྒྲིབ་གི། །འོགས་རིས་བྲིས་བཀོད་དོམ་ཆར་མཛད་
 བྱང་སོགས། །མཛད་སྒྲིལ་མཐའ་དག་གྲུབ་གནང་བྱང་པར་དུ། །རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་
 བསམ་འཕེལ་རིན་པོ་ཆེ། །སྟོན་མཆོག་སྐྱུ་བརྟན་མི་ཡི་བདག་ཆེན་པོ། །རྟོན་གྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་དུ་བཞུགས་རིམ་པར་གྱིས། །དཔལ་གྱི་འབྲི་བྱང་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞུགས་པར། །ཆངས་པ་བཞིར་གྲགས་པ་གྲུལ་སྒྲིབ་ཨ་ཡུ། །ཤག་རྒྱལ་ཞེས་
 པས་འཛིང་གི་ནམ་རྒྱལ་དུ། །གདན་དངས་རྩོལ་འཛམ་སྒྲིབ་གཅིག་ཅེས།
 རྟོན་དུས་འཆི་མེད་དབང་པོས་སངས་རྒྱུས་གྱི། །འཕུ་སྐྱོན་རྩོལ་ཤུགས་ལྷ་
 བཞེངས། །དེ་ཡི་སྐྱུ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ཀྱན་འདུས་པར། །རྟོག་ཞེས་ལས་གྲུབ་པའི་
 སྐབས་སྐྱུ་འདི། །ཁྲ་ཆེན་ནམ་དགའ་བསྐྱོད་ནམས་སྟོབས་གྱི་བདག་ །འོགས་བྲུས་
 སྐབས་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་སྐུགས་བསྐྱེད་གྱིས། །ཤིང་རྟས་དཔལ་ལྷན་སྐྱོན་གྲུབ་
 རྟོན་དུ་དངས། །སྐྱུ་ཁོང་རིང་བསྐེལ་ནམ་བཞིས་ཕྱར་བྱར་གདམས། །

མཆོན་ལྷན་རྩོལ་འཛིན་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི། །འཁོར་ལོ་སྐྱོན་དངས་དམ་ཆོག་
 འཁོར་ལོར་བསྐྱེམས། །ཁས་མ་འབྲུབ་མཐོང་གྲོལ་གཙུག་ལག་ཆེན་པོ་ཡི། །རྟེན་
 གཙོར་མངའ་གསོལ་འཛམ་སྒྲིབ་གཅིག་འདི། །ཁྲོན་ཆེན་མགར་གྱི་ཐབས་
 གྱིས་མ་སྒྲུངས་ཤིང་། །ཀོང་རྩོལ་མས་མཆོད་གནས་མ་མཛད་པའི། །བྱང་པར་
 ཅོམ་ལས་བྱིན་སྐབས་དགེ་མཆོན་ནི། །ལྷ་ལྷན་རྩོལ་ཤུགས་ལྷ་ལྷན་དང་། །ཁུ་
 སྐྱེད་ཅིང་གཉིས་སྐྱུ་དཔེར་མེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་མཆོག་ཆོགས་ཤིང་འཕགས་

པ་ཡི། རབ་བྱུང་གནས་བཟུང་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁོར་གྱིས་བསྐྱོད། རབ་བྱུང་ཐེ
 དང་ཐུན་བདག་རབ་བྱུང་ཅན། རབ་ལམ་ལེགས་ཆོགས་བསྐྱེད་བརྒྱུ་
 བཟུང་གྱུར་ཅིག། རེ་བཞིན་གཙང་ཁང་གཡོན་པར་བྱམས་པ་མཐོན། རྩོག་
 ཚད་གསུམ་པ་ཉེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད། རྒྱུ་ཚང་ཁང་གཡམས་པར་ལི་ཐང་
 ཐུབ་ཆེན་པོ། རྩོགས་ལས་ནམ་ལྟལ་ཞེས་པའི་གྲིང་དེ་བྱ། ཐུབ་སྐྱེ་རགས་ཅམ་
 བཞེངས་ཤིག་འདིར་སྐྱུན་བྱངས། ཞིབ་ལས་རྒྱས་བཀོད་ལ་སོགས་གསར་
 བསྐྱུན་མཛད། རེ་ལ་ལྷ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་གང། ལྷ་བྱ་མཆོན་བརྒྱུད་
 སྐྱེར་བཞེངས་ལ་ཁོར་གྱིས་བསྐྱོད། རེ་སོགས་སྤྲུལ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་།
 རྒྱུད་ཐེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོས་སྐྱོང་ཞོར་ལྷ་སོགས། རིས་སུ་མ་ཆད་བྱ་མའི་སྐྱེ་གཟུགས་
 གྱི། རྩོགས་རིས་ལ་སོགས་མདོར་ན་རྟེན་བཞེན་པ། ཚད་དང་མཆོན་ཉིང་ལྷན་
 པ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ། རྩོགས་འདི་སོག་མར་སྤྲུལ་བྱམས་པ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་
 དུས་སུ་བཞེངས། སྤྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་དང་ཉམས་གསོ་ནི་བྱི་ཆེན་སྤྲུལ་མ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུན་པ་ལྷ་
 དཔོན་གྱིས་མགོ་བཅུགས། བྱི་ཆེན་སྤྲུལ་མ་བསྐྱེད་ནམས་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེད་སུ་རྟེན་དང་
 བཞེན་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པ་ཡིན་པ་ནི་ཡིག་རྟེན་དང་ལོགས་རིས་ལ་སྐྱུན་བདག་བཀོད་
 པ་བཅས་ཀྱིས་མདོན་བྱ་གསལ་ཡང་། མཐས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་དོའི་གཡལ་ཁལ་
 གྱི་གཏམ་སྐྱོར་ཚུལ་ཆོད་འདི་སྐྱོར་གོང་ལོག་དཀྱུགས་ནས་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་
 བཟུགས་པའི་ལོ་མཚན་འདི་འདྲའི་རིགས་འགོ་གཞུག་ཀྱན་ཏུ་མང་བྱ་འདུག་གོ། དེ་ནས་
 མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་དབང་ལྷག་མཆོག། མཆོན་ལྷན་སྤྲུལ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ།
 དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་དཀྱེས་མཛད་དོན་མེད་སྐྱེས། བཞེངས་གཙོས་སུ་མ་ལྷན་

འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། དེ་གྲུས་མཛད་དེ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི།
 རབ་ཏུ་གནས་པ་བཟང་པོ་དུག་ལྷན་གྱིས། རྣམ་དག་ཆོག་ཞི་རྒྱས་སྦྱོར་སྒྲུབ་
 བཅས། སྦྱོར་རྒྱས་སྦྱོར་ས་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི། གསང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་
 འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི། རྟེན་དང་དབྱེར་མེད་བྱིན་རྒྱབས་གཟི་ལོད་སྟོང་། རབ་
 འབར་དགེ་མཚན་དུ་མ་སྦྱུར་གྱིས་གྲུབ། རྩ་རུའི་བཟའ་བའི་དག་འཕྲོན་གཟབ་
 བསྟར་མཛད། ལ་སྦྱོང་མི་ཡི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། རྩོམ་བཙུན་སླ་མ་བསོད་
 བཅས་སྦྱར་ཆོག་ཤས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུགས་འཆང་རིག་པ་འཛིན། །
 བསྟར་པ་ཆེ་རིང་ཁུ་དཔོན་འཁོར་བཅས་ལ། སྦྱོར་བདག་བསྒྲོ་བའི་ཤེས་བརྩོན་
 མང་འགསོལ་མཛད།

༥ གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་གངས་རྩོང་ས་སྤུ་དགའི་སྦྱབས། །
 རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བདུན་པ་ཆེ། མདོ་སྤྲེད་ལི་ཐང་ཕྱོགས་སུ་སྦྱ་
 འཁྱུངས་ཆེ། རོག་པོ་ལྟ་བུ་བཟང་ངན་སྒྲིམ་སྦྱ་ཐབས་ཀྱིས། བར་གཙོད་འོ་བརྒྱལ་
 བྱང་ཆེ་རྒྱུ་འདི་ཡིས། རྒྱོ་ཤོས་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་མཚོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
 རྩོང་འདིར་སྦྱོར་བྱངས་དབུ་འདོན་ཡང་དག་པར། བྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ཆོས་
 འཁོར་དཔལ་ལྷ་སའི། སྤྱ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གསེར་བྱི་ལ། ཞབས་
 བད་བཀོད་སྦྱབ་ས་གསུམ་སྤུ་དགའི། གཙུག་རྒྱན་རིས་བྲལ་བསྟན་འགྲོའི་
 བདག་པོ་རྩ། སྤྱར་པའི་ཞབས་འདེགས་བྱུས་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་། མཚོ་ག་
 ཏུ་དེ་གྲུས་ནས་བཀའ་ཤོག་ཤེས་བཅའ་ཆེ། རིགས་བསྐྱེད་པོར་གི་གསུང་ལས་
 ཐེང་གེ་ཡི། རྒྱ་དཔོན་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་བའི་ཆེ་ཞེས། གསུངས་ཤིང་དེ་ནས་

བཅུམས་ཏེ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི། བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཤོང་ས་རིམ་བྱོན་དང་།
མཚོད་ཡོན་འབྲེལ་ཟབ་སྟུན་སྒྲིང་སྒྲུལ་མེད་ཀྱི། རྒྱུན་ཚུགས་སྤྲོད་འདི་ཡི་
བཀའ་འདྲིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བསྟན་འཕྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེ་བུ། སྤེལ་མཛད་ཤིང་རྟ་དབྱུག་
སྤྲིའི་ཆོས་བཅུའི་དུས། ཁ་ལའ་སྒྲིང་དབང་མེད་ཉེ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། །
གཟུགས་སྒྲིའི་བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྟུང་ཞེས་ཐོས། ཁྱེད་ཀྱི་གདུང་རྟེན་ཕུར་
ཁང་གཙང་ཁང་བཞུགས། ཁྱེད་ཀྱི་གཙུང་དང་པོ་དབང་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིས། །
ཁྱིམ་ཐབས་བསྐྱེད་སྤྱིང་གང་དེའི་གཙུང་གཉིས་པ།

༥ སྤྲོད་མ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ཞེས་པ་ཡིས། ཁྱིམ་ཐོལ་གྱིང་དང་དཔོན་རྟོན་ཀྱི། གདུག་ས་དེ་གཉིས་སོགས་ལ་དོར་ལྷགས་
ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་སྟབས་མཚོན་གཞུང་དོན་དུས་མཚོན་རྒྱུ། ཁང་བཞག་སྤྲོད་མ་
པོང་མའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། རྣམ་ཐར་གྲེགས་བཅའ་མང་བསྟུན་མཚོན་རྒྱུ་
བཅུགས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་ལྷེ་མ་པ། ཁོད་ཆེན་བསོད་ནམས་ཞིང་
དུ་སྟུན་འབྲེན་པའི། འགན་བཞེས་ཆོད་མེད་བཀའ་འདྲིན་བསྐྱེད་སྤེལ་ཞེས་ཐོས།

༥ དེའི་གཙུང་གསུམ་པ་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་ཞེས། སྤྱོད་
ལྷན་དགའ་བ་སྟེད་ཀྱས་མཁས་ཚུལ་ཅན། དཔོན་རྟོན་གདུག་སར་བཞུགས་
ཤིང་ས་སྐྱ་པ། ཁོང་མ་ལུ་ཡི་བཀའ་འབྲུམ་གསར་བཞེངས་སོགས། རྣམ་
དགར་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་སྤེལ་གྲགས། ༥ སྤྱི་དུ་སྒྲིང་མི་
བདག་དབང་ཆེན་མགོན་པོ་སོགས། དབྱར་མཚོར་དབྱར་ནང་མོ་ཡང་

འབར་ནང་དང་། །དགུན་ཏུ་ལུང་ལུང་སྒྲུང་དང་རྒྱུ་ལུང་མགོ་ །དབྱུག་
མདའ་ཁྱུང་རྒྱུང་། །ད་ལྟ་བུ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུང་ཟེམ། །ཆུ་མས་སུ་བཞུགས་གནས་
མཛད། །དབང་ཆེན་མགོན་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་འཁྱུངས་པ་ཡི། །སྤྱི་མ་མགོན་
པོ་ཆེ་རིང་གཞོན་ནུར་གཤེགས། །མདོར་ན་གོང་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ལ། །
དེ་དག་མི་རྒྱུད་ལྟ་ལས་ཆད་པ་ཡི། །རང་རྟགས་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་
དང་ལྟན། །མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་གཅིང་མ་བཅུ་དྲུག་ལ། །རྒྱུན་སྤྱིད་བསྐྱུགས་
འོས་ཤ་སྟག་བྱུང་ཞེས་ཐོས། །ཆོས་མཛད་དག་ཁྱུང་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཞུགས་
ཤིང་། །ལྟན་གྲོལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་ལ། །འབད་བཅོན་གཙོ་
སྟོན་སྤྱོད་བསྐྱུགས་གཞོན་དང་། །བསྐྱུགས་པ་ཆུན་གཞོན་གོ་རིམ་རི་བཞིན་
ཏུ། །ལུགས་མཐུན་གྲུས་འདུད་སོ་སོའི་དབང་མི་བསྐྱུར། །ཕྱི་བལྟས་ལེགས་
ལ་ནང་བལྟས་ཤིན་ཏུ་གཤིན། །ཆབ་འབངས་སྤྱིད་ཅིང་ཞོད་འཇམ་བདེ་ལ་
སོགས། །ཀུན་གྱིས་བསྐྱུགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ཁྱུར་པ་མཛད།

༥ མི་བདག་དབང་ཆེན་མགོན་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་པ། །སྤྱོད་
མི་ཡི་རྩེ་བོ་བསྟན་སྤྱོད་མཆོག། །བསྟན་འཛིན་སྤྱུགས་འཆང་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་
ཆེ། །བསྟན་པ་ཆེ་རིང་སྤྱུགས་ཏུས་བསྟན་འགོ་ཡི། །པན་བདེའི་འཁྱུང་གནས་
རྒྱལ་བའི་རྩམ་སྤྱུལ་། །འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། །ཅུ་བོ་གསེར་ལྷན་ཞེས་པ་ཏུ། །རྒྱལ་
པོ་ཕྱིས་པའི་མིང་ཅན་འཁྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །གནས་གསུངས་བཞེད་པ་མཆོད་ཡོན་
གྱིས་ཏུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་བཀའ་འཕྲུགས་པ་དང་མདོན་འཕྲིག་ཏུ་གྱུར། །དེས། །བསྟོད་
ནམས་མངའ་ཐང་གུབ་ལ་ང་ལས་ན། །དཔལ་འཕྲོར་འོངས་སྤྱོད་རྒྱས་ལ་རྩམ་

མོས་སྤྲུལ། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་མཛད་སྲོང་བཅོན་ཅེ། ཁའོན་ལུ་
 མཚན་ལྡན་རྒྱལ་མཚོ་གླེད་གྲུའི་མགོན། དགེ་འདུན་མཐོང་མཐོང་སྲོང་པ་
 མེ་འོང་གཏོང། དགེ་བཅུ་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་ལ་ཁྲི་སྲོང་དངོས། མཚོ་ག་
 གསུམ་སྲི་བྱ་མགོན་མཛད་ཟས་སྦྱིན་ཉིད། རྒྱལ་རྒྱལ་མི་ཡི་བསམ་འཕེལ་
 རིན་པོ་ཆེ། ཁའོང་མོད་སྒོ་འཕར་འབྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་སྒོལ། བསྟན་ལ་
 ལྷག་བསམ་ཐུགས་མངའ་ཡེ་ཤེས་འོད། ཟབ་བཞེས་ཐུགས་དམ་བཅོན་ལ་
 རྒྱལ་འདུན་འབར། སྤྱིད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་བདག་ཉིད་བསྟན་པའི་མཚན། །
 གོང་གི་རྣམ་ཐར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས། འཇམ་མཛེད་གཙོ་ཆེའི་རིམ་པ་
 མཛོད་བསྟན་ཅམ། ཁའོར་གནས་སྒོ་གྲོས་ལྡན་པའི་སྒྲུལ་བཟང་དག ཡང་
 དག་མོས་པ་འཕེལ་བྱེད་ཅུང་ཟད་འབྱེད། མི་བདག་མ་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་ཐ་དང་། །
 ཡུམ་མཚོ་ག་ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་ཞེས་པ་ཡི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པོ་རྟ་ཡི་འོ་ལ་འཁྱུངས། །
 དེས་པར་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེའི། མཛོད་རྟགས་ཐོག་མ་ཉིད་
 བསྟན་འགྲོ་ཀྱན་ལ། བེན་ཏུ་བཅེ་བའི་ཡིད་ཅན་བྱང་པར་བྱ། རྒྱ་མཚོ་དང་
 ལྷག་བསྟན་གྱིས་འོན་པའི། སྤྲུལ་མཛད་དག་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་ཕྱག་རིང་པོ། ཡངས་
 པར་བརྒྱུད་ཤིང་འཇིགས་དང་ཉམ་ང་ལས། སྤྱིལ་ལ་སྤྱོད་མཚོ་ལྷ་བརྟན་
 པ་དང་། མཚོ་ག་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་རིན་ཆེ་ལ། རིན་གཙོ་བཀྲུ་རྟེ་
 མཚོ་ལ་འབད་པ་དང་། རིགས་མཐོ་སྒྲོལ་དང་འཕྱོར་པས་ཐུག་ཀྱང་
 ཀྱང་། བེངས་དང་ང་རྒྱལ་མི་མངའ་ཞི་ཞིང་བྱལ། རྒྱུང་བྱེད་བྱས་ནས་སྤྱོད་
 སྤྲུལ་ཅེ། སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལྷ་དཔོན་སྤྱོད་བྱེད། རྒྱལ་བཞུགས་གོང་གི་

བཀའ་ལུང་ལྷུང་སྒྲངས་ཤིང་། ལུགས་བྱང་ཕྱིན་ལས་ཞབས་འདེགས་འབད་
ཚུལ་གནང་།

༥ ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་སོགས་རིག་པའི་གནས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གསོ་
བ་རིག་པ་ཡི། གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྤྱངས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ། ཟབ་མོན་དོན་
རིག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ། སྐྱེས་སྤངས་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པ་རབ་འཕེལ་བས།
ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བས་རབ་བསྐྱགས་པའི། མཚན་ལྡན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སྤུངས་ལ། མདོ་སྐགས་ནོར་བུའི་མདོད་འཛིན་ཨེ་མི་པ།
མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སྤྲི་མཚོ། བཀྲའི་སྤུངས་དཔལ་ལྡན་
སྤུངས་བསྟན་མཁན་ཆེན་པ། བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཀུན་དག་འཛོམས་འཕེལ་
དང་། བཀྲའི་སྤུངས་དབང་ཕྱག་གནས་ལྟ་རིག་པའི་མཚོ། ། ཏུ་མི་སེ་དུ་ཚོས་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱུ་འཛིན་ལྟུང་
པའི་དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱད་པར་ཚོས་རྒྱལ་ཉིད་དུས་རྒྱལ་
བ་ཡི། ལྷུང་བྱེད་དོན་ཆེན་སྒྲ་མའི་གདན་ས་པ། ལྷུང་ཕྱུང་ཕེབས་པ་མཁན་པོ་
ཆེན་པོ་ནི། བཀྲའི་སྤུངས་ལྷུན་གྲུབ་འདི་གའི་མཁན་པོ་ལྟ། སྤྱན་དངས་ཁྱད་པར་
ཕྱོགས་འདིའི་ས་དོར་གྱི། བསྟན་རྒྱུན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་ས་སྤྱུ་པའི། བསྟན་
འཛིན་མཚོ། རྣམས་བཞེད་སྟོལ་པལ་ཆེ་བ། དང་ཀྱང་ས་དོར་བསྟན་པའི་
སྤྱིང་པོའི་ཚོས། འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་འཛིན་པོར་མ་ལྟའི། ལྷུགས་ཐིག་ཞལ་
དོན་དབང་བསྐྱེད་ཆོག་བསྐྱེད་གྱི། སྤྱོད་བཤད་བཞེད་སྟོལ་ཉིད་དུ་དེས་གཟིགས་
ནས། ལྷུགས་སྤྱིང་པ་ལྟུང་བྲག་རྫོང་པ། ཞེས་སམ་ཆར་ལྷུགས་པར་གྲགས་

ནམ་དག་གི་བརྒྱུད་པ་སྤེལ་ཁིང་བསྟན་རྒྱུ་འདྲུགས་ཆེད་དུ། དབུས་ཕྱོགས་
ཡར་ལྷངས་བཀའ་ཤིས་ཆོས་སྤེལ་ནས། གསར་རྟེན་གདམས་པའི་མདྲོད་འཛིན་
རིས་བུལ་གྱི། སྤུབ་བསྟན་བདག་པོ་ལྟ་རིགས་དམ་པའི་མགོན། སྤུབ་མཆོག་
དོན་འཆང་དབང་ཡར་ལྷངས་པ། གནས་གསར་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཐམས་
ཅད་མཆོག།

དག་དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་པ། སྤྱན་རླངས་
ཞབས་པད་ཇི་མེད་གཙུག་བསྟན་ནས། མཆོག་གི་ཞལ་ནས་ཟབ་རྒྱས་དམ་
པའི་ཆོས། སྤྱིན་ཕྱེད་དབང་དང་ཕྱིན་རྒྱབས་རྗེས་སུ་གནང་། ཁོ་ལ་ཕྱེད་ཀྱིད་
ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱི་བཀའ་དང་། ལྷན་བཀའ་ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྟོན་
བརྒྱུད་ཆད་མ་བཞི་ལྟ་སྟོན་བཤད་སྟོན། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་སྟོན་རང་གཞན་
ཐར་པ་ཡི། གསོས་སུ་རྟག་ཏུ་ལེན་ལ་འབད་མཛད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དེ་
དག་ཉམས་བཞེས་རྒྱུ། ཁུ་པོའི་རྒྱུན་འབབ་ལྟ་བུའི་ཉིན་མཆོན་ཆ། སྟོན་ལ་
ཅུང་ཟད་མན་ལ་ཁིང་ཉིན་མོའི་དུས། རྩ་སྤྱོད་གཉིས་ཙམ་ཐུན་མཆོམས་འདྲོག་
གནང་ལས། ཁོར་ཡུག་རིམ་གཉིས་ནལ་འཕྱོར་ཁོན་ར་གཞོ།

ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ས་སྤྱི་པའི། ཟབ་ཆོས་ཡང་ཅེ་
གསུང་དག་ལམ་འབྲས་ཀྱི། ཉམས་ལེན་བརྒྱུད་བསྟན་ལམ་ཟབ་སྤྲེལ་དང་།
དཔལ་ལྷན་དཀྱིས་པ་དོན་མན་དག་ལུགས། ཁའོན་རྟོགས་ཡན་ལག་དྲུག་པ་
ལམ་དུས་ཀྱི། དབང་བཞི་ལེན་པ་དང་བཅས་གསེང་ཆོས་མཆོག། ལྷ་རྩེ་པའི་
ཐུགས་བརྒྱུད་ནལ་འཕྱོར་མ། རྩ་ཆེན་ལོ་རྒྱའི་ཟབ་ཆོས་འཇམ་དཔལ་ཁྲོས། རྩོ་

རྩེ་འཛིག་པ་བྱེད་འབྲུང་པོ་འདུལ་བྱེད་དང་། རྩེ་མགོན་གསང་སྤྱབ་དམར་ཁྲིད་
 ལྷན་རས་གཟིགས། རྩེ་སྤྱན་རློལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། རྩེ་
 རློལ་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཟབ་ཆོས་ནི་གུ་ཡི། རྩེ་མས་བཞེས་མདོ་འམས་ཤར་ཕྱོགས་
 མ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་མཐོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་མཆོད་གཏོར་གནང་། དཔལ་ལྷན་ས་
 ལྷའི་གདུང་བརྒྱུད་ཆེག་བརྒྱུད་ཀྱི། ཟབ་ཆོས་མཆོག་ལྷན་རུང་སྤེལ་བསྐྱན་སྤྱང་
 དབང་། རྩེ་འགྲུ་པོ་ཆེན་པོ་གུར་གྱི་མཐོན། མཆོག་གི་སྤྱང་འཁོར་རྩེ་བྱག་
 རྩེ་མ། བྱིན་གསང་གསུམ་དཀར་པོ་འོ་ཆོ་སྤྱབ་བཅས། རྩེ་མཐོན་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུ་ཞལ་བཞི་པའི། རྩེ་སྤྱབ་སྤྱང་འཁོར་གུར་བདུན་མར་གྲགས་
 རོགས། ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་རིམ་གཉིས་ཉམས་ལེན་དང་། ཡི་དམ་དེ་དག་
 མཆོད་གཏོར་གུར་གྱི་མཐོན། འུར་ལྷ་ཁ་རྣམ་གཉིས་བཀའ་བསྟོད་ཀྱི། མཆོད་
 གཏོར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུན་དུ་ཆག་མེད་དང་། རྩེ་བཞིན་གུར་ཞལ་བཀའ་བསྟོད་
 བཅས་པ་ཡི། བསྐྱང་གསོ་སྤྱོད་རྒྱས་གཟབ་རྩོམ་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ཡི་ཕྱག་
 ལེན་ས་ངོར་ལྷན་མིན་པའི། རྩེ་བྱག་རྩེ་པར་གྲགས་ཆར་ལྷགས་བཞིན། །
 གནང་བར་ངེས་ཏེ་ལྷགས་ར་བསམ་འགྲུབ་ཆེད། རྩེ་མ་རྒྱུད་གཏོར་རྩེ་ད་
 ལྷ་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་སྤྱབ་རྩེ་འདིར་ཉི་འོད་བདེ་ཆེན་གྱི། རྩེ་དུ་བསྐྱན་
 སྤྱང་དབང་པོ་བཟུང་ཆེད། རྩེ་ཕྱག་བཞུགས་འདི་འོད་ག་རྒྱུན་དག་ལས་ཐོས།
 གཞན་ཡང་རྩེ་ལྷགས་སྤེལ་གཏོར་རྩོན་འགའ། རྩེ་ལས་ཉི་གཏོར་པ་སྤེལ་
 དག་ཁོས་དང་། དཔོངས་འདུས་རྩེ་འོད་ལྷ་སྤྱང་ཞབས་ཅན། རོགས་གྱི་
 ལྷུང་ཕྱིར་བཀའ་སྤྱང་གསོལ་མཆོད་བཅས། གཞན་ཡང་ལྷན་མཆོས་རྣམས་

མི་བྱུང་། རིས་བྱལ་སྤྱོད་ཆེན་ནམས་ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི། བདུད་ཅི་རོམས་པ་
མེད་པར་བཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་གསུམ་ལྟ་སྤྱུགས་ཡེ་ཤེས་རོམ་པ་ལས། རྒྱུ་ཆོ་
རྒྱུ་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར། མཛད་པས་རིག་སྤྱུགས་འཆང་བ་ཀྱུན་གྱི་
ཅེ། སྤྱུ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་པོ་རྒྱུ་དང་། སྤྱུ་གསུམ་མེད་པ་བྱུང་པའི་འཁོར་འོས་
སྤྱུ་པོར་གི་རོམ་ཆར་མཛད་པ་དང་པོ་ལོ།

༥ རྒྱུ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཕུན་ཆོགས་མཁའ་རྒྱུད་དུ། སྤྱུ་གསུམ་ནས་
པོར་གི་གདན་སའི་བྱུར་བཞེས་གནང་། རྒྱུ་ཆོ་ཆོས་རྒྱལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེ། སྤྱུ་གི་བསོད་ནམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཆུབ་འབངས་ཀྱིས། མཛོན་པའི་
རྒྱལ་ལམས་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་བདེ། མཐུན་གྱིན་འཕྱོར་ལྟོས་ལྟོས་ལྟོས་
ལྟོས་པས། བདུད་དག་འབར་བ་ཏུ་རྒྱུས་པ་ཡི། བདུད་བས་གང་ལ་སྤྱུ་པོ་མ་
ལུས་པ། རྒྱུ་ཆོ་ཆོ་ལྟོས་བཟང་ལ་མི་འབྱུང་། མི་ཡི་བདག་པོ་མཛོག་གིས་
བཀོད་པ་དང་། རིས་པ་དང་ནི་མཛོག་ཏུ་སྤྱོད་བཅེ་བ། སྤྱུ་གསུམ་པའི་པོན་ཏན་
རོམ་ཆར་མི་བཟང་དག་སྤྱོད་གི་དཀྱིལ་ནས་ཡང་ཡང་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། སྤྱུ་
པའི་པོན་ཏན་བསོད་པ་བཀྲའིས་ཀྱི། རོམ་ཆོ་ལྟོས་བཟུང་འཕྱོར་ལ་ལྟོས་
ལེན་གྱིས། རྒྱུ་གསུམ་བཟུང་སྤྱོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལྱིལ་འཁོར་བྱུས་པ་
ཆེན་པོའི་དཔུང་གིས་བསྐྱུངས། རྒྱུ་ཆོ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོ་
པའི། འཛིག་རྒྱུ་ཆོ་ལྟོས་ཀྱི་བསྐྱུན་བཅོས་ཡང་དག་དང་། བྱུང་པ་མཛོག་གི་
གསུང་དོན་ཟབ་མོ་ལ། འགལ་མིན་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟོས་བཟུང་སྤྱོད་ནས།
མི་འོས་བྱུང་བ་གཡེར་གྱུ་གསུམ་ཆེར་གྱུར་གྱིང་། རྒྱུ་ཆོ་ཆོ་ལྟོས་པོར་དང་མཐུན་

པའི་ལས། དཀའ་བར་ཤུར་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཕྱིར་བཏོལ་གྱི། དབང་དུ་མི་འདོར་ཚུལ་
བཞིན་སྟོང་ཅིང་འདོམས།

དྲི་མ་མེད་ལུང་མདོ་ཞེ་སྟེད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་གྲོང་དུ་མི་འགོ་ལུལ་
འཁོར་མི་འགོ་བར། རང་གི་ལུལ་ནས་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་ལྟར། །
གསུངས་བཞིན་གདན་སའི་ལྟེ་བ་གང་དུ་རྟེན་ཆགས་ལས། ལུལ་གྲོང་ནམས་
སུ་སྐར་ལེབས་བསྟར་ཆགས་ཀྱང་མི་མཛད། ཤཀའ་ནས་མཆིས་པའི་དབྱ་
ཁལ་དག་ཀྱང་དུས་གནས་གྱི། སྐབས་དང་ལེགས་བསྟན་ཆོད་ཟིན་པ་ཅུ་
འོངས་སྟོང་ལས། རིགས་པ་མ་ཡིན་འདོད་ཆེན་པ་ཡི་ལས་མི་བརྩམ། དཔེར་
ན་སྤེང་རྒྱུད་མཁན་པོ་མཁས་པར་གྱུར་དག་གིས། མེ་རྟོག་ཆལ་ནས་དུས་
ལ་བབས་དུས་རིགས་ཅམ་གྱིས། མེ་རྟོག་ལེན་པ་བཞིན་ལས་སོལ་བ་མཁན་
དག་གིས། དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་རྩད་ནས་འཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྤངས། མི་བདག་
པོར་གིས་དབང་དང་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལས། བརྩམས་ན་ཁྱེད་འཇུག་བཞིན་
དུ་གཞན་ཞེ་མཐའ་དག་ཀུན། ཤཀོམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ལས་ཕྱིར་
ཕྱོགས་པའི། ལས་དག་ནམ་ཡང་མི་བརྩམ་ཀུན་གྱི་སེམས་སྤང་མཛད། རྟག་
ཏུ་རྒྱ་འབྲས་གནད་ལ་ཞིབ་དཔྱད་རང་གཞན་གྱི། སྟོན་སུམ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་
རྟག་ཏུ་འཇུག་ལ་བརྩོན། སྟོན་ཏད་དཔང་པོ་མཆོག་གསུམ་ལ་བཅོལ་གཡོ་སྟུ་
སྤངས། ལྟག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཞི་ལ་དུལ། དྲང་པོར་སྤྲོ་ཞིང་
བག་དང་བཅས་པས་སྟེ་དགུ་ཀུན། སུ་བཞིན་སྟོང་པའི་སྟོང་ཚུལ་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་མངའ། མངའ་བདག་མི་ཡི་ནོར་བུ་ས་ཡི་ཆངས་པ་ཆེ། བོད་ཆེན་

ཕན་བདེའི་དབྱིད་ལྷུ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛོག། བསྟན་པ་ཆོ་རིང་སྤྱི་བཅན་
སྤུང་པོ་གཉིས་པར་གྱུར།

༥ དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་བཞིན་སྤྱི་བ་ཡི། རྣམ་དཀར་
སྟོབས་དང་གསང་སྤྲུགས་གྲུབ་པ་ཡི། རྣམ་པས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་
དགེ་མཚན་ནི། ལྟོ་བྱང་། ཉི་ཤེས་ཅེ་རྒྱུ་ལ་སྟོད་སྤྱང་དང་། ལྟོ་འཕྲོག་ཀ་བཞི་མ་
རོང་། ལྟོ་འཕྲོག་སྟོར་བཅས་འགའ་ཞིག་སྟོན་ཞེས། སྟོན་པོ་རྒྱལ་ཉེས་དང་། འགའ་ཞིག་
ཆོ་ཡན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་མཛོག་གི་དགེ་སྟོབས་ལས་སྤྲུགས་གྱིས་
ཐབས་དང་། མཁུན་བཅེ་རྣམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆབ་འབངས་སྤྱུར་།
ཆ་ཡི་དཔོན་ཕྱར་འཕྲོག་ཞེ་དག། འབད་མེད་ཞབས་པད་གཙུག་བཏུང་
ཆབ་འབངས་གྱུར། རིགས་ཀྱི་སྤེང་བ་རྩེད་ཟད་དཀོན་རྩྱུགས་ཆེ། རྟེ་ཡང་
ལྷུ་བར་འཕེལ་འདོད་མཐུན་ཁྱེན་གྱི། བྲོགས་སུ་སྦྱེས་ཆེན་འགའ་ཡིས་
སྤྱང་མ་དག། ཁྱུན་པའི་མོད་ལ་འབད་མེད་ལྷུ་འབྱུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྤྲུ་
མཛོག་གྱུར་པ་ཤིང་སྤྲུ་ལ། ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་རྣམ་གསུམ་ལེགས་པར་འབྱུངས། །
གང་ལ་འགལ་བའི་ལས་རྩལ་མ་རྩུར་སྟོནས། ཉེ་གཤམ་མེད་པར་དཔུང་གིས་
རྩིག་མེད་བཅོམ། མཛོག་གི་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱིས་མཐའ་ཡི་མི། ལྷུ་རོད་
རྒྱལ་པོ་འི་རྣམ་སྟོབས་རང་གཤེད་དུ། ལྷུ་རྣམ་མིང་གི་ལྟག་མ་ཉིད་དུ་གྱུར། །

༦ སྤྱི་ཞིའི་དཔལ་སྟེར་འཇམ་མགོན་གནས་གསར་
ཅེ། བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཅེ་བཙུན་ས་སྤྱི་པའི། བཀའ་མས་པ་ཟབ་མོ་
དམར་པོ་སྟོར་གསུམ་གྱི། ཆོས་སྟོར་ཟབ་རྒྱས་བསྒྱུ་པ་དང་འོར་གཏེར་

ལྷ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་མང་པོས་སྤྲུལ་གྱི། ཆོས་པ་ཀའ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟེན་
འཇུགས་གནང་བའི་སྐབས། བོད་གི་བྱིན་རྒྱལ་པོ་དག་མཆོད་མཛོད་
གུར་གྱི། བཀའ་བསྐྱོས་བོད་མ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་ཡིས། རྒྱལ་སྤེན་
ཆོས་བཞིན་བསྐྱེད་པ་ལེགས་གསེལ་གྱི། བསྐྱེད་པ་བློ་གཟུངས་
བསྟོད་མཛོད་ལས་སྤྱི་ཆེ་བ། བཀའ་བསྐྱེད་གསེལ་གྱི་ཐམ་ཀ་གསལ་ལྟ་
སྤྲུལ་གསེལ་ལྟ། བརྒྱ་ལྷག་དབྱེད་སྤྱི་ཆེན་ལྷག་ལྟ་བུ་ལྟེན་ཅིང་། །
རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཀྱིས་གསལ་ལྟ་སྤྱི་ཆེན་ཆིང་ས་ཡི་ཁྱོད། བཀའ་འདོད་རང་
དབང་ཆོག་པའི་ལུང་བཟང་བྱད།

དེ་བཞིན་བོད་གི་བཀའ་མངགས་མཆོད་གྱིས། བྱུང་བའི་
བསྐྱེད་པ་བློ་གཟུངས་བཞིན་མ་ལུས་བསྐྱེད་པ། རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་
རྣམས་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར། དེ་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོག་ནིང་རབ་དགུས་ཏེ། བཀའ་
གསལ་འཇམ་མཐོན་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཀའ་འདོད་གྱི། བཀའ་རག་ལེགས་འབྱུང་བ་རྒྱ་
ཆེན་མཛོད་ བོད་གི་རྣམས་མང་པོས་མཐོན་ཀྱང་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཀའ་ཀའ་ལ། ཅེས་
ཐོས། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་མཆོད་པོན་གཉིས། རྟེན་པོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལྟོས་
པ་འཁོར་བཅས་ལ། བཀའ་ལྟ་མཛོད་པའི་བཀའ་འདོད་ཆེ་ལྟོན་ལོ། དེ་དག་དོ་
མཆོད་མཛོད་པ་གཉིས་པ་ཡིན། བོད་དུ་སྤྱི་ཆེན་བཞིན་མཛོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི། །
ཆོས་བཞིན་སྤྱི་ཆེན་ཅིང་འདོམས་ནས་ཆོས་ལ་བཀོད། ༥ མཆོག་
གསུམ་རྟེན་དང་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ཆེན་པོ། བཀའ་མཆོད་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཀའ་ཀའ་
རྒྱུན་ཆགས་སྤྱི། འཇུག་ལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་གཏོང་པོད་མཆོག་ལྟོན་པས། བཀའ་

སའི་ཁྱུང་ལེན་མ་བཞེས་སྐབས་སུ་ཡང་། ཁངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཞལ་ཐང་དངུལ་
 གྲིས་ཀྱི། ར་གཤམ་འཕྱུར་དངོས་གཙང་བཞེངས་སྟོགས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ར་དབ
 སར་བཞུགས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། ཁྱིམ་དང་བཞེན་པ་གསར་
 བསྐྱུར་མང་དཔ་ནི། ཞེ་ཤི་ཆོས་ལྷན་སྒྲིང་པ་སྤྱི་ཁང་དང་། ལྷན་གྲུབ་སྟོང་གི་སྒྲ
 མ་ཀུན་རིན་པའི་ལྷ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཉམས་གསོ་གསར་བསྐྱུར་དང་། ལྷགས་ར་
 ཡེ་རབ་དུ་མདོ་འཛོམས་སྟོང་དང་། སྟོང་འཛོམས་ལེན་སྟོང་དང་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་།
 འདན་གྱི་དྲན་ཐང་དཔལ་སྤྱངས་ལ་སྟོགས་པའི། ལྷ་ཁང་བཅུ་བདུན་སྟེངས་
 རིས་དང་བཅས་བཞེངས།

དེ་དག་ནང་དུ་འང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས། སྐྱེ་
 བཞེངས་ཁྱད་པར་སྤྱོད་བྱས་སྟེང་འདི་ཡི། ལྟ་ཁང་བསམ་འགྲུབ་མཐོང་གོལ་
 ཆེན་པོའི་སོག། གསེར་འཕྲུ་རྒྱ་ལིབས་གསེར་བྱ་སྟོན་རྒྱན་དང། གསེར་གྱི་
 རྩམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་འཕྱོགས། རམ་འབས་སྒྲ་བརྒྱད་གསེར་སྐྱེ་དུ་
 མ་དང། གནས་བརྒྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གངས་མེད་དང། ཡི་དམ་ཆོས་
 སྤྱང་ནོར་ལྟའི་གསེར་སྐྱེ་སོགས། རྒྱ་ནག་ཐུགས་དམ་མ་དང་ཁྱད་མེད་ཅིང།
 ཅུཊན་དཀར་དམར་ལས་སྤྱབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱེ་བརྟན་རྟོང་ཕྲག་ཅམ་དང་
 ཅུཊན་གྱི། རྟེ་གྱའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལོ་པཌ་སོགས། སྐྱེ་བརྟན་ཁྱད་
 དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་བསྐྱེན། ཁང་གཞུག་རིང་བསྐལ་རྩམ་བཞི་རབ་གནས་
 སོགས། རྩལ་ལྡན་ལག་ལེན་རྒྱད་དང་གཞུང་མཐུན་བསྐྱབས། མཐོང་ཤོག་
 གསེར་གྱི་བཀའ་འཕྱུར་བརྒྱ་དང་གསུམ། ཤོག་ནག་དཔལ་གྱི་བསྟན་འཕྱུར་

ཉེས་བརྒྱ་དགྲ། འདྲིས་གཙང་བཟང་དག་སྒྲིགས་ཤིང་ན་བཟའ་དང་། སྐྱེ་ཆིངས་
གཏོང་དར་ཆབ་མགོ་ལ་སོགས་ཀྱང་། འོ་མཆར་རྒྱ་སྤྱོད་མཐོང་བས་ཡིད་རབ་
འཕྲོག་ རྟོང་ཆར་མང་སྒྲིག་ཕྱིན་རྒྱབས་གཟི་ལོད་འབར། ལྷགས་ཉེན་རིན་
ཆེན་གསེར་དངུལ་ཅན་དཀར་དཀར། འཕྲུ་རྒྱན་བཀོད་ལེགས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་
དང་། རྒྱད་པར་གསེར་སྤང་སྤྱུ་བརྒྱས་ཆེད་གཏད་དུ། ཁལ་པོའི་ཡུལ་ནས་
བསྐྱབས་པའི་ཅན་དན་དམར། མཆོག་ལས་ཐུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་
ཉེན་བརྒྱད། ཆོད་ལྡན་ཡིད་འཕྲོག་ཆེ་ལེགས་ཐོག་ཆོད་མ། བཟོ་དབྱིབས་རྒྱན་
བཀོད་ཆོད་དང་མཆོད་ཉིད་ལྡན། ལེགས་པར་མཐོང་ཆེ་བོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡན་ལ།
འདི་དག་ཡོད་མེད་གཞུ་པོར་གནས་པའི་སྒྲིག་ མིག་ལྡན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ན་
གསལ་འདི་ལོ།

དེ་ལ་རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བལ་བོད། ཕྱིན་ཉེན་འཕྲུལ་
མེད་ལ་སོགས་གཞུངས་གཞུག་སོགས། རྒྱད་པར་ལྷགས་ཉེན་བཞེངས་ལ་
རྒྱད་པར་དུ། ལེགས་བསྐྱབས་དྲི་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོག་དང་། འབྲེལ་བར་
གཞུངས་གཞུག་རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས། ཁན་གསར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དག་གི་དབང་། ཀུན་དག་འཕེགས་པའི་འབྲུང་གནས་གང་གིས་མཛད། བོད་
ཆེན་ས་པོར་བསྐྱན་པ་ས་རྟོང་བ། ལྷགས་གཉིས་རྒྱང་འབྲེལ་བདག་པོ་སྡེ་དགེ་
ཡི། ཆོས་སྲིད་བསྐྱན་པ་བསྐྱང་བའི་མཆོན་ཆ་རྩ། སྤང་ལྷ་སྤང་སྤྲིའི་ཉིང་དགྲ།
མིག་དབྱུག་གི། ཁའ་འཁྱར་བྱེད་སྦྱོར་ཉེན་འབྲེལ་རང་འགྲིག་གི། ལུན་སྤྱུ་
ཆོགས་དུས་དགེ་ལེགས་འཛོམ་པའི་ཆོ། འདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་མགོན་ཁང་

68

དགུ་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཅན། ཇི་དང་ལྷན་དུ་གྱི་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་ཅན། གྱི་ལྷགས་ལས་
གྲུབ་དེ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་སྟགས། མེད་དུ་མི་རུང་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བཞུགས།

གཞན་ཡང་ཕྱིན་རྟེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གདུང་དང་། །

མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོའི་འཕེལ་གདུང་གཙོར་གྱུར་པའི། རྩོམ་ཡབ་སྲས་ཁ་ཆེ་
པ་ཁ་ཆེན་དང་། རྩོམ་དཔོན་ན་བཟའ་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་དང་། རྩོམ་གམར་པའི་རྒྱ་
དཔེ་ཐུགས་དམ་རྟེན། ཁྱེད་པོའི་ལོ་མ་དག་ལ་བྲིས་པ་ཡི། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལུ་
ཉིའི་སྒྲུབ་སྒྲོར་སྟགས། བྲེགས་པར་བཞུགས་མིང་ཆེ་བཅུན་ས་སྒྲུ་པ། བོང་མ་
ལ་དང་མཁས་གྲུབ་ན་རིམ་གྱི། དབུ་ལོན་བཟའ་གདུང་དང་དམ་ཆས་སྟགས།
བརྩོད་གྱིས་མི་ལོང་མཁས་གྲུབ་པ་ལ་ཆེར་གྱི། རྟེན་ཆས་ས་སྒྲུ་ལྷ་དམ་ཆས་
དང་། མཁོན་རྒྱུད་གསེར་གྱི་སྟེགས་བམ་ལ་སྟགས་བཞུགས། ཆོས་སྒྱུའི་རིང་
བསྐེལ་གཞུངས་སྟགས་བརྩོད་ལས་འདས། བཀོད་སྒྱུན་བང་མཛོད་གཞུངས་
ལོག་ལྷོ་བར་བཞུགས།

པད་གདན་རོལ་སྤྱིང་གར་ལྷ་བརྒྱུད་གྱི། བསྟན་དགའི་
རྒྱ་པའི་འཁོར་ལོ་འགྲུགས་ཆིངས་ཅན། བཞན་དང་མ་འདྲེས་གཞུང་བཞིན་
ཤེས་པས་འཛོག་ ཇི་བཞིན་ལྷ་བརྒྱུད་སྒྱུ་ཆད་གཙོ་བོ་ཡི། བྱེད་བྱེད་ཕྱི་བའི་
ཚུལ་གྱིས་ཆང་བར་བཞུགས། ཇི་མཚུངས་དཔའ་བོ་བྲམ་གཞུགས་ལུ་མ་བཞི་
བཅས། ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་གནམ་ལྷགས་དེ་ཆེ་ལེ། ཇི་ཡང་སངས་སྤྱིང་པད་
སྤྱིང་རྒྱ་སྤྱིང་། ཆོས་དབང་ཁང་ཁྲམ་ཀུན་སྤྱིང་སྤྱིང་པ་དང་། བསྟན་དབང་
སྟགས་འཁྲུལ་བྲལ་གཏེར་རྩི་ལེ། ལུ་མ་ཆེན་དབུའི་ནང་ཆོས་སྒྱུ་ལུ་མ་ཆེན་སྒྱུ།

ལེ་མེར་ལས་གྲུབ་ཕྱིན་རྒྱབས་གཟི་འོད་འབར། བསམ་གཞུགས་དབྱ་ལ་གསང་
འདུས་ལེ་མེར་ལས། སྐྱབ་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་པའི་དོ་མེད་སྒྲ། ཟུང་
མཚར་ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་ལྷ་བུ་དང། ལས་གཤིན་སྤྱགས་ཀར་རྫོན་དམར་
ལས་གྲུབ་པའི་གཤེད་དམར་སྒྲ་ལོགས་ལེགས་པར་བཞུགས་ལགས་སོ།

འཕེལ་གཏུང་གཅོར་གྱི་ཀུན་ལའང་གོང་དང་མཆུང་སྟེ། ལས་
བཞིའི་རྟེན་གཏོར་ཐུན་མོང་ཐུན་མེན་གྱི། རུ་མཆོན་ལ་སོགས་ནས་དྲུག་རྟེན་
གྱི་ཆོག་སྟེ། ཀུན་ཆད་རྒྱ་དངོས་ནང་རྟེན་ཐུན་སྟུམ་ཆོག་སྟེ། རྟེ་ལ་རིན་ཅན་
གནས་གནས་ར་རྟེ་རྟེ་འཆང་། རྟེ་དབང་གྱི་དག་འཕེལ་སྟེ་ཕའི་འཕྱུང་གནས་
གྱིས། བཟང་པོ་དྲུག་ལྟ་རབ་གནས་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་སྟེ་
བརྒྱད་ཟབ་མོ་ཡི། བཟང་དུས་ལྟེ་མ་བདུན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ། རྟེ་ཆོག་རྟེ་
ལ་དེས་པར་སྟེ་མ་རྟེ་པའི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རབ་གནས་ལྟེ་སྟེ་པར་གནང་།

དབངས་མེད་གི་ཁྱད་པུང་དེ་རྟེན་ལུ།   བེ་སྤྱོད་ཡིད་བཞིན་ཅོང་བུ་བཟུང་མེད་
 བཅས། །དེས་དང་བཀྲིས་སུ་མེད་པའི་རྟེན་གྱི་མཆོག། །རྒྱུད་གསུམ་འཇགས་པའི་
 ཆོག་ས་རྣམས་པད་མཆོ་ལ། །ངང་པ་རི་བཞིན་རྟག་པར་སྒྲིབ་བཞིན་འདུ།

སྲིད་དང་ཞི་བའི་རེ་སྒྲོན་ལེགས་ཚེས་ཀྱི། རེ་བ་ཀུན་སྐོར་བསམ་འཕེལ་རིན་
 པོ་ཆེ། །དང་དང་དམ་ཚིག་ལྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རི་ལྗང་ལས་བཙུལ་
 འབད་མེད་ལྷུང་གྲུབ་པ། །བདག་གི་འང་མུངས་པས་གྲུབ་པའི་ངས་པ་རྟེན། །

༥ དེ་བཞིན་པད་དཀར་ལྷར་བསྐྱལ་ས་ལྷུ་འདྲི་ཏིལ་ ཁང་གི་བཀའ་དངོས་
མདོ་སྐྱལ་ས་ལྷུར་རོ་ཅིལ་ ཁང་ལྷུར་ཁེས་གྲགས་པུ་མྱི་བརྒྱ་དང་གསུམ།

ཐུབ་གསུང་འཕགས་མཆོག་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མ་ཡིས། རྟེན་པ་བཀའ་དཔོན་ས་
འགྲེལ་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་པ། དབུ་བཅམས་གངས་རྒྱུད་ས་བསྟན་པའི་
བདག་པོ་ཆེ། ས་ཆེན་གོང་མ་ལྷ་ཡི་གསུང་རབ་ལ། རྟེན་པ་གྲགས་སྟེགས་བཅ་
བཅོལ་གཞན་ཡང་ནི། རྟེན་པ་པོའི་ཆོག་འདི་རིགས་དང་རིག་གནས་སྟོང་། ཆོས་
སྐྱོན་མི་ཟད་པར་གྱི་སྟོལ་པར་ཕྱེས། རྟེན་པ་གྲགས་ཀྱང་མཁས་བཅུན་བཀའ་
དབང་པ། རྟེན་པ་ཆེ་དང་སེ་དུ་ཐམས་ཆད་མཐུན།

སྟོགས་པ་དབང་པོ་ཀམ་དཔལ་གྱུ་དང་། ལྷན་པོ་ཚུ་པ་བྱིས་སེན་
ཆེན་པ་སྟེགས་ཀྱིས། དབུ་དག་སྐྱེས་ཞུས་དག་འབྲུ་གཟུགས་པ་སྟེགས་པ། །
ངོ་མཆར་འགྲན་བྱལ་སྟོལ་ལྷན་ཡིད་རབ་འཕྲོག། རིས་བྱལ་བསྟན་འགྲོའི་རྒྱན་
མཆོག་ལྷ་ན་མེད། རྟེན་པ་རྟེན་དུ་རྒྱན་ལྷན་མཆོད་པའི་སྟེན། རིན་ཐང་ཆད་
བྱལ་མེད་ཀྱི་སྟེན་གྱི་རིགས། རྟེན་པ་སྐྱེས་བའི་དེ་ཞེས་སྟོས་པ་སྟེགས། དངོས་
གཙང་ཆད་མེད་དག་ཆོགས་མཛད་མེད་བསྟན།

དེ་དག་སྐབས་སུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱན། དབུ་གསུམ་དེ་ཡིས་མ་
སྟེགས་སྟོང་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ནམ་དག་དངོས་གཞི་ནམ་དགར་གྱི། རྟེན་པ་
ལྷན་རིགས་ཆད་མས་གྱུ་པ་ཡི། ཆོག་ནམ་དག་གྱུ་ནས་དུག་བྱལ་གྱི།
བསྟོན་ནམ་པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པ། འདི་འདྲ་སྟོན་བྱུང་སྟེས་བྱས་
སྟོབས་དང་། ལྷན་པ་མང་པོས་བཅམས་པར་མ་ལུས་ཤིང་། ལས་དེར་འཕྱག་
ལ་མི་སྟོབས་པ་འདི་འདྲ། ལྟོང་པོ་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་དག་འཕེད་པར།
འབད་མེད་གྱུ་པར་མཛད་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། རྒྱལ་སྐུ་བསྟན་འགྲོའི་

མཐོན་དུ་གཏོན་མི་བླ་ཏེ་ལྷར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་ནས། བསྟན་
པའི་ཅ་བ་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི། རིས་གཟིགས་ཤོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དམ་
པ་རྣམས། ལྷན་བྲངས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ།

༔ རྩེ་འབངས་མང་འཕེལ་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ཀྱི། ཁང་
ལ་གང་འཆོམ་ཐེག་གསུམ་ལམ་ལ་བཀྱི། ལྷན་པར་རིགས་སྒྲས་དམ་པ་མཆེད་
ཀྱི་དབུས། རྩེ་འབངས་དུ་མ་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་བསྐྱུབས། ལྷ་སྒྲས་ཏེ་འདི་བཞིན་
ལྷ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་འཇུག་དཀར་ཆག་ཏུ་ཞིབ་གསལ་བཤོད་ཡོད། ལྷན་ཆོགས་
བསྟན་པས་རང་ལུགས་ཀྱི། ཆོས་རྒྱུད་ཆོག་ཐུགས་ཟིན་ཆོགས་ཀྱི་དབུས།
བསྐྱེགས་སུ་ཐེབས་བསྐྱུལ་ལྷ་སྒྲས་རྒྱ་མཚོ་ཡི། རམ་ཚན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་
ཆོག་སྟེགས། ཐུགས་འཛིན་ལ་སྟེགས་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་གདམས།

སྤྱི་ཆེན་སྤོན་ཕྱོད་རིམ་འཕྱོད་དུས་བཞག་པའི། རམ་ཚན་འབྲུལ་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་མཚོད་གཏོར་རྒྱག་སྟེགས། ལྷར་ལས་ལྷག་སྐབ་ལོ་ལྷར་
རིམ་གཉིས་ལ། བཙུན་པའི་དགེ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཆོས་མཐུན་ཀྱི། ཡོན་སྟོབས་
ཡི་དམ་མང་པོའི་སྟེགས་བཞུགས་པ། རྒྱུད་བྱུར་བསགས་བཅུག་སྐབས་སུ་རིས་
བྲལ་གྱི། རྩེ་ལ་ཏེ་འདི་དག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དམིགས་པ་ལས། རྒྱུད་སེལ་
ཁོན་འཕྲུལ་ལ་མ་ཡིན། བསྟན་འཕྲོའི་བདེ་ཐབས་ཆོག་འཕེལ་གས། དག་དང་
མདོ་སྒྲ་མང་པོ་ཁྱིེ་འབྲུམ་ཐེར། ཁགསུང་བསྐྱུལ་ལ་སྟེགས་ཟང་ཟིང་དངོས་པོ་
ཀྱི། དགེ་ཅ་ཁོན་འཕྲུལ་བཏང་ལྷན་པར་དུ། རྒྱུད་སྤེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་
དུས་འཁོར་ལོ། རྒྱག་བརྒྱ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། རྐབ་མཚོད་ར་

འཕོ་ཆུ་པོ་གཉིས་འབྲེས་པ། ཀྲུན་མཁུན་བུ་སྟོན་ཆེན་པོ་འཕྲུག་ལེན་བཞིན།
 བཀ་རྒྱར་ཆག་མེད་དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་པ། བོད་མ་དབང་པོ་འཕྲུག་ལེན་ལྟན་
 དཔོན་སྐུ་ཀྱི། བྱུགས་དམ་ལལ་འོན་དང་བརྒྱད་བརྟན་སྤྱད་མཆོག། བཀ་པོ་
 ཆེ་གཉིས་སྒྲིན་གྲོལ་རིམ་གཉིས་དང་། རྣམ་བཞི་ལྷན་ཚུལ་བྱིན་དང་གསང་
 པའི་སྐོར། ཆ་ལག་ཀྲུན་ཆང་སྤྱིད་ཞི་དཔོན་པ་ཀྲུ། གཅིག་ཆར་སྐྱབ་ལུས་
 མ་ལས་བྱུབ་པ་ལ་མོ་ཆེ་ལྟེ། སྤྱོད་ལུས་མ་གྱུར་སྟན་བརྒྱད་སྟོན་བཤད་པའི།
 བརྒྱད་པའི་ཕྲག་ལེན་རི་བཞིན་ནག་པོ་ཆེ། བྱུར་ལལ་བཀའ་སྤྱོད་བཅས་པའི་
 གཏོར་བསྟོད་དང་། བསྐྱར་བཤགས་ཕྱིན་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་སྟོན་ལ་སོགས་པ། རྒྱན་
 དུ་ཆག་མེད་འཕྲུགས་དང་དུས་སུ་གཟབ།

རྗེ་བཙུན་བོད་མའི་བཞིན་པ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི། བྲག་པོ་གཏོར་མས་
 བསྐྱོག་པ་དཔོན་ལྷི། འཕྲུག་ལ་ལོ་སྟར་ཆག་མེད་རྒྱན་བཞག་མཛད། ཇི་དག་
 དབང་ལུང་སྟོན་བཅས་སྟོན་མེད་ཀྱི། བྲག་ལེན་མཐའ་དག་འབྲུལ་འཁྱེད་
 དང་བཅས་པའི། སྟོལ་ཀྲུན་བདག་གི་སྒྲ་མ་གནས་གསར་ཟླ། ཇི་རྗེ་འཆང་
 དབང་ལེགས་པའི་མཆོན་ཅན་གྱིས། ཞིབ་བསྐྱུལ་དཔོན་ས་བཅད་བཀའ་འདྲིན་
 ཆེ་བར་མཛད། རྩུགས་འདིའི་བསྟན་འཕྲོར་བྱུང་པར་བྱུགས་བསྐྱེད་དུ། སྐྱེས་
 ཆེན་ནམས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལུང་དོན་དང་། བསྟན་པའི་གཞི་བཙུགས་ཆོས་
 རྒྱལ་བོད་མ་ལོས། བྲགས་བསྐྱེད་རི་བཞིན་གདན་ས་སྟོན་བཙུན་ཀྱི། རྗེ་པོས་
 སྟོན་བར་དཔོན་ས་བཅད་བཀའ་འདྲིན་སྟོན། ཇི་སོགས་འཕྲོལ་བདེ་སྐྱེད་འབྱུང་
 བལྱ། ཆ་ལག་གཅིག་བྱ་བྱུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ། ཇི་དོས་དང་བརྒྱད་ནས་

ཕན་ཁིང་ཕན་གྱིར་པའི། མཛད་པ་མཛད་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ། མཛད་
འདི་དོ་མཆོར་མཛད་ཕྱིན་གསུམ་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་ལ་
མེས་དཔོན་གསུམ། བསྟན་སྤེལ་གྱུབ་པ་བརྟེན་ལ་དཀར་པོ་གསུམ། དངོས་
མཚུངས་དོ་མཆོར་རྒྱ་མཆོའི་མཛད་པ་གསུམ། ལུས་ལྡན་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་
བསྟན་འགྲོའི་མགོན། བྱིས་པའི་ ༼སྐྱེ་ཆེས་ཚུན་མི་གན་དུ་ལྷན་དང་མ་འདྲེས་པའི་
མཛོན་རྟགས་ཆོས་རྒྱལ་དེ་དུས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་དུ་གོང་གི་
སྐྱེ་བྱིས་པ་དག་མཛོན་སུམ་མིག་མཛོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་རྟགས་སོ། བཞུན་ཡང་ལོ་
རྒྱུས་ན་མས་སུ་དེ་སྐབས་ལུས་ཅན་གྱིས་སྤྱིང་ནས་དད་ཅིང་འདི་ཕྱིར་སྐབས་གནས་
སུ་བཟུང་ཞེས་འབྱུང་བས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱས། རྒྱལ་འཛིན་བྱིས་པའི་སྤྱིན་དང་བྲལ།
ཆོས་ལྡན་བསྟན་སྐྱོང་ཆོས་ཚུགས་གཙོ་བོར་མཛད། བསྟན་པ་ཆེ་རིང་དངོས་
བརྒྱུད་རྒྱལ་བསྟན་ལ། ཡན་སྟགས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཉིད་དུ་ངེས།

དེ་ལྟར་རྒྱུངས་འདིའི་མཛད་ཕྱིན་པ་ལ་ཆེར་ཞིག་ རྟགས་
ནས་དུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས། བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་སྟགས་
པོར་འཕེལ་དང་། རྩི་བཅུན་ས་སྐྱའི་པོར་མ་ལུ་ལ་སྟགས། ཞལ་གཟིགས་ཕྱི་
ནང་དོ་མཆོར་ལྟས་དང་བཅས། བཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྟར་
ཚུལ་བསྟན། པོར་གི་ཕུར་བཞུག་དུང་ཆ་སྐྱ་གདུང་གི། མཚོན་རྟེན་གཟུངས་
གཞུག་རབ་གནས་སྟགས་ཀྱིས་མཆོན། མཛད་སྒོ་མཐའ་དག་གནས་གསར་
འཇམ་མགོན་རྩེས། བཀའ་འདྲིན་ ༼འདི་བཞིན་ས་ཆེན་གྱི་སྒོས་མཛད་པའི་གནས་
གསར་ན་མཐའ་དུ་གསལ། སྐྱོང་ཁིང་པོར་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱས། ལྷ་ཆེན་ཕུན་

ཚོགས་བསྟན་པ་མཆོད་ཞལ་གྱིས།   དཔོངས་རྫོགས་དབུས་གཙང་ལམས་
སྐུ་མཆོད་ལྟུང་དཔེ་སྟུང་ལྟུང་བྱུང་མཛད།

ཨྌ་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་གང་གི་སྒྲུལ་ཁྲིལ་
མི་དབང་བསོད་ནམས་མཐོན་པོ་དང་། འཕྲིང་བ་སྤྲོ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱ་གཞིན་སྤྲེལ་སྤྲོ་ལོ་སྤྲེལ་ཆུ་མཆོ་པ། རྩི་བཅུན་དབྱངས་ཅན་སྤྲོ་པ་མ་
ནམ་པ་བཞི། རོ་བྱང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྟེང་དུ་བཞུགས། ལྷན་གྲུབ་སྟེང་དུ་
ཡབ་རྩེ་རི་སྤྲེལ་གམ་དུ། རྒྱལ་ས་ཕེབས་སྤྲེལ་ཡི་རིམ་གྱོ་རྒྱན་ཞུགས་པ། རྒྱལ་པའི་
དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མཆོ་དང་། རྩི་རྩལ་པ་པར་མདོ་སྟེང་དང་། རྩི་
དཔལ་རི་སྤྲེལ་མ་མཆོག་གནས་དབྱང་སྤྲེལ་མཆོག། མཁའ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་
ཡར་རྒྱངས་པ། ཀའས་གསར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་པུ་རྩི། མི་དུ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྩི་དཔོན་མཁའ་བཅུན་པ། རྩི་
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལས་ཟབ་ཆོས་རིགས། རྩི་མ་གསན་ཅིང་འགའ་
ཞིག་ཉམས་བཞེས་གནང་།

མཆེད་ལལ་ཀུན་གྱིས་གྲི་འདོན་བྱང་པར་དུ། སྤྱན་ཆོག་ས་བསྟན་
པས་རང་ལུགས་ཆོས་རྒྱུད་དང་། སྤྱད་དཀྱིལ་གཞུང་དོན་སྤྲུགས་འཛིན་ཀྱི་བྱ་
ཆེན་པོ་ལོ་ཆེའི་བསྟན་འགྲུར་དཀར་ཆག་སྤྱིན་བདག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་གསལ་པོར་
ཡོད། དེ་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཕེབས་ཁ། ཁྲོ་ཤོས་པས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་ཆོག་པའི་སྒོར། ཀའུང་
དོན་དང་བཅས་སྤྲུགས་འཛིན་སྤྲུག་ལེན་བཅས། དེས་པར་མཛད་ཅིང་གསོ་
རིག་ཅུང་ཟད་གཟིགས། ཀའུང་ཡང་མཆེད་ལལ་ཀུན་གྱིས་ལུགས་རྒྱུང་གི།

ལེགས་བཤད་ཏུ་མཁའ་ཕྱགས་སྤངས་འདྲིས་པར་མཛད། །དེ་ནི་སོ་སོ་འཛད་
འཕྲིན་བཅོད་པ་ནི།

༥ མི་བདག་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ནི། འོངས་སྤྱད་
གདེངས་ཅན་དབང་པོ་འགྱུར་དང་མཉམ། རྒྱལ་མཆོག་ལྷན་གྲིང་ཁལ་
བཞེས་ལྷ་ཡི་སྤྲུལ། ཆོས་རྒྱུད་མགོན་པོ་ལྷན་མོ་ལཤམ་འཕྱངས། རྒྱལ་མཆོག་
ཆེན་པོ་དབང་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་འགྱུར། ལྷན་རྒྱས་འགའ་ཐར་ལེབས་སྐལ་ལྷ་
མཛལ་ཕྱོག། མཛལ་ཕྱག་ལེགས་ཤིང་ཀུན་གྱིས་འབྲན་བྲལ་གྱི། ལྷན་པས་ས་
ཁྱབ་དབུ་ཡི་མཆོད་གནས་ཀྱང་། ཁོང་སྒོས་ནམས་དང་ཞེ་མི་མཁན་ཆེན་པ།
དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུད་མི་འཕྱུར་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཀམ་མོ་སྤྲུལ་སྤྲུང་མེད་
ཞིང་རྒྱུད་མགོན། ཁངས་རྒྱས་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་གནས་བཀུར།

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་ལེབས་ནས། རྒྱལ་མཆོག་
འབྲུག་པ་ཀུན་སྤྱོད་བདག་ཆེན་པོ་ཆེ། ཞེ་མི་མཁན་ཆེན་ནམས་སྐལ་
རྒྱས་ཆེན་ལ། བསྐྱེད་བཀུར་ཆོས་འབྲེལ་གནས་རྟེན་དགེ་འདུན་སྡེར། མཆོད་
འབྲེལ་ལ་སྐལ་དགེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེར་མཛད། རྒྱུ་ལྷན་ཕྱགས་བཅོན་པོས་ལྷན་མ་
ཆོས་འཁོར་བ། དཔེ་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱོགས་དཔོན་རྒྱུད་ཀྱི། དཀའ་ཤིན་སྤྱོད་
དང་བང་སེར་བང་ལྷང་དང་། དཔལ་འཕྱོར་གྲིང་སྐལ་ལྷན་གསོ་གསར་
བསྐྱེད་མཛད། ལལ་སྤྲུལ་རིམ་གྱིས་བདེ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས། ཀུན་
བརྒྱུད་མཛད་ཕྱིན་རྒྱུན་སྐལ་ཅང་མ་འཕེལ། དེ་ནི་མཛད་སྤྱོད་མི་ནག་པལ་
པ་ཡི། འདྲ་མཚུངས་ཏུ་ཅང་གནང་ཆེས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད། འབྲུགས་ན་ཆོས་ལྷན་

བསྟན་གདུང་དེ་བཅས་སྟེ། འཕྱར་བའི་རྒྱར་གྱི་མི་དགའི་འབྲས་ཀྱིས་སོ།

༩ སྒྲུ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པ་གང་དེ་གི། འཇམ་མཐོན་
བཀྲའི་སྟུང་ཕུབ་མཐུན་སྟོབ་དུང་། རབ་བྱུང་བསྐྱབས་ཤིང་མཐུན་པོ་ཆེན་
པོ་དེས། ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་གསེས། ས་ལྷག་ཡབ་རྩེ་
དམ་པའི་དཔོངས་རྩོགས་སྟེ། དབྱུང་གཙང་ཕྱོགས་ལེབས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན། སྒྲུ་པ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བོད་རྩྭ་སྟེ་དགའི་སྐྱབས། འཇམ་དཔལ་
རྩོུ་བསྟོད་ནམས་རིན་ཆེན་སྟགས། འབས་པད་གཙུག་བསྟན་གསུང་ཆོས་
བཀའ་འདྲིན་ཞུས།

ཁྱད་པར་ཞེ་མི་གདན་རབས་སོགས་མ་པ། འཇམ་མཐོན་དཔལ་
ལྷན་ཆོས་རྒྱུང་གང་དེ་དེ་དུང་། རྟོངས་རྩོགས་དགེ་སྟོང་བསྐྱབས་ཤིང་ཐེག་
ཆེན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་མྱིན་བྱེད་དབང་དང་བྱིན་ལྷབས་སྟགས། ཁྲོལ་བྱེད་
ཁྲིད་གྱི་ཡང་ཅེ་བུ་པའི། མན་ངག་ལམ་འབྲས་ཚོགས་བཤད་རྟོངས་རྩོགས་
གསན། ཆོས་འཁོར་ནམ་གསུམ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེད་དང་། ཞེ་མི་ཆོས་ལྷན་
གནས་བཟན་མཚོག་ནམས་ལ། མཚོད་འབྲུལ་སུམ་ལྷན་འབྲུལ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ།
གསེར་དབྱལ་ཇ་དང་པོས་དར་ལ་སྟགས་གྱིས། བསྟན་བཀྲུ་འབྲུལ་འོད་
བསམ་ལས་འདས་པ་མཛད། ཡབ་རྩེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་བྱང་གི། བྲིན་
ལས་མཚོག་ཏུ་རྒྱུང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ། མངའ་གསོལ་འབས་བཟན་ཆོག་གི་
རིམ་པ་ནམས། ཡར་ལྷུངས་ ༼འདྲིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཁྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་འཕྱར་
དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་༽ འབས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིས། མངའ་གསོལ་

བཀྲའི་མེ་ཏོག་འཁོར་བར་མཛད། ཏེ་བཞིན་དབང་ཕྱོགས་འཇམ་དབྱངས་
 ཀླུ་པོ་ཡིས། མདོ་སྤྲུང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་ཆེད་བསྟགས་གྱི། རྒྱལ་འཕུང་
 འཇམ་པ་གསེར་ཐམ་ཆེན་པོ་སྟེ། ར་གསུམ་སྒྲ་བྲལ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་
 ཏུ། ལྷུར་ནས་ཡབ་ཇེ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཡི། དུག་རྒྱུན་རི་བཞིན་ལུགས་གཉིས་
 སྟོལ་མཐའ་དག། མ་ཉམས་ལེགས་པར་སྒྲིང་བར་མཛད་པ་དང་། ལྷུང་པར་
 དམ་ཆོས་དགོངས་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེ། རུར་བཀོད་གནང་བའི་འཕྲོ་ཀྱན་མཐར་
 ཕྱིན་མཛད། ར་ཞུན་ཡང་རིག་གནས་སྒྲོར་སྟགས་ཐུབ་བསྟན་གྱི། རཅས་སུ་
 ལྷུར་པའི་ཆོས་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྟེ། ལྷུན་བརྒྱུད་རྩ་ཆར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི།
 ལུགས་སྟོལ་རྗེ་ཇེ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི། སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱུན་བཅུ་གསུམ་
 དེ་ཡི་དབང་ལུང་དང་། དུག་ལེན་ཞིབ་ཞིབ་ལྷ་རིགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།
 ཡར་ལྷུངས་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་མཆོག་གིས་མཛད། ར་སྟན་འཕྱར་བཞུགས་
 རང་དང་འབྲེལ་འདྲུ་ལང་ཆེ། སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་ཉམས་གསོ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 གནང་། སྒྲེ་འཕྲོར་རྟག་ཏུ་འཆོ་བའི་ཉག་རོང་གི། དཔུང་ལ་གཡུལ་ཆེན་འཇུག་
 བས་སྟེ་བཀོད་མཛད།

གོང་གིས་བཀས་མངགས་གཙང་བྱ་དབའམང་དུ། སེབས་ལ་བོད་
 དཔོན་མཐའ་དག་མཇལ་བུ་ལ། འདྲོམ་སྐབས་རྒྱལ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱང་
 སེབས་ཆེ། ཏུ་ཞིང་ཆེན་པོས་གུས་འདུད་གཟེངས་བསྟོན་གནང་། རྣམ་དཔྱོད་
 དགོ་སྟོབས་ཀྱན་གྱིས་འགྲུན་སྒྲ་བྲལ། ར་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་སྟན་པས་ཕྱོགས་
 ཀྱན་བྱལ། སྤྱིག་ཅན་རྒྱལ་པོས་གཙོས་པའི་ལྷུང་ལོ་ཅན། རྣམ་པ་མེད་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་སྦྱོར་པ་ས། སྟོབས་སྐྱབས་སྦྱོར་གྲགས་རབ་འབར་རྟོང་ཆེན་
 གྱི། བརྒྱད་པ་ནང་འཁྲུགས་འབྱུང་པ་མགོ་བྱེད་མེད། ཆབ་འབངས་བྱས་
 པ་སྟོང་པོ་བྱང་ཡིན། ས་སྦྱོང་སྤྱི་མཐོང་བཞིན་ནམས་སྟོབས་ཆེན་པོའི། ཆལ་
 ལས་གཅེན་པོ་མེ་བདག་དབྱང་གཡོས་ཏེ། ལྷན་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་དབང་བྱས་པོ་
 བྱང་བཟུམ། ཏེ་ལྷ་ཆོས་སྤེལ་བྱང་ཞེས་འདི་ལོ། ཏེ་བཞིན་བྱང་འཕྲོག་ཕྱོགས་
 གྱི་ཆོ་ཕུན་འགའ། རྟོན་བཞེན་སྤྱི་མཐོག་གི་ཞབས་པད་ལ། སྦྱི་པོས་གཙུག་
 བུད་འབངས་སུ་གྱུར་ཞེས་ཐོས། ལྷན་གྱི་བཞེད་གི་སྤྱི་བྱང་ཆེན་པོ་ལ། ཉམས་
 གསོ་བཞེད་ལེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་གསར་བསྐྱུན་སོགས། ཡབ་མེས་ཐོང་མའི་སྐྱབས་
 བསྐྱེད་མཛད་པའི་རྒྱུ། རྒྱལ་བསྐྱུན་སྤེལ་སྦྱོང་བསྐྱུན་འཛིན་སྤེལ་བཅས་གྱི།
 སྤོན་ལས་གྱེན་འདེགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱུན་འཛིན་ཕྱོགས་ལྷུང་བུལ་བའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱང་པོ་ཡིས། མངའ་རིས་ཁོང་འཇགས་བདེ་ལ་ཉག་སྦྱོང་པའི།
 མཛད་དགོངས་ལྷུང་བཞེས་ངང་ནས་བདེ་བར་གཤེགས།

༥ སྤྱི་མཐོག་པོ་སྟོན་ཀྱི་མཆོན། སྤྱི་མཐོག་ཕུན་ཆོགས་
 བསྐྱུན་པ་དབྱས་གཙང་དུ། ཁེབས་ཆོག་དན་སའི་ཁུར་བཞེས་རྒྱལ་ཆབ་
 གནང། ཕྱིར་ཕེབས་གྱུར་ནས་བཀའ་མཆོས་རྒྱུ་དང་། འཛོམས་ཐོག་པོ་བྱང་
 ཆེན་པོར་བྱུར་བཞུགས་མཛད། ཏེ་སྤྱི་མཐོག་ཐོང་སྦྱོང་དག་དང་ཨེ་མི་པ། ཏེ་པལ་
 ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་མཁས་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྩེ། བསྐྱུན་འཛིན་རྩེ་ལ་སོགས་སྤྱི་མཐོག་
 བཀའ་ཁྲིམས་ཡང་དབྱས་གཙང་གྱི་ས་མཆོག་ཏུ་ཕེབས། ཐོང་ས་ཏེ་བུན་པ།
 མཆོག་དང་དཔལ་ལྷན་ས་སྦྱུ་པ། ཏེ་འགྱི་བསྐྱུན་འཛིན་དམ་པ་མཆོག་ཉམས་

ཡས། རབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ། རྒྱ་ཆེན་རིག་ཆེན་
མི་འགྱུར་རྒྱལ་མཆོན་པར། རྒྱ་ཆེན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་སྦྲེལ་དང་།
དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གནང་བྱིན་སྒྲུབ་མདོ་སྤྲུག་པ་བྱུང་། རྒྱ་ཆེན་དག་ལམ་
འབྲས་ཟབ་ཁྱིད་ལེགས་པར་གསན། རྒྱ་ཆེན་པའི་ལལ་སྦྱིན་དོ་བོ་རྣམ་གཞིས་
གཅོས། རྒྱ་ཆེན་གཙང་གནས་ཉེན་རྣམས་དང་རིས་བྲལ་གྱི། མཁན་སྤྱོད་ལྟེ་
ལ་མཆོད་འབུལ་བསྐྱེད་བཀྱུར་སྐྱོམས། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྱི་ཆེན་སྒྲུབ་ལེགས་སྐྱབས་
བཞིན། རྒྱ་ཆེན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་གནང་བར་མཛད། རྒྱ་ཆེན་བྱིས་སུ་
རྒྱ་ཆེན་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་སྦྲེལ་སྐྱོམས། རྒྱ་ཆེན་པའི་ལལ་སྦྱིན་པའི་ཆོས་འབྲེལ་གསན་པར་
གནང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོས་མཆོན་ཅན་གང་གཤེགས་ནས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་ལྟེ་
ལེགས་གདན་པའི་ཁྱད་པར་བཞིས་སྤྱོད། རྒྱ་ཆེན་དང་བསྐྱེད་འཛིན་བསྐྱེད་བཀྱུར་
མཆོད་འབུལ་དང་། རྒྱ་ཆེན་དང་དུས་ཀྱི་དུས་མཆོད་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་རིགས། མཛད་
རིས་སྤྱོད་བྱུང་འཕེལ་རྒྱས་བདེ་ཐབས་སྐྱོམས། རྒྱ་ཆེན་གཞིས་བཀའ་ཁྱིམ་
མཛད་སྤྱོད་ལེགས་མཆོད། རྒྱ་ཆེན་པའི་དག་གིས་སྤྱོད་བཞིན་རྒྱ་ཆེན་པའི་བཞིན། མ་
ཁོར་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་སྤྱོད་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་ཆེན་བཞིན་གསར་བསྐྱེད་
གནང་བའང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྱི་ཆེན་པོ་ལྷན་སྦྲེལ་པ་མཆོད། རྒྱ་ཆེན་
བསྐྱེད་བྱུང་གསྐྱེད་གསྐྱེད་ཆ་བྱུང་དང་། རྒྱ་ཆེན་བྱུང་ལྟེ་ལེགས་སྤྱོད་
མཛད་སྤྱོད། རྒྱ་ཆེན་ལེགས་པའི་ལྟ་མཆོད་དུ་མ་ཡི། རྒྱ་ཆེན་གསར་བའང་ལེགས་
སྤྱོད་ལེགས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་ལྟེ་ལེགས་སྤྱོད་མཆོད་བྱུང་གསྐྱེད་ཅན་དང་ནི། རྒྱ་ཆེན་
གསྐྱེད་ཉེན་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་པོ། རྒྱ་ཆེན་ལེགས་སྤྱོད་ལྟེ་ལེགས་སྤྱོད་

ཡིས། བཞེངས་གནང་ངེ་བཞིན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི། མགོན་ཁང་གུར་ཞལ་
བཀའ་རྒྱུད་བཅས་པ་ཡི། ཁྱིེན་དང་ཁྱིེན་གཏོར་ཆད་དང་མཚན་ཉིད་ལྟོགས།

གསལ་བསྐྱུན་དེ་དག་རབ་གནས་སྤྱོད་མོང་དང་། སྤྱོད་མོང་མེན་
སྟོགས་གནས་གསལ་རྟོག་འཆང་། ཁག་དབང་གུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས། སྤྱིན་རྒྱས་མཛད་ ༼འདི་བཞིན་སུ་ཆེན་གྱུན་སྟོས་མཛད་པའི་གནས་
གསལ་རྣམས་ཐར་དུ་གསལ། ལྷ་ཆེན་གྱི་བསྐྱུན་འབྱུར་དཀར་ཆག་ཏུ་འབྱུང་ཡོད། ཅིང་
གཞན་ཡང་རྣམས་འབྱེད་མཚོག་ ཁི་ཏུ་པ་དང་མཁན་ཆེན་དཔལ་ཚོས་པ། །
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྟོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད། སྤྱོད་གྲུབ་སྟེང་དུ་གཟིམ་
ཁང་གསལ་པའི་ནང་། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་རྟོག་འཆང་དབང་ལ། སྤྱོད་
ཆེན་བརྒྱུད་ཅུས་བསྐྱོར་དང་གནས་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་མཁའ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་སྤྱང་གི། སྤྱོད་བརྒྱུན་དོ་མཚར་ཅན་སྟོགས་སྤྱོད་ཉིད་རིགས། བྱིས་འབྱུར་ལྟ་
ཕྱིར་བསྟོན་པ་སྟོང་ཅུ་ཉེ། སྤྱོད་མཚོག་གསུང་རབ་བཀའ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ། །
གསེར་བྱིས་ན་བཟའ་ལ་སྟོགས་ཁྱུང་འོར་ཅན། བརྒྱལ་ས་གསུམ་ལྟོག་བསྐྱུན་
བཅོས་རིག་གནས་སྟོང་། སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་པར་དུ་བཀོད།

ཆོས་སྤྱོད་སྟོན་མཁན་ཆེན་དཔལ་ཚོས་གྱི། སྤྱོད་གསུང་ལ་སྟོགས་
སྤྱོད་ཉིད་མང་དག་གི། གསལ་བསྐྱུན་མཐུན་ཆེན་བཀའ་འདིན་བསྐྱུངས་
བར་མཛད། ཤར་ཆེན་བཞེད་སྟོང་ཡིད་ལྱུང་ལྟ་བུ་སྤྱང་། ཆས་སྟེ་ལ་
སྟོགས་དཔོན་གནས་གསོ་སྟེལ་གནང་། སྤྱོད་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པོ་དུང་
ཕུར་གཅིག་ཞལ་གསུང་ལ་སྟོགས་རྣམས་དཀར་གྱི་མཛད་པ། སྤྱོད་ཆེན་དོ་

མཚར་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བར་མཛད། ཁྲོར་ལག་ནང་མ་གཤིན་པར་ལེགས་འདུམ་
 གྱི། བཀའ་བསྟུན་གནང་བར་བསྟན་དག་མ་བྱུང་གྱི། མ་ཉེན་མཐའ་མི་རྒྱལ་
 །རྒྱལ་མོང་ཁྲོར་བེ་ལག་དཔུང་བཀའ་གྲུག་སྟེ། རྒྱལ་ལས་ཆོས་སྟེ་འདིར་ཡང་ཞབས་
 འདེན་གྱི། འབ་སྦྱར་ཆོས་ཆེ་དེ་ལ་དཔུང་གི་ཆོག་ལ། ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་
 གཡུལ་ཆེན་བཏེགས་མཛད་ནས། བོད་གི་ལས་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱགས་དང་། ཡབ་མེས་སླ་མ་ལྟ་སྤྱང་མཐུ་རྩལ་གྱིས། མ་བྱུར་རྒྱབ་བཞེན་
 མཐའ་མི་དཔུང་དང་བཅས། རྩ་སྤྱར་མེ་ལ་བསྟེགས་བཞིན་ཐལ་བར་བཏང་། །
 རམ་བཟློག་དྲག་ཤུལ་ཆེར་འབར་ཕྱིན་ལས་གྱིས། འོག་ལྷའི་སྟེ་ཆོག་ས་དོན་
 སྟོང་རྟོག་མར་འཕྲོས། ལྷན་ཀྱང་སྤྲུགས་ལྟ་བུལ་བའི་དབུ་རྟོག་བཅན། ཇེ་
 བཞིན་རྒྱལ་ལེགས་གསོལ་དྲོར་སེར་གྱིས། བཀྱང་རག་སྤུལ་སོགས་ཕྱོགས་
 ལས་ནམ་པར་རྒྱལ། ཇེ་དུས་སླ་མ་ལྟ་སྤྱང་མཆོག་ནམས་ལ། ཇོན་སྤུལ་བཏང་
 རག་མངའ་གསོལ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ།

ཕ་རོལ་ལྷ་ལམ་གྱུར་བའི་སྤྱིབ་སྦྱོང་དུ། ཁྲམ་པ་འགའ་ལྷིས་ཆད་
 ལྟན་ཟབ་གཏོར་ལས། འཇགས་འཕྱོན་པད་དཀར་འཛིན་པའི་རིལ་སྒྲུབ་
 སོགས། ཇེ་གེ་སྤྱིབ་རིགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅེས་ཐོས། ཇེ་དེ་རི་དྲགས་གསོད་
 པ་དཀྱུས་སྦྱོ་ཞིང་། ཇེ་འཇུན་མཆོན་ཆར་མཉེས་པོ་མཛད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་
 སོ་སྟེ་སྤྱི་འཕྲོའི་རྩལ་དུ་མཐོང་། ཇོན་མོང་སྤྲུགས་བདོ་རེ་འགའ་རང་སྦྱོང་
 དང་། མཆུངས་པའི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ལེགས་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ལས། བར་ཁིན་ཆེན་མི་
 འཇུར་རྒྱལ་མཚན་ཇེ་ཆེ་དེས་སོག་གཙོད་རྒྱ་འབྲས་གྱི། སྤང་སྤང་འཕྲོལ་

དོགས་ཕྱགས་ལྷས་གསུང་། རྒྱ་སྤངས་བཀའ་འབུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས་དོམ་ཆར་ཅན་
 ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ཤིང་མཁུན་གནང་། རྩོམ་གྱི་དེ་འདྲ་མཐའ་གཉིས་ལྷུང་བ་
 ཡི། རྩི་འདིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་དྲགས་གསོད་པ་ཅམ་པ་དེ་
 ལས་གཞན། རྒྱག་ཆང་ལ་སོགས་མི་དགེར་ཕྱགས་མི་སྟོ། རྩེ་ལེན་དེ་དང་སང་
 ལྷ་གཟུགས་འགའ་ཞིག་གིས། རྩོམ་པ་རྩུས་མི་ལྟན་ཁིང་དོམ་ལས། རྩེ་ས་
 བས་ཁྱིམ་པའི་ཚུལ་སྟོད་བཟུང་འདི་འདྲ་། རྩེ་པགས་ན་རྩི་འདིར་རྒྱལ་པོའི་
 མཆོན་གྲགས་ཆེ། རྩི་གས་སྟོབ་ལེགས་སྟོན་ཆེད་དུ་མི་ལྟོས་ཤིང་། རྩི་ཕྱགས་
 བཅན་པོས་ཅི་མཛད་ཆོག་མོད་ཀྱང་། རྩི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་བཀའ་
 བཅད་དང་། རྩེ་མེས་ཤོང་མའི་ནམ་ཐར་ལ་དཔོངས་ཏེ། རྩེ་གྲང་གྲངས་བཞི་
 བཅུ་ཞེས་པ་བཀའ་གྱི་བར། རྩེ་བྱང་བཟུལ་ཞུགས་ནམ་དག་ཤོར་ནར་
 མཛད་།

དེ་ཕྱིར་མི་ནག་དཀྱུས་དང་འབྲེ་མཆོངས་མིན། རྩི་འདི་སྤྱངས་པ་
 སྟོན་སོང་སྟེས་བུ་ཆེ། རྩི་ཆེ་འདི་ལ་དོ་རྩི་འདི་ན་ནམས་ཀྱིས། རྩེ་བང་བསྟར་
 དུས་སུ་རྩི་གས་ཤོར་དུས་མཉམ་གྱི། རྩི་ཁིང་མཛོན་རྩི་གས་ནལ་འཕྱོར་དབང་
 ཕྱག་ཆེར། རྩི་པ་མཛོན་ཏེ་ནང་རྩི་གས་ཕྱིར་ཤར་བ། རྩི་མི་སྟེ་ལ་ལོགས་
 རྩི་རྩི་གཙོ་བོ་རུ། རྩི་ལ་ཞུགས་སུ་བ་པའི་ཏེ་རུ་ཀའི་སྟེ་སོགས། རྩི་པོར་
 མཛད་འདིས་བཅད་དོན་ངེས་ཤེས་གསལ། རྩི་ནས་བསྟར་མཆོངས་ལས་
 རྩེ་ས་ནལ་འཕྱོར་དབང་། རྩི་ལ་ཤང་འདུལ་བྱང་རྩི་སེམས་དཔའ་ཆེ། རྩི་
 ཆར་གཙོད་རྩི་འདི་ན་ཅི་བྱས་གཞན་པན་དགེར། རྩི་པ་ཞིག་དེས་

པར་ཡང་དག་ཏེ། །པར་ལེ་ལུང་འཛིན་གཏེར་ལུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་འད། །
 དཔལ་བཅེགས་སྒྲུལ་པས་བསད་ཆད་ཐར་ལམ་འདྲེན། །ཁེས་འབྱུང་གྲགས་
 ཤིང་ཇི་འདི་སྒྲུ་གཤེགས་དུས། །ཤར་ཆེན་ཇིས་ཀྱང་སྒྲེ་གནས་བཟང་ཐོབ་པའི།
 མཆོན་མ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་ཆས་ཀྱང་བཞིན་དུ། །ཇི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་ཞིག་
 དོགས་པ་མེད།

གཞན་དག་འདི་འདྲ་ཇིས་སུ་སློབ་ཟེར་དག། །ཇི་དང་སྒྲེས་སྒྲུངས་
 སྒངས་རྟོགས་མཉམ་དཔོས་ཀྱི། །དེ་མེན་གྱིས་སྤྱོད་རང་གཞན་ལུང་ཁོལ་
 བསྒྲེད། །དཔེར་ན་འདབ་ལྗན་ནམ་མཁའ་འཕུར་ལུས་ཀྱི། །འདབ་བྲལ་འཕུར་
 འདོད་གཡང་ལ་ལྷུང་བའི་རྒྱ། །ཁོ་རྒྱལ་དང་ལྗན་འཛིག་ཆེན་ཁོར་ནར་སྤྱོད།
 དཔོན་པོ་ཆོས་སྤྱོད་མཐོན་པོ་ལས་འཕེལ་བའི། །ཁྱུང་རིགས་ཁྱུང་གཅང་ཡོང་
 བར་དགའ་གཟིགས་ནས། །ཤར་ཆེན་སི་ཏུ་བྱུང་གིས་ཇི་འདི་ལ། །ཁྱུང་སྒྲེལ་
 བྱན་ཞུས་ཞལ་གསལ་ཅུང་མ་བསྒྲུལ།

༥ སྒར་ཡང་ས་སྒྲུ་ཤོད་དུ་བྱན་ཞུས་ཀྱི། །ཁྱུང་སྒྲེལ་གནང་བའི་ལུ་
 བསྒྲུལ་བཀའ་བྱན་ཐོག་རང་འདོད་མ་འཁྲིས་གཞན་ལ་མན་རེ་བའི། །ཁྱུང་
 སྒྲེལ་མཛད་ཤར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲུ་དཔོན་མོ། །ཁྱུང་མེད་སྤྱོད་བྲལ་བཀའ་ཤིས་
 དབང་མོ་ཞེས། །ཁབ་བཞེས་གནང་ལ་ཡབ་ཇི་བཀའ་འདིན་ཅན། །ཀུན་འབྱུང་
 བདེ་དགའ་བཟང་པོ་གང་དེ་འཕྱུངས། །ཇི་དེར་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྒོ་ཤོས་
 ཀྱིས། །ས་སྒྲུའི་ཇི་བཅུན་ཤོད་མ་ལུ་ཡི་དབུས། །ཁྱུང་བརྒྱད་བསྟན་འཛིན་དམ་
 པ་རིམ་ཕྱོད་བཅས། །ས་ཤོར་བཟོས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱད་པ། །ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱོད་

བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མཆོག་ ཁྲ་དེའི་དབུ་སྒར་གོང་དུ་སྟོན་པའི་ཁར། ཁ་ཁར་
 ཆོན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞལ་དཀར་ཅེ། དག་དབང་ཤེས་རབ་ཤར་བ་ཞབས་
 བྱང་མཆོག་ བྱ་ཆོན་དགོ་ལེགས་ལྷན་གྱུ་བ་སི་དུ་པའི། མཆོག་སྤུལ་དཔོན་
 བཅས་ཀུའོག་ཁིང་སྐྱོང་སོགས། ལྷ་མ་བཀུར་ཁིང་གུས་མཆོད་ཆོས་བཀའ་
 བཞིས། མི་ཇེ་སློ་གོས་མཆོན་གྱི་ཀླུ་ཡ་ཆབ་གྱི། ཁྲ་དན་སའི་ཁྱར་བཞིས་མངའ་
 རིས་སྐྱོང་བྱ་ལ། ལྷ་རྒྱན་འཕྱགས་མེད་ཡབ་མེས་བཞེད་པའི་སྟིང་། བསྟན་
 པ་དགོ་འདུན་སྟེ་བཅས་མཐུན་སྟེན་གྱིས། ཞབས་འདེགས་མཆོད་སྟོན་དུས་
 མཆོད་གསར་རྟིང་ཀུན། ཉམས་མེད་རྒྱན་སྐྱོང་དེ་དག་ཡོ་བྱད་སོགས། ཉམས་
 གསོགསར་བསྟན་པོད་དང་པོད་ཆོན་གྱི། ཁནས་བརྟན་བསྟན་དང་དེ་འཛིན་
 མཆོད་བསྟན་བཀུར། མངའ་འོག་རྣམས་སུ་ལྷ་ཁང་གསར་བསྟན་དང་།

ཉམས་གསོལ་སོགས་རྒྱན་སྐྱོང་གནང་བ་དང་། དམ་ཅུས་བྱངས་གཙང་སྟོབ་
 དཔོན་ཆོད་ལྷན་དང་། ཟབ་ཆོས་བསྐྱེད་མེད་ཆོག་རྣམ་དག་སོགས། ལེགས་
 བྱས་འཛོམ་དུས་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཆགས་བཞིན། སྟེ་བདུན་རིལ་སྤྱབ་ཆོས་
 བྱེད་པོ་མཆོར་ཆེ། དན་སོང་སྐྱོང་བ་བཅོམ་ལྷན་ཀུན་རིག་གི། ཅ་ལྷ་སོ་བདུན་
 གྱིས་མཆོན་བྲིས་འཕྱར་སྟེ། བྱད་གཙང་རྟེན་བཞེངས་ཆོད་ལྷན་འགའ་ཞིག་
 གནང་། ཀླུ་ཡ་སྤུལ་ས་དབང་བཟང་པོའི་བྱང་གང་ལའང་། འཕྲུལ་ཕྱགས་འདི་
 ཕྱིར་དགོ་བའི་དབུ་འདོན་རིགས། ཚུལ་ལྷན་ཉམས་ལྷན་སྐྱོང་སོགས་བཀའ་
 འདི་ཆེ། དེ་ལྷན་མེ་རྟ་ས་ག་ལྷ་བ་ལ། ཁི་བར་གཤེགས་ཤིང་དགོངས་ཇོགས་
 བྱ་བ་ཀུན། ཡབ་ཇེ་བཀའ་འདིན་ཅན་དེས་ཡང་དག་མཛད། སྟིང་ཁིའི་ཕུན་

ཚོགས་ཀྱི་འབྲུག་ལེགས་བྱས་སྒོ། བསྟན་འགྲོ་བའི་དགའ་རབ་འཕེལ་ཐར་
 པའི་ལམ། རྒྱལ་བྱང་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་མཚོག་ལྷན་པ། ཡབ་ཇེ་བཀའ་འདྲིན་
 མཚུངས་མེད་མཚོག་དེར་བསྟུགས། དམ་པ་དེ་ཉིད་ས་པག་ལྷམས་ལྷགས་ཀྱི།
 ལུས་མཚོག་རྒྱ་གྲིང་མནལ་ལྷས་ངོ་མཚར་ཅན། ལེགས་བྲིས་ལོ་བྱང་ལྷ་བྱའི་ཆེ་
 མོན་ས། ཁྲི་གཞོན་མདངས་ལྷན་འཆི་མེད་གཞོན་ལྷ་ཡིས། ལག་ན་གསེར་གྱི་
 མདངས་ལྷན་འོར་བུའི་གཟུགས། འདི་ནི་ཁྱེད་གྱི་འོར་སྒྲལ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བྱིན་
 པར་མིས་ཤིང་གཟིམ་སྒྱུ་ལ་མཚོད་ཁྱིའི་ཐོག། ཁོང་ས་ཇོ་ཇེ་འཁང་ནས་བསྐྱལ་
 པ་ཡི། ཁྱེད་ལེན་ལས་གྲུབ་གྱུར་གྱི་མཐོན་པོའི་སྤྱི་ལོ་མར་གྲགས་ད་ལྟ་མེད་གྱི་
 རྒྱབ་ཆེན་འདི་ལོ་སྤྱི། བལྷགས་དེ་གཟི་བཟིང་ཉི་གཞོན་ལྷར་གསལ་ཞིང་། རྣམ་
 འཕྲུལ་གཤིལ་ལས་བྱང་ལྷ་བྱའི་སྒྲུ། ལྷན་བཟིང་སི་སེལ་ཕྱོགས་བརྩུར་བྱལ་པ་
 རོགས། རྩོམ་མཚར་ལྷས་གྱི་རིམ་པར་ཆེས་ཆེར་བྱང་། དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་འདི་ཆོ་
 འཕྲུལ་གྱི། ཁྲི་བའི་ཆོས་ལྷར་འདྲིམ་ཐོག་ལོ་བྱང་བྱ། ཁྲི་འབྲུངས་དེ་ཡང་ལྷ་
 ཐག་ག་ཤལ་གྱི། རྣམ་པར་དགྲིས་དང་མཐོང་བས་ཡིད་སྤོ་རོགས། ཁྲིས་བྱ་དམ་
 པའི་རྟགས་མཚན་མཚོག་དང་ལྷན། དེ་འཕྲུལ་ལྷ་རིག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས། །
 གེགས་སེལ་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་རོགས་སྐབས་ཐོབ་བསྐྱལ། མཚན་དུ་ཆོས་སྤིང་
 དཔལ་འཕྱོར་ལྷན་གྲུབ་གསོལ། དེ་ནས་ལྷ་འཆོའི་མ་མ་རོགས་གྲིས་གཅོས། །
 ཞབས་འབྲིང་དུ་མས་ཉིན་མཚན་ཡེངས་མེད་པར། སྤྱི་ལུར་བཅོན་ཞིང་གེགས་
 སེལ་རིམ་གོ་བ། གཙོ་བོར་ཤར་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། རིན་ཆེན་
 མི་འགྱུར་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་མཛད། གང་དེས་མཚན་ལ་དཔལ་ལྷན་

རྒྱལ་པོར་གསོལ། དེ་བཞིན་ལྷན་ལོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིག་ཆེན་དང་། ཁྲིམ་ལྷན་
 རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་ལ་སོགས་པས། ལྷན་གསོལ་ཆེ་བཀའ་ལ་སོགས་ཆུན་སེལ་
 རིགས། ཆོད་ལྷན་གཟུངས་གཏད་རིགས་སོགས་ཆུན་ཆགས་མཛད། ཁམས་
 ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ས་སྐྱ་པ། འག་དབང་ཀུན་དགའི་སློལ་ཞལ་
 ལྷ་ནས། ཁོང་གི་ལུགས་བྱུང་མཛད་འཕྲིན་འདི་འདྲ་ཞིག ཁན་དན་དག་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡི། ལྷང་གསལ་བསྟན་པའི་མཆོན་། སྤྱི་ཞིའི་དབང་ལྷག་
 ཀུན་འགྲུབ་བདེ་དགའ་བཟང་པོ་ཁམས་གསུམ་དབང་ལྷན་འཛིགས་བྲལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོག་། འདི་འདོགས་པར་མཛད། །

གཞན་ཡང་ས་དབང་གང་གི་སྐྱེ་ཆའི་ཆད་། ཁྱིམ་ཅ་གང་ས་ཅམ་ལས་
མི་བཞུགས་དང་། ཉེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་འཕགས་ལུལ་གྱི་སྒོས་དཔོན་
ལྷ་སྐུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས། རྒྱང་ས་ནས་བྱང་པར་དཔོན་དོན་ལུགས་བསྟན་
བྱ། གསལ་བར་གྱུར་པའི་བཀའ་ཡི་ཐེབས་། དཔལ་ས་སྐྱེ་ལྷ་མ་སྒོས་དཔོན་
ལགས་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲིའི་ནམ་ཐར་མཛད་པར་ས་སྐྱོང་གི་དགེ་སྐྱོར་ལྟན་ཅིག་བསྟོན་ནས་
གསུངས་པར་འདི་དག་གསལ་བར་འདིར་ནམ་ཐར་པར་བསྐོས་བས་མ་ལུམ་བདེ་བཤེགས་
ཀྱིས་དེ་ལོར་ས་ནས་ཕྱིར་བཏོན་ནས་མཛད་པར་མཛད་སྡེང་ཡང་། དངུང་ས་སྐྱེ་ལོགས་སུ་
དཔེ་རྒྱན་ཡོད་ཤས་མེ། ཉེ་དུས་ཀྱི་གསུང་གིས་འགའ་ཤེས་དངུང་ཡོང་བ་མཆོག་། སྒོ་
བསྐྱུལ། རྒྱ་སྐུལ་ཡབ་སྲས་སེར་སྐྱེ་ལོར་ཆོགས་བཅས། ལྟན་ཅིག་ཤོ་བྲང་
བཀའ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུང་ཐེབས། བྱིས་པའི་དུས་སུ་འདྲ་སྐྱེ་བསྐྱུང་བའི་ཆོ། བྱང་
བདག་ལྷགས་དང་གྲོལ་བར་གཟིགས་པ་དང་། ཉེ་ལོ་རྒྱུང་ཕྱོགས་ནས་ཡབ་

ཆེན་གཤེགས་པའི་ཆོ། དེ་ཚུལ་གཏམ་སྒྲེལ་བར་མི་ཤོས་མདོག་ཅན། གསལ་
བར་གཟིགས་སོགས་མདོན་ཤེས་རུང་ཟད་མངལ། ཤིང་ལུག་རྒྱལ་སའི་ལྟེ་བ་
ཆོས་གྲུ་ཆོ། ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་ཕེབས་དེ་སྐབས་ཆིབས་བསྐྱུ་སོགས། གཟབ་རྒྱས་
གནང་ཁིང་ཕྱོགས་འགྲུལ་འགྲིམས་བསྐྱུ་མས་བཅས། གཟིམ་རུང་བཞི་ཁྲིམ་ཅུ་
བཅུགས་གདན་འཇགས། ས་ཕོ་ཁྱིལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་འགྲུལ་མཛད།

༥ ས་སྒྲེལ་དབྱས་གཅིང་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་། དིས་བྲལ་
སྒྲིས་ཆེན་ནམས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་དང་། རྒྱུ་མཆར་རྟེན་མཆོག་ནམས་ལ་
མཆོད་འབུལ་མཛད། དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོར་འབུལ་འགྲེང་སོགས།
གོང་མའི་ཕྱག་སྟོན་ཇི་བཞིན་གཟབ་སྐྱབ་མཛད། གང་གིས་སྒྲུ་ཕྱིར་བསྟེན་
པའི་དབུ་མའི། བདག་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་རྩེ་བཅུན་ཏུང་། དག་དང་
གར་ཆེན་མཁན་ཆེན་རྒྱའི་མཆོག་། དག་དབང་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོ་གར་ཆེན་
དཔོན། བར་རྩེ་རྩེ་དང་ཡར་ལྷུངས་མཆོག་སྒྲུལ་ཞེ། བཅོམ་བརྒྱུད་ཞབས་ཏུང་ཁྱེ་
ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ། དེ་དཔོན་དག་དབང་དགོ་ལེགས་ལྷུན་གྲུབ་སོགས། ས་ལུགས་
འདྲེན་པ་དམ་པ་ཏུ་མ་དང་། གཞུགས་ཁིང་སྦྱོང་ཀུན་མཁྱེན་རིག་པ་འཛིན། །
འཛིགས་མེད་གླིང་པ་ཁྱིལ་གཏེར་བཞོན་སོགས། ཁྱིང་ལུགས་འགོ་འདྲེན་ཀམ་
པ་མཁན་སྟོན། སི་ཏུ་བརྟེན་དང་དེའི་མཆོག་སྒྲུལ། སྐབས་མཆོག་མཆོངས་
མེད་པ་སྒྲུ་ཉིན་ཕྱིང་དབང་། དཔོན་སོགས་སྒྲུ་མ་མང་བསྟེན་ཟབ་ཆོས་བཞེས། །
འཆོ་ཕྱིང་དམ་པ་གྲུ་ཅུ་མཆོ་ལས། འབྲི་སྟོག་རྩིས་སྐར་སྐར་ཡང་ཕན་ཆོགས་
གསལ། ཆོས་གྲུ་འདིར་བཅུགས་སྐབ་མཆོད་འཆམ་གྱི་རིགས། རོལ་མེད་ཕྱེ་

བྲག་སྟོགས་ལ་སྟོན་པོ་མས་གྱི། རྒྱགས་ལ་དགྱེས་ཤིང་རི་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད།
གསར་རྟེན་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་བསྐྱོན་བསྐྱུས་དང་། བཅད་མཚམས་ཚུལ་ཡང་
ཅུང་ཟད་གནང་ཞེས་ཐོས། ཡུམ་མཚོག་དེ་ཉིད་ལཔ་བཞེས་རིགས་གྱི་སྲས།
ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་འབྱུངས་འཕྲལ་གཤེགས་པ་དང་། བཞིས་པ་ཁོ་བོ་བཅས་
ཤིང་གསུམ་པ་ནི། མཁུན་སྟོབས་དབང་ཕྱག་རྒྱེ་བཅུན་དབང་མོ་ལགས།
བཞི་པ་ལྷམ་ཞིག་བྱང་བའང་འབྱུངས་འཕྲལ་གཤེགས། ལ་རྟེན་ཨ་ཁི་དམ་པ་
གཤེགས་པ་ཡི། དཔོངས་རྩོགས་རིམ་པ་ཟབ་རྒྱས་མཐར་ཕྱིན་མཛད།

༥ གདན་སའི་ཁྱར་ལེན་ཡབ་རྒྱེ་མཚོག་གིས་བཞེས། དེ་ཆོ་
རྒྱལ་ལཔ་ཕྱི་ནང་མཛད་སྟོན་དང་། ཁྱབ་འབངས་འཚོ་སྐྱོང་བདེ་ཐབས་བཀའ་
བྲིམས་སྟོགས། བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྟེ་ལ་བསྟན་བཀའ་དང་། རྣམ་
དཀར་མཚོད་ཐེབས་སྐྱོང་སྟེ་ལ་ལ་སྟོགས་པ། ཁྱར་རྒྱན་ཉམས་པ་མེད་པའི་
མཛད་ཁྱབ་སྟོགས། ཁྱད་པར་མངའ་ལོག་ཡུལ་སྐྱོངས་སལ་མོ་ཆེ་ལི། རི་དྲགས་
འདབ་ཆགས་རིགས་ལ་མི་འཛིགས་པའི། རྩོག་གི་སྦྱིན་པ་མཚོག་བསྟུལ་
དགེ་བྲིམས་བཅས། ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱུ་བརྟན་ཐོག་ཆོད་མ། འདི་ཉིད་སལ་
ཆེར་གྲུབ་དང་དབྱལ་དཀར་གྱི། བཅུ་གཅིག་ཞལ་སྟོགས་རྟེན་བཞེངས་ཏུ་
མའང་གནང་། རྒྱལ་བསྟན་དེ་འཛིན་སྟོན་ལས་གདུགས་དཀར་ཆེ། ཁྱ་
ནས་སྤར་འདེགས་ཆེད་དང་ལྷ་བདོའི་འགྲོ། རྩི་ཡི་ཚུལ་བབྱང་ཐབས་ཚུལ་
ཏུ་མ་ཡིས། ཐར་པ་མཚོག་ལ་འཕྱད་དང་བཀྱི་བའི་ཕྱིར། སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་
དཔོས་དབང་ཁོ་ནའི་དུས། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པའི་ཚུལ་བབྱང་སྐབས་དོན་

དོན་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་མངོན་གྱུར་གྱི། སྲིད་ཁྱིའི་དབང་ཕྱག་ཅེས་སུ་
གསུངས་པ་ནི། སྲིད་ནི་མི་བདག་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ནི། འཕྲོ་འཕྲོན་སྒྲ་མ་ཆེ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡི། སྲིད་ལས་དབང་ཕྱག་མཆོག་ཅེས་སྟོན་པ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་
ཅེས་པ་འང་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་སྲོང་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྟེལ་གསུམ་ལུགས་
བྱུང་གི། མཛད་པ་གཅིག་ཅེས་འབྱུང་ཅེས་སྟོན་པ་དང་། བདེ་དག་འཁེས་པ་
དེ་ལྟར་གནང་གྱུར་ན། བསྟན་འཕྲོ་རྒྱལ་ཁབ་སྲོང་བཅུད་རབ་བདེ་དག་ལ།
བཟང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ། རྟེན་ཆ་ཆོག་པ་བཟང་པོ་གོང་འཕེལ་
འབྱུང་ཞེས་སྟོན།

ལམས་གསུམ་སྟོན་བཅུད་དབང་སྲུང་ཅེས་པ་ནི། རྟེ་འང་མཛད་ན་
སྐྱེ་བཅོད་དབང་ཐང་སོགས། རྒྱུས་ཞེས་སྟོན་དང་འཛིགས་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། རྟེ་
ལྟར་མཛད་ན་སྐྱེ་ཆེད་བར་ཆད་ལས། རེས་པར་གྲོལ་ཁིང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
དང་། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་ནི། བསྟན་པའི་སྤྱི་ནོར་
ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེས་དང་། རྟེ་ལྟར་མཆོན་སྐྱེ་རེ་འདི་དོན་ཆོན་ལེ། མཁའ་ས་
འབྱུང་འཇུག་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད། ལྷུང་དོན་དེ་བཞིན་མཛད་པ་ཕྱག་
ཞེས་ཞིག། ལྷུང་ན་མདོ་སྤྲེལ་ལམས་ཀྱི་བསྟན་འཕྲོ་ཡི། རལ་བདེ་འཛིན་མ་མི་
ལུ་ཉག་འཆར་ཁིང་། རྒྱུས་ལྟར་སྐྱེ་པ་བཟང་པོ་བ་གདོན་མི་བ། འོན་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འདོད་པ་ཡིས། རབ་ཕྱོས་གཞན་དབང་བཅོན་པས་
གེགས་ཆེན་སྤང་། རྟེར་བཞེན་ས་དབང་མཆོག་གི་ཕྱགས་དགོངས་ལ། བསྟན་
སྲིད་འདི་སྲོང་གནའ་མི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་། རོ་འཛིན་ལུགས་དང་། བསྟན་

སྤྲུག་པ་ལྟར་པའི་སྒྲིལ་ལྟུང་དབང་བསྐྱར་ནས། སྤྲུག་ནས་དེ་དོན་མདོ་
 སྤྲུག་རང་སྤྱོད་ཀྱི། རྟགས་དོན་འབྲེལ་ན་གཞན་ལས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི། ཆ་
 ལྷགས་གཙང་ཁིང་དཔོན་པ་མང་གཟིགས་ནས། ས་ལྷགས་དགེ་བསྟན་ཕྱི་
 མའི་ཆས་མཛད་ནས། ལྷགས་བྱུང་བཀྱི་བས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་རྒྱུ།
 སྤེལ་བཞེས་གནང་པའང་གོང་གི་ལྷང་དོན་དང་། འབྲེལ་ཆགས་དེ་བཞིན་
 སྤྲུགས་སྐྱར་གནང་བཅུག་ན། སྐྱ་ཆོ་བརྟན་ཅིང་སྤྲུགས་འཆང་འཁོར་འོས་
 རྒྱུ།

ཆོས་སྤྱི་མི་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ཟུ། བརྟན་འགྱུར་འཇམ་
 མཐོན་ཟུ་མའི་མཆོན་རྟགས་ལྷང་། བསྐྱེད་ཆད་མར་སྤྱབ་ཀྱང་བདུན་
 དབང་། འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དོགས་སེལ་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྤྲུག་གཅིག་བྱུར་དུ་
 བཀོད་པ་དེར་གསལ། བཅེན། རྟམ་མོད་འདོད་སྤྱི་ཅན་འགས་བདུད་ལས་ཀྱི།
 སྐྱར་ཐབས་དུ་མ་བརྒྱལ་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི། སྤྲུགས་བཞེད་གོགས་བྱས་ལྟ་
 སྤྲུགས་སྐྱབ་པ་བཤོལ།

མི་བསྐྱུན་བསམ་སྤྱོད་དུ་མས་སྤྲུགས་རྒྱུ་དཀྱུགས། རྟོན་དེས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་ནི། གཞན་ཕན་འབྱུང་ན་ངལ་བ་དང་
 དུ་ལེན། དེ་ལྟོག་བཏང་སྟོམས་མི་བཞུགས་ལུས་སྤོག་ཀྱང་། བཏང་ལ་རང་
 གཅེས་ཞུམ་པ་མི་མངའ་བས། གཞན་ཕན་ཕྱིན་ལས་མི་འོང་དེ་གཟིགས་ནས།
 གདུལ་བྱང་ཁིང་འཕམས་གཞན་ལ་དཔོངས་པ་གཏད། ལྷགས་པོ་ཕྱི་འོར་ཕྱི་
 བལྟས་འཇའ་སྤྱིན་སྤོགས། རྟོམ་ཆར་དུ་མ་རྩེ་ཉིད་སྐྱུ་འབྱུངས་ཆོ། མཆོན་ལྟས་

སྟོན་པའི་གུར་གྱི་སྐྱུ་བརྟན་དེ། ལྷན་དང་ས་ཐུགས་དགོངས་གཏད་སྟགས་
ཡ་མཚན་གྱི། ལྟས་འགའ་དང་བཅས་དཔོན་འཛིན་ཆོས་བརྒྱུ་ལ། རྒྱུགས་སྐྱུའི་
བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བར་མཛད། དེ་ཆོ་དབུས་གཙང་ལམས་ཀྱི་ཕྱོགས་
ནམས་སུ། བོད་གི་དགོངས་རྟོགས་དགེ་སྐྱུ་བ་གདུང་རྟེན་གྱི། ལྟལ་གྱིས་
མཚོད་རྟེན་ །གཡུ་འབྲུག་༽ ལྟ་ལང་བཞེངས་ལ་སྟགས། ལྟམ་མཚོག་བཀའ་
དྲིན་ཅན་དེས་ལྟགས་པར་མཛད།

༥ དེ་ལྟར་ས་དབང་གཤེགས་ནས་ལྟམ་མཚོག་ཟླེ། ལྟ་ལྟམ་
ངང་ལྟལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནས་པར་སྐྱུ་ལ། ཆོ་དབང་ལྟ་མོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་
གྱིས། རྒྱུགས་སའི་ཁྱེད་བཞེས་བསྟན་སྲིད་ཕྱི་ནང་གི། མཛད་སྟོམ་སྲིད་གཙོར་
སྟོན་ཡང་དག་གནང། ལྷན་དང་དུས་ཀྱི་མཚོད་འབྲུལ་དུས་མཚོད་རིགས། །
དག་ཀྱང་སྤར་རྒྱུན་ཆ་མཐུན་ཅམ་དུ་གནང། དབུ་སྤར་བཞེས་པའང་ཀྱུན་
མཐུན་འཛིགས་མེད་གྲིང། ཀམ་མོག་ཁིང་སྤྱིང་ཕྱེད་གཏེར་སྟོན་གཙོས། རྒྱང་
སྟོས་གསར་རྟིང་སྤམ་དེ་དག་དང། རྒྱུན་ཡང་རྟོགས་ཆེན་སྤམ་ཆུལ་རིང་སྐྱུ་
སྐྱེ་ནམ་མཁའ་དང། ལྟ་རིག་ཀམ་མོག་དགེ་སྐྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ། ལྟལ་པའི་དབང་
ཕུག་རྟོག་པོ་ཆེན་པོས་གཙོས། ལ་དཀར་རྟིང་མའི་སྤམ་སྐྱུ་ལ་རྟོན་རྒྱུན་གྱི། དབུ་སྤམ་
རིགས་དང་གསར་འཕམ་དུ་མ་བཅས། རིགས་པར་བསྟན་ནས་བསྟན་བཀའ་
རྒྱུ་ཆེར་བསྐྱུ་ལ། ༥ བྱད་པར་གསང་སྤགས་རྟིང་མའི་བསྟན་བསྟན་
འཛིན། ལྟ་དང་བཅས་ལ་ཐུགས་འདུན་ཅེ་གཅིག་གིས། རྟམས་གསོགས་
བསྟན་སྲི་བྱ་བྱད་ཐོན་དང། བྱད་པར་སྤར་རྒྱུད་འབྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱུན་

མཁུན་སྒོར་ཆེན་པ་དང་མཁུན་བཅེ་ཡི། དཔོངས་གཏོར་བཀའ་འཁུམ་རིགས་
 གྱི་པར་གསར་བསྐྱབ། ཀམས་ཟངས་ལས་ཐུབ་མཁུན་སྒྱུ་ཆེ་ལེགས། ཐེག་
 ཅེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་བཞེས་སོགས། ཁལ་འདོན་དུ་མ་ཆོས་སྒྱུ་རིམ་༽
 རྒྱགས་མཆོད་སྦྱོན་རིགས། ལ་སོགས་རྣམ་དཀར་སྟོབས་གྱི་མཛད་ཁྱབ་ནི།
 མཆུངས་བཤམ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ཆེན་གནང་།

༺ དེ་ཆེ་རྟོགས་མའི་དུས་སྐལ་དམན་པ་དང་། བདག་ཀྱང་
 བ་ཕྱེས་སྒོ་རྩལ་མ་རྫོགས། ཁེམས་མ་མཆོག་ཀྱང་སྒྱུ་དབང་དཔོངས་པ་མཐོ།
 དམ་ཆོད་སྒོན་ཆེན་དཔོངས་གཞི་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། དམ་སྒྲི་དམ་ཅན་༽ཉི་བཀས་
 ཆོས་སྒྱུ་དམ་ཅན་སྒྱུ་ཐེབས་སྒྱུ་བརྟགས་པ། ལ་བརྟུན་ལུང་བསྟན་གྱིས། ཐེ་དགེ་
 བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་མི་དགེ་བའི། རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེགས་པས་ལེགས་ཆོགས་
 རྟེན་འབྲེལ་འཕུགས། བཀོགས་དབང་སོང་དེས་བཀོགས་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་
 བསྐྱངས། མི་འདོད་འགལ་རྟེན་དུ་མ་ཆར་ལྟར་བབས། སེམས་སྒྲུང་ལུལ་
 ལྟ་མ་མཉེས་དང་། མཐའ་ཡི་རྒྱ་འདྲེ་འབྱུང་པོས་མི་སྦྱིལ་བསྐྱལ། རྟོན་བཅུད་
 བསྟན་འགྲོ་རང་གཞན་པན་བདེ་འགྲིབ། ལུམ་མཆོག་གང་དང་མཁར་ནང་
 དཔོན་སྒོན་ཟུང་། བཟང་མཐར་ངན་འགྱུར་བདེ་གཟར་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས། །
 བདག་སོགས་སྒྱེ་འགྲོ་དུ་མཐིན་ཏུ་མནར། རྫོག་ཏུ་མེད་པའི་སྐལ་ངན་ཐུགས་
 བདོ་བར། སྐབས་བབས་བྱུང་འཕྲལ་བདག་གིས་ལུམ་མཆོག་གི། བཞེད་སྒོར་
 གིས་གཅོས་དཔོས་པ་མང་མཐོང་ནས། ཐེག་རྒྱུན་གཙོད་ཕྱིར་སྦྱིང་རྩེ་ཁྲོས་པ་
 ཡིས། དྲག་ཤུལ་བྱ་བས་མཁར་ནང་དཔུང་བཅས་གཏོར། ལུམ་མཆོག་སྦྱུན་

དངས་ཡང་ཡང་ཁྱུ་མཛུལ་དང་། བཞེད་སྒོར་ལེགས་སྤེལ་ནོངས་བཤགས་
གང་དཀྱིས་ཁྱུ་ལ། དཔོན་སྒོར་ཕྱོད་ནས་དབུ་སྒྲ་ནམས་སྤགས་དང་། མཛུལ་
འཛིན་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་ལུ་ར། རྩ་ཡབ་སྤྱིར་དུ་རྒྱུ་འཛིན་ཆོགས་དཔོན་
གཤེགས།

༥ རྩ་བཅུན་དབང་མོ་མོ་མོ་ལྷག་ལ་བལྟམས། བཅུག་ལག་
བྱང་ལ་མཁྱེན་པའི་སྤོབས་པ་རྒྱས། དམ་པ་མང་བསྟེན་ཞལ་འདོན་ཕྱག་སྒོར་
དང་། བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་སྦྱོར་དགེ་བསྐྱེལ་ལ་སྤགས་པ། ལྷ་རབས་དམ་
པའི་ནམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས། ད་ལྟ་འཆོག་ཞེས་བརྟན་པར་བལྟམས་
འདིལ།

༦ གཞན་ཡང་བཅུན་མོར་ཕྱོད་ལྷམ་ལགས་ནི། བདག་
ཆེན་དབང་མཆོན་ལུང་གིས་སྐབས་སྤྱར་ཏེ། མེ་སྟག་འོར་སྤོབས་སྐབས་དེར་
རིགས་རྒྱུད་དཀོན། ཆེན་པོ་འགའ་ཡིས་རྒྱུངས་འདིར་དཀྱར་པོའི་སྤོལ། ཉག་
པོར་བསྐྱར་མོས་ཀུས་ལྷན་དུ་རྫོམ་པའི། སྤྱིད་འབབས་ཐབས་མང་བཅུམས་
ཀྱང་ཀུས་པ་ཟད། ས་པོར་སྒྲ་མཆོས་སྤྱང་མཐུ་ཆེན་ཉིད། རྩོགས་སྤྱང་སྤར་
མོས་མ་ཁེབས་སྤགས་རྩེ་ལས། རིགས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་རྣམ་གསུམ་གཤགས་མེད་ཕྱོད། །
རིགས་པོངས་སྤོ་ལོལ་སེལ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས། བཀའ་བཤམས་སྤྱ་བརྟན་
ཆེ་སྤོས་གསར་བཞེངས་སྤགས། མཛུལ་སྤོ་ལེགས་པའང་མཆོས་མོད་གཅོང་པ་
དག རི་འགའ་ཅམ་མེན་ལུལ་སྤོལ་གཤིས་དན་ཅན། བཅོང་པ་ལྷགས་བྱང་
རྒྱུ་བཟང་དན་རྒྱུད་ཀྱིས། བསྐྱེད་པའི་ཤོན་ཤོར་སྤྱིད་ལ་ཆགས་ཆེའི་རྒྱུ། །

གཏན་དོན་ཞལ་གཤེགས་སྒྲིགས་མའི་རང་རྟགས་སོ།   ༥   གཞན་
 ཡང་ལྷགས་ལ་ལྷམ་ནི་མི་ཆེན་རིགས། ཡ་རབས་བཞུགས་ཚུལ་བཅུན་ཁིང་
 མཁྱེན་པ་རྒྱས། དགེ་ལ་སྤོའིང་དགེ་ཆོགས་བསྐྱབས་པའང་། ལྷང་མཐུན་སྲིད་
 ལ་ངེས་འབྱུང་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི། བརྟུལ་བཞུགས་འཛིན་པར་མཛད་དེ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི། ཁགིར་གྱུར་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་བ་རབ་དྲ་བསྐྱགས། མཁོར་ཐར་པ་མཆོག་
 གི་ལམ་བཟང་དང་། ཁགན་པན་བསམ་པ་ཆོགས་ཆེ་བྱང་པར་དུ། ཐར་བའི་
 ལམ་གྲོགས་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྒྱིན། རྣམ་དཀར་བྱ་བ་པལ་གྱིས་དོ་རྒྱུ་མིན། །
 བྱང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། དལ་འཕྱོར་དོན་ལྷན་སྦྲེང་པོ་
 མཆོག་ཐོབ་ནས། དགེ་སྐྱབ་ཕུལ་བྱང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ། རྒྱལ་བ་
 དགེས་ཤིང་གཟུར་གནས་མཁས་བརྒྱས་བསྐྱགས། འཆོ་གཞིས་དགེ་རྒྱུན་མི་
 ཉམས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །

༥   རིན་ཅན་རྫོང་འཆང་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། བདག་ནི་མེ་པོ་
 རྟལ་ལོལ་བཅས། ཡབ་ལྷམ་བཀའ་རིན་ཅན་གྱིས་དགེས་བཅེས་སྤྱོད། བྱང་
 པར་ཡབ་རྩེ་བཀའ་རིན་མཆོངས་མེད་ཀྱིས། ཁན་འཕོའི་ལྷགས་སྤོལ་དམ་པའི་
 བཞེད་སྤོལ་བཞིན། རྟེན་འབྱུང་ལེགས་ཚུགས་བསྒྲིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་
 ན་དགེ་མཆོན་༼བསྐྱེད་འགྲོ་སྤྱེ་རྒྱལ་ཁབ་བཅས་ལ་༽ཕན་བྱ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། །
 བདག་སོགས་སྐལ་བ་དམན་པས་མདོ་སྤྱད་ཀྱི། འགྲོ་མགོན་ཡབ་རྩེ་གཤེགས་
 པས་མཐུན་རྒྱུན་བྲལ། བག་ཆགས་བསྐྱེད་ལ་དགའ་ཁིང་ཆོས་ལ་དད། བཤད་
 སྐྱབ་ཆོག་སྐྱབ་ཕྱིན་དཀོན་ཟན་ཀྱི། བག་ཆགས་ཅམ་ལས་གཞན་ཀྱི་བག་

ཆགས་དབེན། ལ་པོ་ཉ་ལ་ལྷན་གྱུ་བ་སྟེང་དུ་སྟེབས། ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རིན་
ཕྱོན་བཞུགས་སྤྱིར་ལོང། དྲིན་ཅན་ཐར་ཅེ་ཇེ་དེ་འཆི་མེད་མགོན། སྐུར་
བཞེངས་མངའ་གསོལ་ཤིས་བརྟེན་བཀའ་འདྲིན་སྦྱོང། ཤིང་བྱིར་དབང་ཕྱགས་
རྒྱལ་པོའི་ལུང་རྟགས་བསྟུལ།

༩ མེས་ལགས་འབྲུག་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ལབ་གྱི། ལྷགས་བྱང་
ལྷར་ལེན་འདྲིན་སྟེལ་རྩལ་འདི་འདྲིན། འཆོ་བྱེད་མཁས་དབང་མཆོག་ལས་
འབྲི་ལྟོག་སྟོགས། དིག་གནས་ལམ་ཙམ་བསྐྱབ་ཅིང་ཨེ་ཤི་པ། ཤར་ཆེན་བྱང་
རྒྱུ་མེས་དཔལ་འཕེལ་ཤིས་ཞབས། ལ་སྟགས་རང་ལྷགས་འབྲེན་པ་མཆོག་
ནམས་དང་། སི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་མཆོག་པལ་འགའ། མཇལ་ཁིང་གསུང་
ཆོས་འབྲེལ་བའང་ཅི་རིགས་ཤོབ། བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཇམ་མགོན་ས་
སྐུ་པ། བྱང་པར་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་སྐུ་བས་གཅིག་ཟེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཐར་
ཅེ་དོ་ཇེ་འཆང། དིགས་བརྒྱའི་བྱུང་བདག་སངས་རྒྱས་དོ་ཇེ་འཆང། སྐུ་བས་
ཀུན་འདུས་ཞལ་ཡར་སྤངས་དོ་ཇེ་འཆང། མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལྷན་ཟླ། འབྲེན་མཆོག་སྤྲུལ་དམ་པ་རྒྱའི་མཆོག་། ཞབས་པད་གཙུག་དུ་
བརྟེན་པའི་སྐལ་བཟང་ཤོབ། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གསུང་
དག་སྟོགས། སྟོབ་བཤད་སྟན་བརྒྱུད་གསེར་ཆོས་མང་དུ་ཤོབ། རྟེ་དགོ་གོང་
མས་ཐུབ་བསྟན་ས་ངོར་གྱི། ལྷགས་བཟང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་གནས་
སྟ། དར་བའི་བདག་རྒྱུན་ཁོན་རྟགས་གཏན་པའི། དིགས་ཆོས་ཐམས་པ་
དཔོན་སྦྱའི་སྦྱོང་དན་གྱིས། མ་བསྐྱད་བསྟན་འགྲོང་དགོ་ཁིང་ཕྱོན་ཕྱོན་གྱི།

ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཐུན་རང་གི་ལྷགས་བྱང་རྒྱན། ཐུན་མེན་བསྐྱངས་ནས་
ས་ངོར་སྒྲིང་པོའི་བསྟན། །འཕེལ་རེས་དཀའ་ལྷུང་ཡོ་བྱད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས།
གཏུང་སྟེལ་ཁྱེས་བཞིན་ལྷ་སྒྲས་སྒྲིང་གི་འོར། །དམ་ཚིག་དོན་ཆེ་ཆེ་རིང་རྣམ་
རྒྱལ་དང། །ཆོ་དབང་ཐུན་ཚོགས་བསྟན་རྒྱུང་དེ་ཡི་གཙུང། །ཆོ་དབང་དོན་
དགྲ་འདུལ་བ་རྣམ་གསུམ། །ཞལ་གཟིགས་མཛད་སྒོ་ལེགས་པ་དང་བཅས་ཏེ།
ད་ལྟ་པ་བྱ་འཚོ་ལམས་བདེ་བཞིན་ནོ།

ཚོས་སྲིད་གཞི་འཇུགས་པོར་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང། །ཁྱིམ་བས་སྟོན་
མ་ལགས་བརྟུལ་ཁྱེས་དང། །རང་གི་སྟོན་པོ་མས་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་བ་དང། །
བསྟན་ན་རང་ག་ཞན་ཀུན་ལ་དགོ་མཛོད་ནས། །དྲིན་ཅན་ཐར་ཅེ་རྟེན་དང་རིགས་
ཀུན་བདག་ །ཡར་རྒྱངས་དོན་འཆང་ལས་ལེགས་ཐོབ་པའི། །ཐབ་ཚོས་ཀུན་ལ་
རྒྱན་དང་ཁྱད་པར་གྱི། །ཉམས་ལེན་དཔལ་ལྷན་དཀྱེས་པ་དོན་དང། །ཁྱར་གྱི་
མགོན་པོ་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་སྟེར་བའི། །ལྷ་རྒྱུ་རྟེན་ཀུ་ཁྱེད་དང། །རྟ་མཚོ་འོལ་
པ་ཅ་ཏུ་རྒྱ་ཁ་སོགས། །གཞི་ཡི་བསྟེན་པ་ཚོས་པ་ལམ་བྱེད་ཁྱེས།

གཞན་ཡང་དཔྱ་དང་བྱང་བྱང་འཕྱོར་དོ་ཚོ། །སྟོན་བཞག་བསྟན་
རྒྱན་གཙོར་བཞག་ཆར་འཕར་དང། །མེ་སྤང་དབུས་ཕྱགས་ལྷ་མའི་ཚོགས་
ཀྱི་ཞིང། །སྟོན་པའི་ཞལ་སྒྱིན་དོ་ཤུག་རྣམ་གཉིས་དང། །སྟན་རས་གཟིགས་
སོགས་གཙང་ཕྱགས་ས་ངོར་གྱི། །དོ་མཆར་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་འཕགས་ཚོས་
སྤང་རྟེན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མཆེད་སོགས། །དགོ་འདུན་སྟེ་
བཅས་མཚོད་མཇལ་བསྟེན་བཀུར་ཁྱེས། །རྒྱལ་པོས་གཙུག་ལག་སྐྱབ་སྟེ་

རྟོན་གསུམ་བཞིངས། མཚོད་འབྲུལ་བསྟེན་བཀུར་སེམས་ཅན་སྟོན་སྐབས་
 སྟོན། མཛོད་ན་འཁོས་དཔག་དག་རྒྱན་བསྐྱབ་པ་དག། བསྟེན་འགྲོའི་ཕན་
 བདེ་སྟོན་བཅུད་བདེ་ཐབས་དང་། ཁང་གཞག་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བརྟན་
 བདག་ཉིད་ལ། བཟང་ངན་འབྲེལ་ཀུན་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཐོབ་ཆུ། རྟོས་ཀྱིན་
 ཅན་དོན་འཆང་སྟོན་ཀྱི་ཚན་རྩམས་ཀྱིས་ལྷགས་བསྟོན་བཀུར་འདྲིན་སྟོང་། བཏོན་
 དག་བསྟོན་ཚོག་རྩམས་བཤར་སྤྲངས་ལས། རྟོན་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་སྐབས་
 སྟོན་མ་དཔག་མེད་དང་། བསྟེན་པའི་གཞི་འཕྲོགས་སྒྲ་དཔོན་པོར་མ་
 དེ། ལྷགས་བསྟེན་སྟོང་པོ་སྐབས་པའི་ལུང་རྟོགས་བསྟེན།

ས་ངོ་ལུགས་བྱང་བཤད་སྒྲུབ་དགོ་འདུག་སྟེ། །འཕེལ་
བརྟན་ལུག་གནས་ཁོན་འདུག་མཐོང་ཞིང། །དེ་དུས་འཕྱོར་ལྡན་དག་གིས་
ཡོ་བྱད་དང། སྤྱ་གྲངས་གཟི་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མང་མཆིས་ཐོང། །དེ་དག་གྲུག་
ཅམ་གྲུག་ལུལ་བསྟན་པ་དངོས། །ལྷང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དགོ་འདུག་
སྟེ། །འཤད་སྒྲུབ་ཚུལ་མཐུན་ཁོན་རེས་པ་ཡི། །ཁྱི་ཅན་དོན་འཆང་གཉིས་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱུལ། །ཁ་ནོར་སྒྲིན་གྲོལ་གདམས་དག་ཆོས་སྟོན། །འཤད་སྒྲུབ་
ལག་ལེན་ཉམས་གསོ་འབྱུལ་པ་བསལ། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ཅི་རུས་ཐབས་ཀྱིས་
སྒྱུར། །རང་གཞན་མངའ་རིས་བདེ་ཐབས་སྦྱི་འགོ་དང། །བསྟན་འགོ་ཀྱན་ལ་
འཕུལ་ལུགས་བདེ་དགའི་རྒྱར། །རྟག་བསམ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་འདོམ་
དགའ་བ། །སྒྲིགས་དུས་དམུ་རྟོག་འགའ་ཡི་རྒྱུན་ལས་སོ། །རྟག་ཏུ་རེ་གནས་ཅ་
གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཞལ། །ཐར་ཅེ་དེ་དང་ཡར་སྤངས་དོན་འཆང། །ས་སྒྲུའི་

འདམ་མགོན་སྐྱེ་མཆོད་དཔོན་སྒོ་བ་བཅས། ཁ་ངོ་ཆོ་རབས་སྐྱབས་གྱུར་
ཆར་བཞེ། ཁྲ་མ་མཆོག་གསུམ་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི། བྱུང་ལལ་བཀའ་འཛོམས་
ཆོས་སྤྱང་ནོར་ལྟ་ལ། ཆེ་གཅིག་དང་པས་སྐྱབས་གསོལ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ།
གནས་སྤྱང་ལྟ་སྐྱེ་ལྟ་ལྟར་ཤོགས་དན་བཅོལ། ཁིས་བྲལ་རྒྱལ་བསྟན་མདོ་
ཐུགས་བསྟན་པ་མཆོག། མ་ནོར་དར་ཁིང་མ་འཁྱུལ་བཤད་སྐྱབ་འཕེལ།
སྐྱེས་ཆོན་དུ་ཐུགས་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་བཞིན་དུ། འཛིན་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་
སྡེ་བཅས་དར་བརྟན་འཕེལ། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ཁིང་རྒྱལ་སྒོན་
འབངས། འཕྲོ་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་ལྡན་འཕྲོ་ཁམས་སྤྱི། སུན་ཚུན་བྱམས་
ལྡན་སུན་ཚུན་གཉིས་བདེ་ཐབས། ལྷུང་ལེན་ཆོས་ལ་དག་འཁིང་ཆོས་སྐྱབ་
ཀྱན། འཁོར་བས་མ་བསྐྱད་འཁོར་བ་སྤོང་ཐབས་གྱུར།

ཐར་ལམ་མ་འཛོལ་ཐར་པ་གཏན་བདེའི་སྒོ། བསྟན་ལ་ཁྱགས་ཤིང་
བསྟན་སྒྲིང་སྒྲིམ་པ་གསུམ། བསྟེད་རྫོགས་ཉམས་ལེན་ཉམས་རྟོགས་མཐར་
ཕྱིན་ཏེ། རྫོགས་གཉིས་ཤོང་འཕེལ་རབ་མཛོག་བསམ་འཕེལ་འོར། རྣམ་
མཁུན་སྒྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྣམ་གྲུ་ཤི། ཤོ་འཕང་མཛོག་ཐོབ་མཛོག་གི་
འབྲས་དཀར་ལོ། རེགས་ན་ལེགས་པའི་ཁར་ལ་རྩ་སོགས་རྒྱས། བསྟེད་
བཞིན་ཚེས་གོགས་མ་ཡིན་སྲིད་པ་དང་། ཁྱི་བའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་
སྤོང་བཅུད་འཕྲོམ། ཤད་དགའི་ལེགས་ཚོགས་འཕེལ་བརྟན་སྤོན་སེམས་ལ།
རྟག་ཏུ་འབད་ཅིང་གནས་པ་འདི་བཞིན་ལགས། ཤད་གཅི་ཆེ་སྤོན་བྱེད་པ་རྩ་
མཐུན་གྱི། ཤབང་ལས་རྩུང་ཏུ་ཉིད་ནས་ཁྱིམ་པ་ཡི། ཤད་བར་སྲིད་བྲལ་དེ་

ཡི་ཐུན་སུམ་ཚོགས། ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤོང་རེ་འདུན་དཔེ། ཐུབ་བསྟན་
ལ་ཞུགས་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བ་ལ། སྤོང་འཇུག་འདོད་སྤོང་ལ་ཉག་པར་
གནས། ཡལ་ཇེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བཅུན་པ་ཡི། ཁས་ཤོས་དགེས་པས་
གནང་ཁིང་དེར་དཔོངས་གཏད། རྒྱལ་འདྲིན་གཞལ་མེད་ཆེ་རབས་དྲུ་མའི་
མཐོན། མཐོན་ཏེ་ཅན་ཅན་རྗེ་འཆང་ཡར་གྲུངས་པ་དང་གཅིག་ཆོག་ཆུལ་པོ་ཐར་
ཅེ་ཇེ་ཤོ་བྱང་གི་སྟན་བརྒྱུད་བྱེད་དགུ་བསྟུལ། རྒྱལ་ཅིང་བཟེད་བྱང་བྱིས་
སྟགས་བསྟན་ལ་ཞུགས། ཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྒྲུབ་བསྟུལ་བསྟུགས་བཀའ་ལུང་
བསྟུལ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་སྒྲུ་མའི་གདན་ས་མཆོག། མཆོག་ཏེ་ཅན་ཉན་
རིན་པོ་ཆེ་དྲུ་མའི་འབྱུང་གནས་རོ་ཨེ་མི་ཆོས་ལྷན། ཤིག་གཙུག་ལག་ཁང་དྲུ་མཆོག་
གི་རྟེན། རྟེན་མཆོག་ཐུབ་དབང་སྒྲུ་བརྟན་ཞལ་མཛུལ་ཆོ། ཆོ་སྤྱོད་ལས་སྒྲུལ་
དགེ་བར་སྟོན་པས་གཟིགས། གཟིགས་ཤིང་དགེས་པས་སྟོ་ཤོས་གསེར་གྱི་
མདངས། མདངས་ལྷན་རབ་དྲུ་བྱང་བར་གནང་བའི་ཉགས། ཉགས་སུ་གུས་
ལྷན་བདག་གི་གཙུག་ཏུ་བསྟུལ།

ཐུགས་ཇེ་འེ་བདག་ཉིད་སྒྲུ་མ་མཆོག་གསུམ་དང་། ཐུགས་ཇེ་འེ་
གཏེར་ཆེན་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཕོར་ལྷ། ཐུགས་ཇེ་མཐུ་ལྷན་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱང་མ་
ལ། ཐུགས་ཇེ་བསྟུ་མེད་དེས་དད་སྟོབ་ཀལ་ནས། རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤིང་
པའི་དུམ་ལས། རབ་ལྷུར་གྲོལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ། རབ་མཆོག་
ཏུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ལེགས་ཐོབ་སྟེ། རབ་མང་བསྟན་འཕོར་པན་གྱུར་གསེལ་
བ་བཏབ། འཕོ་གུན་སྤིང་ལས་སྟོལ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས། རྣམ་གུན་ཐུགས་

བསྐྱེད་གཡེལ་བ་མེད་པ་དང་། །དང་འདོན་དད་པས་གསོལ་བ་དང་ལ་དགེས་
 དགོངས། །དགོངས་ཏེ་བདག་གི་ཆོས་མཐུན་བསམ་པའི་དོན། །དོན་གཉིས་ལྷན་
 གུབ་ཐོས་འདི་མེ་མ་རྟོ། །ཀུན་ས་གསར་རིགས་ཀྱན་བདག་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །
 འིན་ཅན་སྤྲུལ་མ་ནས་གཉིས་བྱིན་སྤབས་ཆེ། །ཆར་ཆེན་ཡབ་སྲས་ཐུགས་བསྐྱེད་
 ཏུས་མཐུ་ཆེ། །ཆེ་བས་བདག་གིས་རབ་བྱུང་སྐལ་བ་བཟང་ཐོབ། །བསྐྱེད་མེད་སྤྲུལ་
 དགོན་མཆོག་བྱིན་སྤབས་ལྷུས། །དགེས་མཇུག་ལ་སོགས་ཡི་དམ་དངོས་གུབ་
 ལྷུས། །མགོན་པོ་རྣམ་གཉིས་འཁོར་བཅས་མཐུ་རྩལ་ལྷུས། །ལྷུར་བས་རབ་བྱུང་
 འདོད་དགུ་ལྷན་གྱིས་གུབ། །ཀུན་འདིན་གཞུལ་མེད་འིན་ཅན་སྤྲུལ་མ་རྟོ། །རྗེ་དང་
 གཉིས་མེན་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་ལྷ། །རྟོ་མཆོག་གུར་ཞུལ་བཀའ་རྙིང་བཅས་
 ལ་བདག་ །བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་གདེང་འཁེལ་དད་པ་ཐོབ། །

མེ་ཁྱིམ་སྐར་སྒྲ་བའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ། །ཀུན་འཕྱོང་བྱེད་སྤྱོད་ལྷན་ཆོགས་
 ཏུས་བཟང་པོར། །ཀུན་གྱིས་རྟགས་ཀྱིས་ལེགས་མཛེས་བཀྲའི་ས་ས། །ཁྲུལ་པས་
 བྱིན་སྤབས་མཁས་གུབ་ཆོས་ལྷན་རྒྱལ། །ཀུན་ས་ལྷུགས་བསྐྱེད་འདུན་ས་
 ལྷུབ་གུབ་སྟེང་། །ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དགའི་རྒྱལ་སའི་གཙོ། །ཆོས་གྲུ་རྟོལ་བཙོན་
 ཆོས་ལྷན་རྒྱལ་ས་ཡི། །རྒྱལ་ས་མཛོན་རྟགས་རབ་གསལ་ས་སྟེང་རྒྱ། །པན་
 བདེའི་འབྲུང་གནས་པན་སྤྱིང་སྤྱིང་བྱང་ཞེས། །དགའི་ལགས་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོགས་
 པའི་གནས་བཟང་པོར། །འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་མཁས་གུབ་ཀུན་གྱི་
 རྗེ་མོར་སོན། ། ༥ ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་སྤྲུལ་མའི་རྒྱལ་ཆབ་འདུལ་
 བ་འདིན་པའི་མཆོག་ །མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་བྱམས་པ་ཀུན་

དགའ་བསྟན་འཛིན་དཔལ། རྒྱབ་བསྟན་མངའ་བདག་བསྟན་པའི་ཉིམ་སྟོན་
 པ་བཟང་པོའི་བྱང་། འགྲོ་བའི་སྤྲུལ་མ་ཐུབ་དབང་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 དོན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་སྟོན་བྱེད་པོ་འདུལ་བའི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། རེགས་
 བྱས་བརྒྱ་ཕྱག་འབྲུང་གནས་གཏན་བདེ་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་ཐོབ་བྱེད། རྣམ་དག་
 ཚྭ་གས་དག་སྟོང་སྟུབ་བྱེད་དམ་པ་ཚོས་བཟང་པོ། སྲིད་པའི་དུམ་སྟོང་བྱུང་བ་ཐུབ་
 པའི་བརྟུལ་ཁྲགས་འཛིན་པ་ལ། ཉང་འདོད་དང་ཐོབ་བདག་དང་ངེས་འབྲུང་
 གཞན་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་མཚོ། ཉང་ཕྱན་གྲ་སྒྲུབ་སྟུབ་སྟེ་པ་སྟོགས་དག་
 འདུན་འཁོར་བཟང་པོར། རྟོང་སྟོགས་དག་སྟོང་སྟུབ་པའི་སྒྲུལ་པ་བཟང་པོ་
 མཚོ། འདི་ཐོབ། རེགས་དང་གྲུབ་པས་རྟེན་འབྲུང་ལེགས་བསྐྱིགས་བྱམས་
 པ་ཕུན་ཚྭ་གས་ལ་སྟོགས་གོང་མས་ལེགས་བཞེད་སྟོལ་བཏོད་རྒྱན། མེ་རོ་
 ལེགས་གསེས་གཟུར་གནས་ཚོས་སྟུན་མཚོག་མངའི་མཁས་ཀྱང་དགའ་
 བས་ལེགས་བསྟུགས་ལེགས་གསེའི་མེ་ཏོག་འཕྲོར། རོད་ཆེན་ཨ་རྟ་རོང་གི་
 སྟོང་བཅུད་ལ་ཤིས་ངེས་ནས་ལྷ་ལྷ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྤྲུང་མ་རྣམས།
 རབ་དགུས་འདོད་དགའི་དཔལ་གཏོར་གཏན་བདེ་བྱུང་སྤྱིག་རྒྱལ་མཚན་
 འཛིན་པའི་སྒྲུལ་བཟང་བདག་གིས་ལེགས་པར་ཐོབ།

དོན་ཀྱན་གྲུབ་པས་སྲིད་སྟོང་ཚུལ་བཟུང་མཐར། ཁྲིམ་ཐབ་སྤངས་
 ཏེ་རབ་བྱུང་བཞེས་པ་སྟོགས། འཕྲུལ་བྱེད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་
 གསལ་བཞིན། ཐར་པའི་ལམ་བཟང་མ་ཞོར་ལུང་དང་མཐུན། སྤྲུང་
 སྤྱི་མེས་སྤྲུལ་བདག་ཉིད་ཆེས། སྤྲུང་སྟེལ་གྲུབ་ནས་རབ་བྱུང་བཞེས་པར་

105

ཐེངག་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
མཆོག་གི་འཕེལ་བ་མ་རྒྱུས་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དུགས་སྒྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་བ་

དང་། ཅི་ཏུ་དམར་འདུལ་འཛིན་རིགས་ལྔ་ལ་སྟོགས་པའི། ཁོས་ལྷུང་ནོར་ལྷ་རྒྱ་
མཆོའི་ཆོགས་ན་མས་ཀྱིས། བྱིན་རྒྱལ་ས་ཕྱིན་ལས་དམ་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ།

བཀྲ་ཤིས་སྟོན་མཆོག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལུང་རྟོགས་
བདག་ཉིད་དམ་པ་འཛོམས། བཀྲ་ཤིས་ཆོག་མཆོག་འཕགས་པ་འདི་དགོ་འདུན་
ཏེ། བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་གསུམ་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་སྟོན། བཀྲ་ཤིས་རྩ་ལམ་ཐུབ་
བསྟན་དར་བརྟན་ཟེ་དགོ་སྒྲ་མ་གོང་མའི་བཞེད་སྟོན་ལྟར། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་
ལྟ་ས་འདི་རྩམ་བཅོན་རྒྱལ་པོས་རྟག་སྦྱོར་ཕྱགས་འདི་འདི་སྦྱོར་བཅུད་ཀྱི། བཀྲ་
ཤིས་དགོ་མཆོན་འཕེལ་བརྟན་སྟེ་དགུ་བདེ་རྒྱའི་དགོ་ལ་མདོ་རྒྱད་ལུང་མཐུན་
སྦྱོར། བཀྲ་ཤིས་གཏན་བདེ་བྱང་རྩལ་དམ་པ་མཛོན་གྱུར་ཉིན་མཆོན་རྟག་ཏུ་
བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

३   ལྷ་ཡི་སྤྲུལ་པོ་སྐྱེ་ཆེ་ལྷགས་ལུག་འཁྲུངས།   གང་ལ་བྱེན་
 ཆེན་རྟེན་རིགས་ཡོད་དོ་ཅོ།   ལྷས་སྤྱང་སྒྲུ་མ་ཞབས་ལ་ཁོང་རིམ་གྲོ་པར།   ཏུ་
 མ་བཅར་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་ཆ་འཕང་རིགས།   བཀྲོས་ཆེ་བསྐྱབས་སོགས་
 གནང་གཅིས་ཡང་དག་ཞུས།   ལྷམ་མེཤིང་པག་ཁོང་སྐྱེས་མིང་ལྷམ་ནས།   འབྲི་
 གྲོག་སྤྱངས་ཚུ་མ་མཛད་ཅིང་ཤིང་སྤྱེལ་ལོར།   ལྷན་གྱུབ་སྤྱིང་ལེབས་དག་འཛོལ་
 ལེགས་སྐྱེས་བསྐྱར།   རྣམ་དཀར་ལ་འདུན་ཆོས་བཀའ་གསུན་བཞེས་དང།   །
 ལུགས་མཐུན་མཛད་སྒོ་སྒྲ་བཤར་བའི་ཐུག་སྒྲོན་ལོག་དམ་སྤྱི་ནམ་མཁའི་སྤྱང་
 པོ་ཡིས།   སྤྱི་བ་ཆེ་སྤྱི་སྤྱིང་སྒྲུ་མ་ཆོས་སྤྱང་གིས།   ལུགས་རྫོང་འཛིན་གསུང་པས་
 རིང་ཏུ་བསྐྱད།   བཀྲོན་བཞུགས་སྤྱིན་བྲལ་ཁོང་དཀར་ཆོས་ཆེར་གསལ།   དག་འ

དཀྱའ་བཟང་པོའི་ཆོ་མཁན་ལྷོད་པས་སྤྱད། །འཇམ་མཁོན་སྐྱུ་
བཞིན། བཟང་པོའི་ཆོ་མཁན་ལྷོད་པས་སྤྱད། ལྷོད་པ་ཉམས་ན་མཁན་དོན་མེད། །ཅུན་

[illegible]

ཕྱ དེལྟར་ཕྱོད་པའི་གདན་རབས་རིམ་པ་ནི། གསལ་བདག་
 རྒྱལ་སྤུལ་ས་སྤྱོད་སྤྲུལ་མེ། བྱམས་པ་སྤུན་ཚོགས་པ་ནས་འབྲེན་པ་སྟེ། ལྷ་ཆེན་
 གྲུབ་དག་འཕུན་ཚོགས་དཔོན་སྤྲུལ། ཆེ་མཆོག་ཁྱིཾ་ཆེན་སངས་རྒྱུས་བསྟན་
 པའི་དཔལ། བསོད་ནམས་སྤུན་ཚོགས་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་དང་། དེ་སྤྲས་འབྲིང་
 པོ་སྤུན་ཚོགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྤྲས་རྒྱུང་བ་སློབ་སྤྲོས་རྒྱུ་མཆོེ་པ། དེའི་གཙུང་
 དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཡབ་མེས་ཆོག་ མ་ལུ་མ་ལགས་དང་ཁོ་པོ་བཅས་པའི་ དེ་
 ལྟར་ཕྱོད་ལས་གཏུང་བརྒྱད་དངོས་རྒྱལ་ནི། རིམ་པར་སྤྲུལ་གཤེགས་ནས་

བྱམ་ཡིས། ཁིམ་བཞིན་གདན་སའི་ཁྱར་བཞེས་གནང་བ་དང་། ཁྲིལ་དྲུག་
 མཆོད་མེད་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་པར། རབ་བྱུང་ལོན་ས་ཁོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་
 མཆོད་དཔོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྩོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ས་སྤྱོད་མིའི་ཕྱོད་དེད་གདོས་ལྟ་
 བཞུགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཁང་ལོགས་འེས་ཁྱེད་སམ་ནམས་ནས་དངོས་གསལ་དང་། བྱུང་བ་སྟན་
 རྒྱུན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་ཡང་གསལ་ལོ། ། གདན་སའི་ཁྱར་བཞེས་པ། རྩོན་
 གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན། ཡིན་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་
 བོལ། རབ་བྱུང་ནམས་ཐུན་ཆོག་ས་གཤེགས་ནས་གདན་ས་ཡི། ཁྱར་བཞེས་དཔོན་
 པ་ཤར་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ། རབ་བྱུང་པ་ཆེ་རིང་གང་དེའི་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱང་། རལ་པ་
 དུལ་དང་མ་འདྲིས་ཁྱད་པར་བ། མཛེད་པའི་ནམ་ཤར་མཛོད་དུ་ཁྱར་པ་དང་།
 ཁོང་སྤྱི་ནང་ནས་རབ་བྱུང་རྟེན་ཅན་གྱིས། ཁིམ་པས་གདན་ས་གནང་རྒྱ་ཆོས་
 རྒྱལ་ཁྲིལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་དེས། རབ་བྱུང་ཆོས་གནང་ལྟར་དེ་བཞིན་མཛེད་པ་
 དང་། ། ཁྲིལ་ཁྲིལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ལྟར་ཆོག་ས་བསྟན་པ། གནས་པ་སྤྱོད་གཞོན་སྤྱོད་
 རྒྱ་ཆོ། སྤྱོད་གདུང་བརྒྱུད་དབང་ཐང་ཆེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞོན་སྤྱོད་
 རྩོན་དུས་རྟེན་འབྱུང་དགོ། །

དེ་ལས་ལྷོག་དུས་ལོགས་འདྲིམ་དཀའ་འཁྱུར་པ། ཁལྱོན་
མེད་མཛེན་སྤུམ་མཛོར་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུག། ཁྱེད་ཀྱང་བཤང་བསྟན་པ་འདི་གཞི་
འལྱུགས་མ་ལན། ཁས་ང་བའི་བདག་པོ་བྱམས་པ་ལུན་ཆོགས་ཀྱིས། སྦྱིས་ཆེན་
དུ་མའི་ལུང་བསྟན་ཉིན་འབྱུང་རྒྱ། ཁ་སྦྱིགས་པར་མཛད་དང་རང་གིས་བསྟན་
འགྲོ་ལ། འཕྲུལ་ལུགས་དག་སྦྱེབས་ཆེ་བའི་ལུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། མཛད་པ་བཅས་

ཁྱིམ་པ་རྣམས་བརྩོན་སྤྲོད་ཆོག་པ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ཁྱིམ་པ་འདི་རིགས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་པལ་
བ་དང་། མི་འདྲ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་མཛོན་ཉག་སེམས་ཆིང་། ཁྱིམ་པ་དཔོན་
མོད་སྤྱིར་བཙན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་། ཁྱིམ་པ་འདི་ཅམ་འབྱུང་བ་སྤྱིར་མོད་ཀྱང་། །
སྤྱི་གསལ་མའི་དུས་འདིར་དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆིང་། ཁྱིམ་པ་ལྟར་ནས་རྩོད་སྲོད་
དང་ཆ་འདྲེས་སྟུ། ཁྱུར་པས་ནམ་དག་འབྱུང་བ་ཉེན་སྐར་ཅམ་། ཁྱུར་པ་འཕྱོ
ལ་བ་དེ་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་སྟོ། ལྷན་བསྟན་བཤད་སྟུབ་བསྟན་པ་སྤྱིར་བཙན་། །
ཉམས་སྤྱི་སྐབས་འདིར་དར་བཙན་སྤྱི་བ་ཡིས། བདག་པའི་ཁྱེན་དུ་འགྱུར་ལ་
དེད་གཤི། ཁྱོད་ཀྱང་། ལྷན་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གསུམ་སྤྱི་བཙན་གྱི་ཤེས་ནས་དང་
པོ་འདི་དང་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་རང་གཞན་མོས་འདོད་འདོད་པའི་དང་། ཁྱེན་གཞན་
ཀྱན་གྱིས་མི་འཕྲོག་ཡིད་ཆེས་དང་། ཉམས་ཡང་མི་འགྱུར་མཐར་ཐུག་དང་པ་བཞི།
སྤྱིར་དོར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཁྱོད་འཕྱུས་བསལ་ལུས་ཆོས་ཀྱི་མིག་
མཆོག་དང་། ལྷན་བའི་གང་ཟག་ཞིག་ནི་དེས་པར་དཔོན།

༥ དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཁྱེན་ཁྱིམ་པ་ཆང་དགའ་བས། ཁྱིམ་པ་ཉེན་
ཆུང་ཁེ་ཆུལ་བསྟན་ལ། ལྷགས་གྱིས་པན་པར་འགྱུར་ཆིང་ཆུལ་བའི་བསྟན། །
དར་ན་སེམས་ཅན་བདེ་སྤྱིར་ཀྱང་དེ་ཁོན་པ། ཁྱོས་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་ལུང་གིས་
ལན་བརྒྱ་ལ། བསྟན་པས་བསྟན་འཕྱོག་ཉེས་ཀར་པན་པ་ལ། ཁྱོས་བརྩོན་
ཆུལ་པོ་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་བཞི། སྤྱི་དགེ་པོར་མའི་ཕྱག་ལེན་དེ་ལྟར་ཡིག། །
ཆོས་ཆུལ་ཐབས་ཆེན་དང་ལྷན་མཛོད་བཟང་གིས། སྤྱི་དགེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལབ་
མེད་བརྒྱ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ས་དོར་བསྟན་འཛིན་མཆོག་། སྤྱི་དགེ་ལྷན་བས་

གནས་མཆོག་ཏུ་སྐྱབ་དངས་ལེབས། བཤོ་སྤྲུགས་བཤད་སྐབ་ནས་དག་བསྟན་
 པ་སྤེལ། ཆོས་འཆད་ཕྱ་ཉག་མ་གྱུར་སྐབས་དེ་བསྟུན། གན་འདུས་སུ་ཟབ་ཆོས་
 ཀྱན་རང་ཉིད་ཆོད་མ་བཞི་དང་ལྷན་ཁིན་སྟོད་བརྟག་ཅིང་འཆད་པ་ལས། དེར་སང་གི་གཞན་
 དོན་མིང་བཀྲགས་ནས་སྐྱབ་སེལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་བཙོངས་ནས་ནོར་དང་བཟླེ་བ་འདི་འདྲའི་སྤེལ་
 མེད་པས། དེ་སྐབས་རང་ལྷགས་འཆད་ཉན་ཆོད་ལྷན་ཉག་ཕྱ་མེན་ཅིང་ཤིག་ཏུ་འཕེལ་བས།
 དེར་དོགས་མཆོང་གནང་མ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་མཆོག་པ་དང་མ་ཆོས་པ་མ་ཡིན་མོ། །

སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདུ་མ་ཡིས། ལམ་ལ་སྟོན་པ་ལ་ལ་སྐྱབ་
 བདག་ཚུལ། སྐྱུ་གསུང་བྱགས་གྱི་སྟོད་ཚུལ་མད་བྱང་བ། ཉིས་པའི་དྲི་བལ་ཡོན་
 ཏན་ཏྱག་འཛོལ་ལི། རྡོ་མཆོར་མཛད་པ་མཛོང་ཆོས་དབྱེ་ལེག་ཀྱན། ཀྱན་ནས་
 ཀྱན་ཏུ་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་དག་འལ། སྦྱོར་བ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ལུལ་བྱང་ཡིན།
 དེ་ལྟར་གཙང་མ་འཆི་མེད་ལྟ་ལས་བབས། སྤེབ་ཁིའི་དཔལ་མང་འཛོལ་སྤྲུག་གྱི་
 དབང་ཕྱག་གྱུར། ཆོས་ལྷན་ཆོས་སྟོད་གྲུབ་པའི་ཅེར་སོན་ཏེ། བྱང་ཆོས་སུ་མ་
 ལྷན་བརྒྱུད་པ་རིན་ཆེན་ཕྱེད། ཆོས་ཀྱི་གཉིས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དཔལ་ཕྱོགས་
 འོད་བརྒྱུ་པས། བཤོ་ལམས་སྐྱབ་པའི་སྤྲུག་རུ་མ་ཡོངས་བསལ་ནས། བསྟན་
 འཕྲོའི་དགེ་ལེགས་སྤེལ་མཛད་གསང་བའི་བདག་ ལ་སྦྱོར་སྤྲུག་བྱམས་པ་ལུན་
 ཆོགས་པ། དེ་དང་གཉིས་མེན་བསྟན་འཕྲོའི་ཕན་བདེའི་ཉི། བྲི་ཆེན་སངས་
 རྒྱས་བསྟན་པ་ཕྱུའི་མཆོག། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་པའི་སྤྲུགས་འཆང་ཆེ།
 མི་དབང་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་དྲིན་ཅན་ཆེ། རྡོ་མཆོར་ནམ་ཐར་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་
 ལས། བཤོར་བསྐྱས་རུང་ཟད་ཅམ་ཁིག་བསྟན་འཕྲོལ། ལྷག་བསམ་མཆོག་
 ཏུ་དཀར་ནམས་དགུས་སྟོན་པའི། དག་འབ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་དང་སྐལ་ལྷན་གྱི།

སྒྲིལ་ཆོས་དང་ཆོས་མེད་སྤང་དོར་དག། ཁེགས་པར་རྟོགས་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱལ་
མཆོག་རྣམས་དང། རྟེན་དང་སྐྱབས་འབྲེལ་དེ་ཡི་གཏུང་རིགས་སྟུ། ཁེགས་དང་
སྐྱེས་པ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཅས། རྟོན་ཆོང་མདོར་བསྟུས་སྒྲོ་སྒྲུར་བྲི་བྲལ་བར། །
དགེ་ལེགས་ནོར་ཕྱེང་འདོད་དགུ་རབ་འཕེལ་ཞེས། བཀའ་གྱི་སྒྲུབ་པ་རེ་ཞིག་
ལུ་བ་ཟེན་རྟོ། །

བཀའ་འབངས་ཆོས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲིལ་

དེ་དག་སྐྱབས་སྟུ་བྱུང་བའི་ཆོས་སྒྲོན་གྱི། ལྷ་བྲལ་རྣམ་གསུམ་ཀླུ་དག་འ
རྒྱལ་མཆོག་ ཉ་རྒྱལ། ཆེ་རིང་ཐར། བོད་དུ་སྒྲོས་ཟེན་ཅིང། བོད་དུ་འདི་བཞིན་སེ
ཏུ་རེན་པོ་ཆེ་འགྲུ་རྒྱུད་དང་གྲུ་བྱུ་འཕེལ་གྱི་དག་རྒྱུན་ལུང་མ་མ་ལྟར་བྲིས། ལུར་ཅམ་
སྒྲོས་བཞིན་གང་ཐོག་པའི། མི་རབས་དང་པོ་ཆོ་བོ་འཁྲུག་ཅིས། ལྷ་དུས་དཔལ་
སྤངས་དཔོན་གྱི་གཉེན་པ་ཡིན། འདལ་སྤངས་སྤྱིང་འོག་བྱུང་དུས་ཆེ་ཤོད་
ཀྱི། སྤྱིང་གི་དུ་སེ་ཞེས་པར་མགོ་བཏགས་ཞུས། རུ་སེ་དཔོན་སྟེ་ནང་འཁྲུགས་
རྒྱས་ཉེར་དུས། འགོ་རབ་རྟོ་ཞེས་པ་སྤྱིང་ཆོང་བསྟུལ། སྤྱིང་དཔོན་དག་འནས་
འཁོར་ལོ་མདོ་སོགས་ཀྱི། འདོན་བསྒྲོས་དེ་ཡིས་གང་ཐོག་གནས་གཞི་བཏགས། ཆོ་
ཆོ་བོ་འཁྲུག་དེའི་བུ་ཀམ་སྐྱབས། ཞོ་ལུ་སྤངས་ཞེས་བྲུ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྱིང་
དུང་རམས་སྤྱིང་མའི་ཅར་ཡོད་དུས། རྤང་རམས་སྤྱིང་མ་སྟེ་དགེར་རྟོན་པའི་སྐྱབས།
སྤྱིང་ཕུན་ཆོགས་ཞལ་ནས་ངེད་རང་གི། རོག་གཏོགས་ཆོ་ཆེ་བོ་འཁྲུག་སྟུག་
གྲུ་གཉིས། བྱིང་ཅར་འཁྲུག་པ་ངེད་ལ་གཏད་དཔོས་ཕེབས། རྟེན་བཞིན་ཕུལ་ཐོག་

ཁོལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་། ཁྲ་ཆེན་མཆོག་ལ་སྒོལ་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་བཅས། ཁའ་ང་
 ལུལ་གང་གི་འང་བདག་སྒྲིབ་ཆེས་བསྐྱེད་སྤྱིང་། ཁའི་ས་ཀར་ཀུན་དགའི་མིང་
 རེག་ནང་བར་མཛད། ཁའི་ཆེན་དམ་པ་ཀུན་དགའ་དོན་གྱུབ་པ། ཁས་བཟུང་
 ད་ལྟ་བར་གྱི་གད་ཐོག་གི། ཁའི་བཟུང་ད་ཡོད་ཀྱི་ཁའི་སྒོལ་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་
 ཡིན། ཁའི་མཆོན་སྤེལ་གྱི་ཐོང་མ་ཕྱོགས་འདི་ཡི། ཁང་འབད་ག་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
 དུས་ཤིས་ལྡན་དག་ཁང་ཁྱིད་བཟུང་བཅས་འཕྲལ་ལུན་འཛིགས་སྒྲིབ་དང་།
 འཕགས་སྒོལ་ཆེད་དུ་ས་སྒྲིབ་རྒྱལ་བཟུང་བཅས། ཁོལ་བཟུང་པར་བཅས་པས་
 སྐབས་གྱི་གཙོ་བོ། ཁའི་བར་དམ་བཅས་ཆེད་དགའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུལ་།

ཅི་མཛད་འཕགས་མཆོང་བཞེད་དགའི་བྱ་བ་ཀུན། ཁང་དོན་ཞེན་
 བྲལ་འབད་སྤྱོད་ཞབས་འདེགས་རིགས། ཁའི་ནས་ཐོང་གིས་བཀའ་འདྲིན་ཆེན་པོ་
 ཡིས། སྒྲིབ་ལས་ཆེན་པོའི་གོས་ཐོབ་གྱུར་པ། རྒྱལ་རབས་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྐབས་
 ཐོབ་ཏུ། ཁའི་བཞེད་རིམ་འཁོད་བྱུང་བའི་གའི་སྒོལ་རིགས། རྒྱུད་སྤྱོད་སྒོལ་པོ་ཆེ་
 རྣམས་རང་རང་གི། ཁའི་པོས་དམ་བཅས་འི་བཞེད་དོན་ལྡན་གྱི། རྒྱལ་བཟུང་
 བཅས་གྱིས་ཅི་མཛད་འཕགས་མཆོང་དང་། ཁའི་འགན་འཁོར་བའི་འཕྲལ་རང་བས་
 རྒྱལ་པོ་ཡི། ཁའི་དཔེ་དོན་ལ་གཅེས་སྤྱོད་འབད་སྤྱོད་རིགས།

དེ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྒྱུ་ཐོབ་བཀའ་འདྲིན་དག་ཁང་གིས་ཆེན་པོ་སྒོལ་སྤྱོད་ཐོབ་དཔོན་
 སེམས་གྱིས། འབྲུག་སེམས་བྱ་བ་དཀའ་ཕྱོད་རང་སྤྱོད་གྱི། ཁའི་ཐབས་གནང་ན་
 ཐམས་པུ་ཡིན་ནམ། རྣམས་ལྡན་གཟུ་པོར་གནས་པའི་སྒོ་ལྡན་དང་། རྒྱུ་འབྲས་
 གསལ་བའི་མེ་འོང་ཐོགས་པ་པོ། རྣམ་རྒྱུ་འཛིན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར།

སྒྲ་ཡི་མཆོད་གནས་ཀྱི་སྐོར།

སྒྲ་ཡི་མཆོད་གནས་སོ་སོའི་སྐབས་སྒྲོས་བཞིན། །ཉུང་པར་ལོ་རྒྱུས་
མདོ་ཙམ་བསྐྱེལ་བ་མེད་ན། །ཁངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་ས་དགེ་རྒྱུང་དཀར་
འབྲུག། བྲགས་ཆེ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་མང་བྱུང་བའི། །སྒོལ་འཛིན་སྐྱེས་
ཆེན་དམ་པའང་མང་དུ་བྱོན། །ཐེང་གེའི་བརྒྱུད་པའང་རིམ་པར་བྱུང་དག་
གིས། །ཆོས་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རང་སྐབས་ཀྱིས། །རིས་བྲལ་སྒྲ་མ་
སོ་སོར་བསྟེན་མོད་ཀྱི། །དེ་དག་ནང་ནས་འགར་སྟོན་དག་གི་སྐབས། །འབྲི་
བྱུང་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གཟུགས། །ས་སྒྲ་པའ་ཆེན་བསྟེན་པར་
བྲགས་ཆེ་ཞིང་། །ཉུང་པར་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ཞིང་། །ལྷགས་
བྱུང་བའི་བས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་དཔལ། །རྒྱ་མི་རྒྱུང་ཙམ་སྒོལ་གྱུར་
འདིའི་དང་ཐོག་ །དགེ་སྲོང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་མཆོད། །མཆོད་
མཆོག་སྐུ་ལྡན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གདུང་། །ཁངས་ལྗོངས་བསྟན་པའི་
མངག་བདག་ས་སྒྲ་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས། །ལྷགས་བྱུང་
གོས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །དེ་རྗེས་ཐེང་གེ་བཤམས་སེལ་འདུག་ །དུས་
གསུམ་སྒྲིབ་མེད་གཟིགས་པའི་ལྷགས་ཟམ་པ། །མཆོད་པོན་བྱུང་གིས་ལྷན་གྱུབ་
སྟོང་ཆོས་གྲ། །བཅུགས་ཆོང་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་གནས་བྱུང་དུ། །དཔལ་ལྡན་ས་
སྐྱའི་བསྟན་བྱུང་ཡིད་བཞིན་འོད། །ཁིང་སྟོང་ཙུང་མུ་འབྲུབས་ཤིག་བསྟོས། །
དེ་བཞིན་ནམ་ལྷན་གྲགས་པ་ལྷན་གྱུབ་དང་། །དཔལ་ལྡན་སང་གེ་ལྷ་ནམ་རྒྱ།

སོགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེའི་བསྟན་འཛིན་མཆོག་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་དོར་
 ཆོན་དེ་ཆེ་འཆང་། ཁོང་གི་བརྒྱུད་འཛིན་ནམས་བསྟན་བཞེད་སྟེ་བསྟན་པ་སྐྱུངས། ཁྱེད་
 བས་ཅིམ་པར་ཆོས་སྲིད་བསྟན་པའི་རྒྱུ། མཆོག་རྒྱས་ལྷུང་ནས་ཀྱང་དག་འཁྱུ་
 མཆོད་དང་། བྱམས་པ་ལུག་ཆོགས་མཆོད་སོགས་ཅིམ་ཕྱོད་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་གཉིས་
 པ་དོར་ཆོན་སྒྲུལ་ཡི། ཁ་དན་ས་ཞེ་མི་ཆོས་ལྷན་གྱས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས། ཁ་དྲུང་བརྒྱུད་
 རྒྱུ་འབངས་མང་འཕེལ་གཏོགས་སོཙོ། ཡོངས་རྫོགས་གྲུག་ཞེ་མི་ཆོས་ལྷན་
 དུ། ཁྱེད་པའི་སྟེ་བ་ཁོད་བཀའ་ཡིས་ལེགས་པར་འདོམས། དཔལ་ལྷན་དོར་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པར་མཛད།།

དེ་ནས་ས་སྐྱེའི་འཇམ་མཁོན་རིན་ཕྱོད་དང་། ལྷ་སྟོབ་
 མཆོད་པོན་འབྲེལ་ཟབ་རབ་འབྲེལ་ཁིང་། ཞེ་མི་ཁྱིར་བཀྱགས་མ་ལན་སྟོབ་དམ་
 པ་ནམས། ས་དོར་སྟེང་པའི་བསྟན་པའི་སྟེ་བ་འཛིན་མཆོག་། ཁོང་ཆོན་སྒྲུལ་མི་
 སྟེ་བ་འཛིན་དམ་པའི་མཁོན། ཁ་དན་གསར་འཇམ་མཁོན་ལ་སོགས་ལྷུངས་
 འདི་བྱ། རྒྱུད་བྲངས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཁིང་བསྟན་པའི་རྒྱུ། བཅུགས་སྟེ་བ་
 རྒྱལ་པའི་སྟེ་བ་ས་དོར་གྱི། རྟུགས་འཛིན་ཆོས་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་སྟེང་གཅོས་སྟེ།
 བསྟན་སྲིད་སྟོང་པའི་སྐྱུང་མ་ལོ་བྱང་རེ། ས་ལྷགས་གུར་ཁལ་མཁོན་ལང་
 རེ་རེ་དང་། ཁལ་དོ་ཁོང་མི་ཐུགས་དམ་རྒྱུན་ལ་བསྟེན། ཁ་ཅིམ་རྒྱུང་ནམས་
 སུ་མཁོན་སྐྱུ་གཏོར་སྒྲུལ་བཅས། ཁས་ཆོང་བཀྱགས་དང་ས་དོར་འབྲེལ་པ་
 མཆོག་། དག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཕྱོད་རྒྱབས་མཁོན་གྱུར་གྱི། དག་མཆོད་བྱུང་ཚུལ་
 ཁོད་དུ་སྟོས་ལྷུང་དང་། ས་དོར་བསྟན་སྟེ་བ་ཁོད་ཐུགས་འདུན་མཐིལ། ཁ་དྲུང་
 པའི་མཆོད་པོན་ནམས་དུས་སྐྱེ་ཆོད་དང་། ཁ་དྲུང་བརྒྱུད་མང་འཐང་མཆོག་ཏུ་

ཀྱས་བརྟན་སྐོམ་ལ། རྒྱུ་མཐའ་བར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ཡིས། རྩ་བའི་ཐུབ་མཐའ་
བཀའ་བའི་བས་དགེ་མཚན་གྱི། རྒྱུ་རྟགས་མཛད་མས་ཐུབ་བཞིན་ས་སྐྱུ་པའི། །
གཏུང་བརྒྱུད་རྩམས་དང་བུ་སྒོ་བ་སྤྱི་བྱུང་པར། ཞེ་སྤེལ་དང་ཆོར་ལུགས་ཡར་
ལྷུངས་པ། མཚན་གནས་རིགས་བདག་མཚོ་གཏུ་བཟུང་བར་འོས། རྒྱུ་བཞིན་
སྐོམ་མར་སྤྲད་ནས་སྤོང་ཕྱོགས་སྤྱ། རྒྱུ་རྟགས་ཀྱི་པ་ཡིས་ལྷུང་བརྟན་པར། ལ་
ཅིག་འཆད་དང་ཞུ་འོ་སྤེལ་འགའ། རྒྱུ་བཟུང་ཐུབ་མཐའ་ལྷགས་དང་སེུ་
པས། རྟན་པའི་མཛད་པ་གཙོ་བོར་བཀའ་འབྱུང་གྱི། ལྷུང་གཤམ་བརྟན་སྐོམ་ལ་
བརྟན་ཀྱིས་པ། ལྷུང་ལེ་སེུ་རེན་པོ་ཆེ་སྐོམ་དང་། རྒྱུ་བཞིན་ཐུབ་པའི་དབང་
ལྷག་ལྷན་ཐུས། རྒྱུང་ལྷགས་རྩམས་བཞེས་སྤྱིང་ཁིང་ལྷག་ལེན་སྤྱིང་། རྒྱུ་འཛིན་
འཛའ་ཆོན་སྤྱིང་པོ་ལྷག་ཏེར་ཆོན་མཚོ། རྒྱུང་གསལ་སྤྱིང་པོས་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་
བསྐྱོགས་དང་། རྒྱུང་རེ་ལགར་རྒྱུང་ལྷགས་གསོལ་གཤམ་། རྒྱུང་སྐོམ་སྤྱི་
འབྱུང་ཐུབ་དབང་ལུས་ལྷན་པ། རྒྱུ་གིས་རྒྱུན་སེལ་པན་སྤྱིལ་བུང་བ་སྐོམ་སྤྱི།
དེད་གཤམ་གྱི་བརྒྱུད་འཛིན་བསྤྲད་མེད་ཀྱང་། རྒྱུར་སྤྱི་དབྱུང་བཞེས་
པའི་འོས་སྤྱི།

དེ་བཞིན་ཐུབ་བརྟན་གཞི་ཆེར་གྱུར་པ་དང་། རྟན་པ་ཆེ་སྐོམ་སྤྱི་
མཚོ་མཚན་པོན་གྱིས། རྟན་སྤྱིང་དགེ་བས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དང་། འཛིན་རྟེན་
ལྷུང་ལེ་དགེས་བསྐྱུང་སྤྱིང་བཟུང་ལ། ལྷུང་གཤམ་འབེབས་དང་འཆོབ་བསྐྱོགས་
སྐོམ་ལ། ལྷུང་སྤྱིང་པའི་གཤམ་དུང་བོན་ལ་སྐོམ་སྤྱི། མཛོར་ན་རྒྱུ་གུན་
ཐབས་མཐུ་ཐུགས་རྒྱུས་ལྷེ་ཡིས། རྒྱུ་ལ་བྱུང་ལ་གང་འདུལ་དམ་པའི་ཆོས། ལ་
དགེ་དཀར་རྒྱུང་བོན་དུ་ཐུགས་ལ་སྐོམ་སྤྱི། རྒྱུ་སྤེལ་མཛད་ཐུབ་པའི་མཐའ་

ཐམས་ཅད། རྒྱ་བདེའི་འབྲུང་གནས་ནི་དུ་ཤེས་པས་ན། ཁིས་སུ་མི་བཅད་
དག་སྒྲིང་ཕྱོགས་བྲལ་སྒྱུར། ལྷུས་པས་ལེགས་མཛོད་སྒྱུར་སྟེ་ལ་མཐུན་ཆུབ་ལོས།
དེད་གཤིད་ན་གན་འན་སྒྱུར་མཆོས་དང། ལྷན་གྲོ་པ་ཡོན་ཏན་མཆོག་གིས་
གང་ལྷན་པ། དབུ་སྒྲར་མངའ་གསོལ་གནང་བར་རིགས་ལགས་སོ། །

མཐུག་ཏུ་གིས་པ་བརྗོད་པ།

དགེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱན་གྱི།
རོ་བོ་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་ནམ་པ་གསུམ།
མཁུན་བཅའི་རྣམས་ལྷན་སྒྲ་མ་མཆོག་ནམས་གྱིས།
ཆོས་ཚུལ་ཆོས་ཆུན་འཕེལ་བའི་བཀྲ་གིས་སྟོལ།

དཔལ་ལྷན་གྱི་ཡི་རོལ་རྒྱས་འཁོར་ལོ།
བདེ་གསང་འཛིགས་མཛད་ཡར་བྱུར་ཆེ་ཡི་ལྷ།
ནམ་གསུམ་ལ་ལོགས་ཆུད་སྟེ་བཞིའི་དལ་གྱིས།
མཆོག་མཐུན་དངོས་བྱུང་ལེགས་བྱུང་བཀྲ་གིས་སྟོལ།

སྟོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཆོས།
དེ་སྙམ་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་ཆོག་སྟེ།
དག་གིས་སྲིད་པའི་དུམ་མིང་མཐར་བྱུང།
ཆོས་སྟོད་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པའི་བཀྲ་གིས་སྟོལ།

རྒྱལ་ཀྱན་ཕྱིན་ལས་གཅིག་བསྐྱེད་དོན་གྱིས།
 ལེགས་ལྡན་ཞུ་བཞི་བཀའ་སྣོད་བཅས་པ་ཡིས།
 འོག་རྟོག་འོག་སྒྲོན་བདུད་དག་ཆར་བཅད་ནས།
 དོན་གཉིས་ལྷན་གྱུ་བ་བསྟན་འཕེལ་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

དབང་ཆེན་རིགས་བྱེད་ལྷ་མོ་འདོད་པའི་རྒྱལ།
 རྒྱལ་ཆེན་ངལ་གསོས་པོ་ཡིས་ཁམས་གསུམ་ཀྱང།
 དབང་འདུས་སྣོད་བཅུད་ཆོས་ནོར་འཕེལ་རྒྱས་བསྟན།
 རྟོགས་ལྡན་སྐལ་བཟང་རྟག་སྦྱོར་བཀའ་ཤིས་སྦྱེ།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཟླ་དགའི་རྒྱལ་རབས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་
 བ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་དག་ལ་ལྟ་རྟོགས་བགྱིས་པས་གཞུ་བོའི་
 སྒྲོས་ལོ་རྒྱུས་དང་པོ་དངོས་བསྟན་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་བགྱིས་ན་གོང་མའི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མི་ཉམས་ཤིང་བསྟན་འགྲོ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ་རེའི་འདུན་
 པའི་ཐོག་འཆོ་བྱེད་པ་ཀམ་ཆོ་དབང་དང་། ཁོ་བོའི་སྤྱིང་གི་དྲངས་མར་གྱུར་པ་
 གཟིམ་དཔོན་མགོན་བསམ་པས་ཀྱང་བྱིས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་གི་ནོར་
 བྱར་གྱུར་པ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དམ་ཆོས་དོན་རང་གནས་ཆོས་གྲ་འདིར་ཐོག་མར་
 མེབས་བཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དགེ་བར་མཛོད་ཏེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དང་། ལྷ་ཆེན་པཌྱེ་ཏུ་དྲུང་ཡིག་ལྷ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དཀར་ཆག་དང་
 གྲུབ་དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་། འཆོ་བྱེད་དམ་པ་གྲུ་བ་འཕེལ་གྱི་

དག་བཅུམས་དང་དག་སྒྲོམ་ཁྱུངས་མ། སྤང་ཡིག་དམ་པ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་
 མཚན་པའི་དག་བཅུམས་སོགས་དང། བོང་མ་དེ་དག་གིས་ཕྱག་རྒྱེས་མཛོན་
 གྲུབ་གཏན་ཚིགས་སུ་འོང་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་སྟེལ་འོར་བཅུམས་པ་ལ་
 སྤར་ལྷམ་བྱང་ལྷ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་ཀྱི་ལྟུགས། དེད་རང་གྱུལ་བའི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅ་བ་མ་འབྱོན་སངས་རྒྱལ་རབ་གསལ་ནམ་སྤུལ་མ་ཏཱ་པ་ཆེ་ཏ་
 རྒྱུ་ཤིའི་ཕྱི་ལྟུགས་འཇམ་དབྱངས་ས་སྤྱུ་པ་ཆེ་ཏ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཕྱི་ལྟུགས་
 རྣམ་དག་ལས་དགེ་སྤྱོད་སྤུལ་བའི་སྤུལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བཅས་ཁ་
 བསྐྱང་སྟེ་འཇམ་པོན་གནས་གསར་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འདྲིན་ལས་ཆོས་གྱུལ་དེ་
 དག་གི་རིགས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི་མིང་ཐོགས་ཅམ་དུ་སྟེས་ཤིང་ཆེ་རབས་གཏན་
 ཀྱི་སྤུལ་བ་གཅིག་ཡར་ཁྱུངས་དྲེང་འཆང་དང། ཐར་ཅེ་དྲེང་འཆང་ཁྱུང་པོ།
 ས་སྤྱུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོད་ཞལ་རྣམས་དང་འབྲེན་མཆོག་སྤྱུ་མ་དམ་པ་སྤྱུ་གི་རྩ་
 རྒྱའི་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཅུང་ཟད་ཐོས་
 པ་ས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་གྱུལ་པོ་བོང་མ་དེ་དག་གི་གདན་ས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འཛིན་
 ས་སྤྱོད་དགེ་སྤྱོད་དྲེང་འཛིན་པ་ཆེ་ལ་དབང་བའི་དྲེང་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
 བྱམས་པ་ཀུན་དག་འསངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་གྱུལ་མཚན་གྱིས་ས་པོ་བྱེ་བའི་ལོ་
 གོ་བཞིན་སྤྱུ་བའི་ཆོས་དགེ་བར་ལུགས་བརྒྱའི་འདུན་ས་དཔལ་ལྷན་ལྷན་གྲུབ་
 རྟེན་གྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་སྤྱར་བ་རྩོགས་དུས་ཀུན་དུ་དགེ་བར་སྤྱར་ཅིག །
 ཡིག་བ་ནི་རྣམ་གྱུལ་གྲུ་ཆང་དགེ་བསྒྲོམ་རབ་འབྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དག་འ་
 ཕུན་ཆོག་ས་རྒྱ་མཆོས་བཀྱིས་པའོ།   །སངས་རྒྱལ། །

ཐེངགེའི་གཏུང་རབས། ༥༥

- ༡ མགར་གྱི་གནམ་ཆ་འབྲུག་ རྒྱུ་གསལ་ལྟ་ནས་ཕྱོད་པར་གྲགས།
- ༢ མགར་སྤྱི་མཆན་ཆེན་པོ།
- ༣ མགར་སྟོང་མེས་ཁྱིམ་གས།
- ༤ མགར་སྟོང་བཅན་ལུལ་བཟུང་།
རྒྱུ་གསལ་སྟོང་བཅན་སྟོང་པོ་སྟོན་ཆེན།
- ༥ ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བཟུང་།
- ༦ ལྟ་གཅིག་སྟན་ལྡེམ་བྲ།
- ༧ ཁྱི་བཟང་དུམ་བྲ།
- ༨ མགར་ཨ་ཁྱེ་དགེ་བ་དཔལ།
- ༩ ལྟ་ཐེ་བྱམས་པ་དཔལ།
- ༡༠ མགར་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན།
- ༡༡ མགར་དཔལ་གྱི་ཕུར་བྲ།
- ༡༢ མགར་དཔལ་གྱི་འབྲུང་གནས།
- ༡༣ མགར་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས།
- ༡༤ མགར་དཔལ་གྱི་བྲག་ཤེས།
- ༡༥ མགར་དཔལ་གྱི་སྤྲ་མ།
- ༡༦ མགར་དཔལ་གྱི་བྲག་ཤེས་སྤྲ་མ།
- ༡༧ མགར་ཡོན་ཏན་སྤྲ་མ།
- ༡༨ མགར་ཤེས་རབ་སྤྲ་མ།

- ༤༡ ཡ་ཁྱུ་ལ་འཕེལ།
- ༤༢ བཅ་མཁལ།
- ༤༣ དཔོན་ཆེན་ལྷན་ལུག།
- ༤༤ དཔོན་ཆེན་ལྷ་འཕེལ།
- ༤༥ ཨོ་ཁྱུན་བཀྲ་ཤིས།
- ༤༦ དབང་ཆེན་མགོན་པོ།
- ༤༧ ཆོས་ཁྱུ་ལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་། ། འདི་འདྲི་སྐབས་ཕྱེད་པོ་ཁྱུ་ལ་ཁང་བཞེངས། །
- ༤༨ ལྷ་ཆེན་སྒྲོ་ཤོས་ཁྱུ་མཆོ།
- ༤༩ བདེ་དག་འབཟང་པོ།
- ༥༠ ཆོ་དབང་དོན་རིག་འཛིན།
། འདིས་ཕྱེད་པོ་ཁྱུ་ལ་རབས་དཔོན་ལྷགས་འོར་བུ་འཕྲུང་བ་བརྩམས། །
- ༥༡ དམ་ཆོག་བརྟན་པའི་དོན།
- ༥༢ དཔལ་ལྷན་འཆི་མེད་རྟག་པའི་དོན།
- ༥༣ ཨ་ཇའམ་དོན་མེད།
- ༥༤ འཇིགས་མེད་ཆོ་དབང་བདུད་འབྲུལ་དོན།
- ༥༥ ཨོ་ཁྱུན་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་གར་དབང་དོན་བཅས་སོ།

ཕྱེད་པོ་ཁྱུ་ལ་རབས། ༡༡

- ༡ བོ་མར་བཀྲ་ཤིས་མེད།
- ༢ ཁྱུ་ལ་མཆོན་འབྲུམ།
- ༣ དཔོན་ཆེན་ཨ་ལྷ།
- ༤ ཡ་ཁྱུ་ལ་འཕེལ།

- ༥ སྤྱི་ཆོན་ཀྱན་དག་འཛིན་ཆོན།
- ༦ དཔོན་ཆོན་ལྷན་ལྷན།
- ༧ སྤྱི་ཆོན་བྱམས་པ་ལྷན་ཆོན།
༼འདི་འདྲི་སྐབས་མང་འཁོག་ཐེངས་ཏ་ཅང་རྒྱས་པོ་བྱུང་།༽
- ༨ སྤྱི་ཆོན་ཀྱན་དག་འཛིན་ཆོན།
- ༩ སྤྱི་ཆོན་ཆེ་མཆོན།
- ༡༠ བྱི་ཆོན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ།
- ༡༡ སྤྱི་ཆོན་བསྟན་པ་ལྷན་ཆོན།
- ༡༢ ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆོ་རིང་།
- ༡༣ བྱི་ཆོན་སྤྱི་ཆོན་ཆོན་ཆོན་ཆོན་ཆོན།
༼འདི་འདྲི་སྐབས་མང་འཁོག་དགུང་དང་མཉམ་པ་བྱུང་།༽
- ༡༤ སྤྱི་ཆོན་སྤྱི་ཆོན་རྒྱ་མཆོན།
- ༡༥ རྒྱ་ཆོན་དབྱངས་ཅན་སྤྱི་ཆོན།
- ༡༦ ས་དབང་བདེ་དག་འབྱུང་པོ།
- ༡༧ སྤྱི་ཆོན་དབང་ལྷ་མོ།
- ༡༨ ཆོ་དབང་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན།
- ༡༩ དམ་ཆོན་བསྟན་པ་འདི་རྒྱུ་
- ༢༠ འཆི་མེད་རྒྱུ་འཛིན་རྒྱུ་
- ༢༡ རྒྱུ་ཆོན་ཆོན།
- ༢༢ ལྷ་སྤྱི་ཆོན་དབང་བདེ་དག་འབྱུང་པོ།
- ༢༣ རྒྱུ་ཆོན་འཛིན་དབྱངས་དཔལ་ཆོན་བཅས་སོ།

ཐེང་པེ་ཐུལ་རབས། ༡༤

- ༡ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༢ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༣ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༤ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༥ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༦ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༧ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༨ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༩ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༠ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༡ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༢ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༣ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༤ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།

ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།

- ༡༥ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༦ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༧ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།
- ༡༨ ཐུལ་ཐེང་ཐུལ་པ་ཐུལ་ཐེང་ཐུལ།

ཐེང་གེ་ལི་མདུན་སྐོར།

(ཐེན་མའི་མདུན་སྐོར་སྐུ་མ་རྩ་ལས་འཕེལ་སོང་པ་ཡིན།)

༡ མདུན་དེས་མགོ་གཉེར་ཤུལ། ༢ མདུན་ཨ་ཐུབ་གཉེར་ཤུལ། ༣ མདུན་
 རྩ་ལོས་གཉེར་ཤུལ། ༤ མདུན་ཆུ་རྩོ་གཉེར་ཤུལ། ༥ མདུན་གཟིམ་
 དཔོན། ༦ མདུན་དཔོན་ཐོག་གཉེར་ཤུལ། ༧ མདུན་ལྷོ་རུ་གཉེར་ཤུལ། ༨
 མདུན་བྱ་མོང་གཉེར་ཤུལ། ༩ མདུན་ས་དཀར་གཉེར་ཤུལ། ༡༠ མདུན་
 བིས་མདའ། ༡༡ མདུན་ལྷགས་རྟ་གཉེར་ཤུལ། ༡༢ མདུན་རྟོ་ཆོ་གཉེར་
 ཤུལ། ༡༣ མདུན་ར་ར་གཉེར་ཤུལ། ༡༤ མདུན་ལྷག་ར་གཉེར་ཤུལ། ༡༥
 མདུན་སྐུ་མ་གཉེར་ཤུལ། ༡༦ མདུན་བྱེ་ཐམ། ༡༧ མདུན་གནས་ར། ༡༨
 མདུན་འཇུ་ཆེན། ༡༩ མདུན་འཇུ་ཆུང་གཉེར་ཤུལ། ༢༠ མདུན་ཁིང་མོ།
 ༢༡ མདུན་གྱ་མོ་གཉེར་ཤུལ། ༢༢ མདུན་དབྱ་ཆ་གཉེར་ཤུལ། ༢༣ མདུན་
 བྱེ་འཕོད་གཉེར་ཤུལ། ༢༤ མདུན་ཨ་ཁྱི། ༢༥ མདུན་གནས་གཞི་གཉེར་
 ཤུལ། ༢༦ མདུན་འོག་མ་གཉེར་ཤུལ། ༢༧ མདུན་ཆུ་མཁར་གཉེར་ཤུལ།
 ༢༨ མདུན་བྱག་ཚ། ༢༩ མདུན་གཅིས་པ་གཉེར་ཤུལ། ༣༠ མདུན་གྲང་
 ཁང་གཉེར་ཤུལ། ༣༡ མདུན་རྩམ་སྐས་གཉེར་ཤུལ། ༣༢ མདུན་ཡ་མགོ་
 གཉེར་ཤུལ། ༣༣ མདུན་ངན་འཕྲད། ༣༤ མདུན་ངན་ཆུང་། ༣༥ མདུན་
 རི་ཐུག་༣༦ མདུན་མཁར་མདོ་ཡ་ཐང་གཉེར་ཤུལ། ༣༧ མདུན་མཁར་
 མདོ་གེ་འཇའ་གཉེར་ཤུལ། ༣༨ མདུན་བྲག་ཡག་༣༩ མདུན་རྩམ་
 ཆུང་། ༤༠ མདུན་ར་རུ་གཉེར་ཤུལ། ༤༡ མདུན་རང་རྒྱུ་གཉེར་ཤུལ། ༤༢
 མདུན་འདིས་ལ། ༤༣ མདུན་གཤེས་གཉེན་བཅས་སོ།

ཐེང་གེ་ཐུ་ཡ་རབས།

(ཐེང་གེ་ཐུ་ཡ་རབས་བརྒྱ་ཅུ་ལས་འཕེལ་སྤྱོད་བྱ་ཡི།)

༡ ཐེང་ཕྱག་པོ། ༢ ཐེང་ཐམ་ག། ༣ ཐེང་སྐམ་ཁ་དཔོན་སྐྱ་གཡོག་ཁྲིད་
 ཅེས་བཅའ་འགྲིག་ཏུ་གཡོག་པོ་རེ་ཁྲིད་ཆོག ༤ ཐེང་བཤད། ༥ ཐེང་བྱ་མོ།
 ༦ ཐེང་ཨ་ཐོག ༧ ཐེང་གསེ་ཆོ། ༨ ཐེང་སྐྱ་ཡོ། ༩ ཐེང་གེ་མོ། ༡༠ ཐེང་ལི་ཁོ།
 ༡༡ ཐེང་མཁར་སྒང། ༡༢ ཐེང་གོ་རྟོག ༡༣ ཐེང་ཐེང་དཀར། ༡༤ ཐེང་མེ་
 ཐོག ༡༥ ཐེང་སྒྲུང་དམག ༡༦ ཐེང་ཕྱག་ཆོ། ༡༧ ཐེང་མཁར་གོ། ༡༨ ཐེང་
 རྒྱུ་ཆ་དཔོན་སྐྱ་གཡོག་ཁྲིད། ༡༩ ཐེང་བྱིས་ཚུག ༢༠ ཐེང་ཨ་གྲུང། ༢༡
 ཐེང་འབྲུ་སྒྱིད། ༢༢ ཐེང་དགེ་ལྷ། ༢༣ ཐེང་བྱ་ལྷ། ༢༤ ཐེང་ཨ་ཐོག ༢༥
 ཐེང་མ་མ། ༢༦ ཐེང་བཞི་ནང། ༢༧ ཐེང་ཡང་སྒྲུང། ༢༨ ཐེང་ཉིན་མོ། ༢༩
 ཐེང་བྱ་ཁྲིད། ༣༠ ཐེང་འེར་མ་འདི་བྲག་དམར་དཔོན་སྐྱ་ཁང་གས། ༣༡
 ཐེང་རྟ་རྟོ། ༣༢ ཐེང་བྲོ་འཕྱ། ༣༣ ཐེང་སྐྱ་ར། ༣༤ ཐེང་དེས་ཆོགས། ༣༥
 ཐེང་བྱ་ཆོ། ༣༦ ཐེང་རྒྱ་སྐྱག ༣༧ ཐེང་གཟུང་དགོ། ༣༨ ཐེང་ཉག་རོང། ༣༩
 ཐེང་སྐྱ་རྒྱ། ༤༠ ཐེང་སྐྱ་རྒྱ། ༤༡ ཐེང་གསེལ་དཔོན། ༤༢ ཐེང་རེ་འཛིན།
 ༤༣ ཐེང་སྐྱ་རྒྱ། ༤༤ ཐེང་བར་མ། ༤༥ ཐེང་གྲུ་ཆོ། ༤༦ ཐེང་གཉེན་ཆོ། ༤༧
 ཐེང་གྲུ་ཐོག ༤༨ ཐེང་ག་མགོ། ༤༩ ཐེང་ཐེང་གྲུག ༥༠ ཐེང་རྟ་མོ། ༥༡ ཐེང་
 རྟ་ཆོ། ༥༢ ཐེང་བྲག་ནག ༥༣ ཐེང་རྒྱ་སྒང། ༥༤ ཐེང་འཕྲིག་གྲུག ༥༥
 ཐེང་རོ་གོ། ༥༦ ཐེང་འཕྲུ། ༥༧ ཐེང་ཁང་བྲ། ༥༨ ཐེང་འཕྲི་ར། ༥༩ ཐེང་

ཨ་མྲོ། ༤༠ ཉོར་བདུན་པ། ༤༡ ཉོར་མ་རྩུབ། ༤༢ ཉོར་རྟ་བ། ༤༣ ཉོར་རྟ་
གྲགས། ༤༤ ཉོར་བདུད་མོ་འདི་བདུད་མོ་དཔོན་རྩུབ་འཇགས། ༤༥ ཉོར་
པག་རིང་། ༤༦ ཉོར་སྤྲུག་ཁྱི། ༤༧ ཉོར་ཨ་བྲན། ༤༨ ཉོར་མ་རེ། ༤༩ ཉོར་
ཁྲམ་བཟང་། ༥༠ ཉོར་ཉོར་ཆོ། ༥༡ ཉོར་ཨ་ཉྱ། ༥༢ ཉོར་མ་གྲོང་། ༥༣ ཉོར་
སོག་རྟ། ༥༤ ཉོར་ཨ་བྲུག་ ༥༥ ཉོར་དེས་ཁ། ༥༦ ཉོར་སྒོ་ཆོ། ༥༧ ཉོར་སྲིབ་
ཁང་། ༥༨ ཉོར་མ་ཡག་ ༥༩ ཉོར་སྤང་ཁིང་། ༦༠ ཉོར་རྟ་རྩུགས། ༦༡ ཉོར་
ལྷང་དམར། ༦༢ ཉོར་ཕྱིས་ཆོ། ༦༣ ཉོར་ནང་ཡོ། ༦༤ ཉོར་གོ་སྤྲུག་ ༦༥ ཉོར་
རྩོ་རོ། ༦༦ ཉོར་འགག་པ་བཅས་སོ།

ཕྱི་དགོན་རྫོང་སྒོ་མ་གསུམ།

༡ ཟེལ་རྩུད་རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར་ཉོར་འབྲ་རེ། ༢ ལྷགས་ར་
རྫོང་གི་རྫོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར་གོང་མཆུངས། ༣ ཆེ་ཤོད་རྫོང་དང་།
༤ གཉེར་ལྷང་རྫོང་། ༥ འཛིང་ཁོག་རྫོང་གསུམ་ལ་སྤྲོན་ཤོད་ཤར་ཀ་
ཕྱོགས་ཞེས་ཆེ་ཏིང་འཛིང་གསུམ་སྤྱི་ཁྲབ་རྫོང་དཔོན་མདུན་སྒོར་རེ་
དང་གཞིས་གཉེར་རེ་ཡོད། ༦ དཔེ་མར་ཤར་རྩུད་རྫོང་དཔོན་གཞིས་
གཉེར། ༧ ཉོར་པོ་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༨ རག་ཆབ་རྫོང་དཔོན། ༩ སྤོ་ལི་
རྫོང་དཔོན། ༡༠ དཔེ་མར་ལུབ་རྩུད་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༡༡ སྤྱོ་ཆེ་རྫོང་
དཔོན་རྩུ་མཁར་ཆང་ཕྱེ་དཔོན་རང་འཇགས། ༡༢ རི་ཐོག་རྫོང་གཞིས་
གཉེར། ༡༣ མ་ར་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༡༤ ཉ་གཞིས་རྫོང་དཔོན། ༡༥ རབ་

བཅུན་རྫོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར། ༡༥ ཡེ་ན་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༡༦ རི་
མདའ་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༡༧ འབྲི་རྩལ་དཔོན་སྟོང་རྫོང་གཞིས་གཉེར།
༡༨ འབྲི་ཤར་དཔོན་སྟོང་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༡༩ མཁར་མདོ་རྩལ་རྒྱུད་
རྫོང་དཔོན། ༢༠ མཁར་མདོ་ཤར་རྒྱུད་གཞིས་གཉེར། ༢༡ མ་རོང་རྫོང་
གཞིས་གཉེར། ༢༢ འཁོར་མདོ་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༢༣ འདན་ཆོས་སྡེ་
རྫོང་དཔོན། ༢༤ འདན་ཆེ་བ་དཔོན་དང་། ༢༥ འབྲུ་བམེ་རུ་དཔོན། ༢༦
འདན་ཆོས་འཁོར་དཔོན་གསུམ་སྡེ་དཔོན་རང་འདུགས། ༢༧ རྫོགས་
ཆེན་འབྲོག་རུ་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༢༨ རྫོང་དཔོན། ༢༩ དཔལ་
ལུལ་རྫོང་དཔོན། ༣༠ ཅམ་མདོ་རྫོང་གཞིས་གཉེར། ༣༡ ས་དམར་རྫོང་
གི་དཔོན་འེར་མ་ཆང་རང་འདུགས། ༣༢ འབའ་རོང་རྫོང་གཞིས་གཉེར་
བཅས་རྫོང་དཔོན་རྣམས་མདུན་སྐྱོར་རེ་དང་། གཞིས་གཉེར་རྣམས་
ཉོར་འབྲེ་རེ། རྫོང་དཔོན་གཞིས་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་ཡིག་སོགས་
མི་སྣ་རང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཆོག གཉེར་ཕྱག་ལྷན་རྒྱས་ནས་འོས་
མཐུན་བསྐོས་གཞག་མཛད་དོ།

ཐེང་ཤེ་ཉི་འབྲོག་ཐེང་པོན་ཁག་ས་རྩལ

༡ རྩལ་འབར་རྒྱུད་དང་། ༢ འཛི་སྐར། ༣ རྩལ་ལྷ ༤ རྩལ་ས་རྩལ། ༥
འབྲོང་བ། ༦ མདོ་གཞུང་། ༧ པལླ། ༨ གོ་སྟོང་། ༩ བདུད་མོ། ༡༠ བྱེད། ༡༡
ཐར་ལུལ། ༡༢ སང་ཀ། ༡༣ ཁྱི་འབྲུ། ༡༤ འབྲུ་མ་རྩེད། ༡༥ ཀ་བཞི། ༡༦ བ་

༡ བསམ་འགྲུབ་ཚང་བཅས་ཟྱེ་དཔོན་རང་འཇགས་ཡིན།

༤ ཉག་ཐར་ཤོག་ཆེན་བཅས་སྡེ་དཔོན་རང་འཇགས་ཡིན།

132

སྟོན་པ།

ཐེང་ཞི་དཔལ་ཡོན་དར་ས་ཁམས་ཀྱི་མཐེལ།

དགེ་བཅུ་འཛུགས་པ་དར་ས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱགས།

ཕྱན་ཆགས་ཡུལ་སྟོན་བཟང་པོ་དར་བའི་ས།

བྱབ་འབྲས་ས་སྟེང་བྱབ་པའི་ཐེང་གེ་རྒྱལ།

ཕ་ཕྱུ་སྟོན་རས་སྟོན་ཆོག་ཀྱི་ཐེལ།

པར་ཐེངས་དང་པོ། ༢༠༡༣/༡༡/༠༩

ཆར་གྲངས་ ༡༥༠༠

འཕྲིལ་མཐུད། dhege59@gmail.com

ཐེང་གེ་བྱ་བ། www.dhege.com

ཐེང་གེ་ཕ་ཕྱུ་སྟོན་རས་པར་སྟེང་འཕྲིལ་ཐེལ་བྱས།

